

**SINTEZA la proiectul  
Legea pentru modificarea unor acte normative  
(privind activitatea economică independentă a persoanelor fizice)**

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
<p><b>Avizare și consultare publică</b></p> <p><b>PRECIZARE: dat fiind avizele suplimentare ale Ministerului Finanțelor (nr. 15/2-06/103 din 06.06.2025 și cel expediat autorului prin email din 11.06.2025 urmare a ședinței interinstituționale la Prim-ministru) proiectul final a fost modificat, inclusiv prin: 1. excluderea articolelor I, VI și VII, 2. modificarea substanțială a articolului II.</b></p>				
<p><b>Art. I. – Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi</b> (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.2, art.33), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p>Agenția Serviciii Publice Nr. 01/6915 Din 26.05.2025</p>		<p>Printr-un alt proiect promovat de autorul proiectului supus avizării se propune adoptarea unei noi Legi a antreprenoriatului, luând în considerare, că „Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi este una învechită, cu multiple modificări, cu unele norme contradictorii cu prevederile Codului civil, cu unele norme desuete, cu norme care nu sunt caracteristice reglementărilor generale cu privire la inițierea și desfășurarea afacerilor (contravenții, reglementări financiare, monopol fiscal de stat, etc.”....</p> <p>Propunerile de modificare a Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi referitoare la reglementarea statutului juridic al „antreprenorului independent” urmează a fi revizuite conceptual.</p> <p>Potrivit prevederilor art. 34 din Codul civil, persoana fizică are dreptul să practice activitatea de întreprinzător din nume și pe cont propriu din momentul înregistrării de stat în calitate de întreprinzător individual sau în alt mod prevăzut de lege. Statutul juridic al întreprinzătorului individual, prevăzut în Codul civil și cel al antreprenorului independent, stipulat în proiect, conțin elemente similare.</p> <p>Totodată, menționăm că prin proiectul cu numărul unic 345/MDED/2025 se propune, inclusiv introducerea unei noi forme organizatorico-juridice - antreprenor liber profesionist, în timp ce proiectul cu numărul unic</p>	<p><b>Se acceptă parțial</b></p> <p>Proiectul noii legi a antreprenoriatului va intra în vigoare peste 2 ani după publicare. Acesta conține doar norme generale, concepte și principii, nu are ca obiect reglementarea detaliată a diverselor forme juridice de organizare și acordă un mare rol legislației complementare care se va elabora până la intrarea lui în vigoare. Noțiunea de antreprenor liber-profesionist a fost inclusă în proiectul noii legi a antreprenoriatului dat fiind că astfel erau la moment calificați actualii antreprenori independenți prevăzuți în proiectul supus avizării. Astfel, se vor lua măsuri pentru ajustarea noțiunilor din aceste două proiecte, având la bază</p>

		368/MDED/2025 prevede completarea Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi cu un capitol nou separat „CAPITOLUL VI3 Antreprenorul independent”, dedicat activităților economice ale persoanei fizice, fără constituirea unei persoane juridice (ca activitate de bază sau complementară). Drept urmare, semnalăm că 2 proiecte de acte normative nominalizate care vizează activitatea antreprenorilor trebuie să fie corelate și să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	cea de antreprenor independent. După publicarea noii legi a antreprenoriatului Guvernul va avea destul timp să decidă asupra subiectului prezentului proiect, având și posibilitatea de a monitoriza implementarea instrumentelor promovate și se va veni cu propuneri relevante, inclusiv, posibil, o lege specială pentru antreprenorii independenți.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale  Nr.21-2835 Din 27.05.2025		Atenționăm că prezentul proiect de lege urmează a fi armonizat cu proiectul de lege cu privire la antreprenoriat (număr unic 345/MDED/2025) -inițiativa Guvernului, autor tot Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, prin care Legea nr.845/1992 se abrogă.	<b>Se acceptă parțial</b>  Similar comentariului de mai sus.
Banca Națională a Moldovei  Nr. 31-002/79/2689 Din 29.05.2025		Recomandăm evaluarea necesității operării unor precizări/corelări adiționale pe textul legii cel puțin la art. 3.4, 12, 13, 30.8 din Legea nr.845/1992, întru evitarea eventualelor neclarități în aplicare, or specificarea aplicabilității prevederilor Legii nr. 845/1992 „ <i>în măsura în care nu contravin prevederilor capitolului VI<sup>3</sup></i> ” nu pare suficientă. La fel, art. 30 din Legea nr.845/1992 prevede posibilitatea de reluare a activității în caz de suspendare, procedură ce nu se regăsește în art. 36 <sup>16</sup> .	<b>Precizare:</b>  Recomandarea a devenit caducă deoarece în temeiul altor avize modificările la art.1 sunt excluse din proiect.
Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător  Nr. 38-78-5923 Din 30.05.2025		Art.I. Proiectul în cauză, vine să modifice Legea nr.845/1992, necesită corelare cu proiectul de lege nr.345/MDED/2025 (la fel promovat de MDED), care, din contra, vine să abroge Legea nr.845/1992 și care conține o formă asemănătoare de desfășurare a activității de întreprinzător de persoanele fizice -antreprenor liber profesionist.	<b>Se acceptă parțial</b>  Similar comentariului de mai sus.

<p><b>1. La articolul 1:</b> la punctul 1 cuvântul „permanentă” se exclude; articolul se completează cu punctul 1<sup>2</sup> cu următorul cuprins: „1<sup>2</sup>. Antreprenoriatul poate fi desfășurat prin asociere persoanelor fizice într-o persoană juridică sau fără constituirea persoanei juridice, ca activitate economică independentă desfășurată de antreprenorul independent. Prevederile capitolelor I–VI se aplică antreprenorilor independenți în măsura în care nu contravin prevederilor capitolului VI<sup>3</sup>.”</p>	<p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare</p> <p>Nr. 2025PLP-1473 din 27.05.2025</p>	<p>La punctul 1, intenția de completare al articolului 1 cu punctul 12, în opinia noastră textul normei propuse potrivit căruia „Prevederile capitolelor I-VI se aplică antreprenorilor independenți în măsura în care nu contravin prevederilor capitolului VI<sup>3</sup>” nu trebuie să afecteze conceptul în ansamblu al Legii. Or, articolul 13 stabilește formele activității de antreprenoriat, printre care însă nu se regăsește activitatea economică independentă, care prin definiție de asemenea este o activitate de antrenoriat.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Punctul 1.2 exclus din proiect</p>
	<p>După articolul 13, Legea dedică fiecărei forme de antreprenoriat un articol separat. Prin evitarea conceptului legii, considerăm că autorul proiectului încalcă articolul 63 alineatul (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative potrivit căruia „Modificările aduse actului normativ trebuie să se integreze armonios în actul respectiv, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea firească a elementelor structurale.”</p>	<p><b>Se respinge, motiv:</b></p> <p>Într-adevăr, structural, legea 845 enumeră formele juridice de organizare în cap.III art.13, după care în același capitol se expun norme specifice pentru diferite forme, câte un articol dedicat unei forme de organizare. Dar, în afară de aceasta, legea mai conține și câteva capitole dedicate unor forme specifice de antreprenoriat, cum ar fi: întreprinderea socială (<u>cap.VI.1</u>, 5 articole), întreprinderea cu statut de monopol de stat (<u>cap.VI.2</u>, 3 articole). În acest context se consideră judicios includerea în lege a unui capitol separat dedicat antreprenorilor independenți (<u>cap.VI.3</u>, 8 articole).</p>	
<p>Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025</p>	<p><i>1. La punctul 1:</i> - considerăm oportun revizuirea propunerii de excludere a cuvântului „permanent” din prevederile art.1 pct.1 din al <i>Legii</i>, întrucât implementarea propunerii date</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p>	

			<p>va genera riscul de includere în sfera de aplicare a activității de întreprinzător a oricărei activități ocazionale care a generat un anumit venit (de exemplu, vânzarea de către persoana fizică a unui bun personal, fără caracter regulat sau constant), fapt ce denaturează semnificația activității de antreprenoriat și poate conduce la aplicarea neîntemeiată a sancțiunilor pentru desfășurarea ilegală a activității de întreprinzător;</p> <p>- solicităm excluderea alin.(1<sup>2</sup>) propus spre completare la art.1 din <i>Legea</i>, în contextul în care conform cadrului normativ propus, activitatea antreprenorului independent nu poate fi desfășurată prin asocierea persoanelor fizice într-o persoană juridică, or, acceptarea redacției prezentate contravine conceptului înaintat de către autor.</p>	
<b>2. Articolul 5</b> la punctul 1 după sintagma „forma de proprietate” se introduce textul ”, forma organizatorico-juridică”.				
<b>3. La articolul 13:</b>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p> <p>Nr.16/259327 din 27.05.2025</p>		<p>În tabelul comparativ al proiectului de lege este menționată modificarea adusă articolului 13 din <i>Legea nr. 845/1992</i> cu privire la antreprenoriat și întreprinderi. Cu toate acestea, în draftul proiectului propus spre examinare, această modificare lipsește. Prin urmare, este necesară includerea în textul proiectului a modificărilor aduse articolului 13 din <i>Legea nr. 845/1992</i>, astfel încât să se asigure coerența și completitudinea reglementărilor prevăzute în cadrul propus.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Modificările la art.13 au lipsit din prima redacție a proiectului pe motiv de eroare tehnică, s-a corectat.</p>
<b>4. La articolul 23:</b> la punctul 2 după cuvintele „pentru întreprinderile individuale” se introduc cuvintele „și pentru antreprenorii independenți”; punctul 3: din preambul se exclud cuvintele „a întreprinderii”; după textul „decizia privind înființarea întreprinderii – pentru întreprinderile individuale;” se introduce textul „notificarea activității economice independente – pentru antreprenorul independent;”.				

<p><b>5. Articolul 24</b> la punctul 2 litera a) textul de după prima virgulă se substituie cu textul „iar pentru întreprinderea individuală, societatea în nume colectiv, societatea în comandită și antreprenorul independent - numele de familie a cel puțin unui fondator;”.</p>	<p>Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025</p>		<p>Solicităm revizuirea redacției propuse la art.24 punctul 2 litera a) din Legea, dat fiind faptul că asimilarea persoanei fizice antreprenor individual cu calitatea de fondator al sine însăși poate genera confuzii.</p> <p>Astfel, se propune stabilirea obligativității indicării numelui fondatorului doar în denumirile întreprinderilor individuale și societăților în comandită și în nume colectiv, iar în denumirea antreprenorilor independenți de utilizat doar numele și prenumele titularului.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p>
<p><b>6. Legea se completează</b> cu Capitolul VI<sup>3</sup> cu următorul cuprins:  „<b>Capitolul VI<sup>3</sup> ANTREPRENORUL INDEPENDENT</b> Prezentul Capitol transpune parțial principiile Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne.</p>	<p>Centrul de armonizare a legislației Nr. 31/02-69-5243 Din 15.05.2025</p>	<p>1 din 3</p>	<p>Așadar, referința privind transpunerea prevederilor Directivei UE prevăzută în pct. 6 din proiectul național, la Art. I – Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi urmează a fi exclusă.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p>
	<p>Agenția Servicii Publice Nr. 01/6915 Din 26.05.2025</p>	<p>2 din 3</p>	<p>Totodată, potrivit prevederilor art. 3 alin. (3) al Legii nr. 100/2017, „...Soluțiile propuse în proiectul actului normativ trebuie să fie în concordanță cu legislația UE din domeniul respectiv și să asigure compatibilitatea cu aceasta.” Nr. 01/6915 din 26.05.2025 La nr. 18-69-5050 din 12.05.2025 În acest sens, merită atenție faptul, că prin Legea nr. 282 din 05.12.2024 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii a fost transpusă Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 376 din 27 decembrie 2006, CELEX: 32006L0123. Astfel, legea adoptată, care intră în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, reglementează cadrul normativ general privind facilitarea exercitării libertății de stabilire a prestatorilor de servicii și a libertății de a furniza servicii, menținând un nivel ridicat al calității serviciilor. Această directivă prevede obligații clare privind eliminarea</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost conceput din start cu respectarea normelor Directivei în cauză. Totodată, reieșind din avizul Centrului de armonizare a legislației, prevederea privind transpunerea directivei a fost exclusă din proiect.</p>

			barierelor nejustificate în calea prestării de servicii și impune statelor să asigure un cadru legislativ transparent, proporțional și nediscriminatoriu. În acest context, orice prevederi noi trebuie evaluate și ajustate astfel încât să nu contravină principiilor de libertate a prestării serviciilor și de acces liber la activități economice, consfințite prin legislația europeană.	
	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Nr. 2025PLP-1473 din 27.05.2025	3 din 3	La pct. 6: clauza de armonizare, observăm că potrivit pct. 34 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislație Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, clauza de armonizare se include după preambulul și clauza de adoptare ale proiectului. În speță, însă, autorul a inclus clauza de armonizare în corpul actului normativ. Mai mult ca atât, Directiva 2006/123/CE a fost preluată în legislația națională prin Legea nr. 282/2024 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii. Astfel că, din această perspectivă, nu este clară necesitatea înserării acestei norme în textul proiectului și ce are în vedere autorul prin „transpunerea parțială a principiilor Directivei”.	<b>Se acceptă total</b> Reieșind din avizul Centrului de armonizare a legislației, prevederea privind transpunerea directivei a fost exclusă din proiect.
	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		Se propune excluderea referinței la Directiva UE 2006/123, în contextul în care Directiva în cauză este obiect de ajustare la cadrul legal comunitar, prevăzut în Legea nr.282/2024, care va intra în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană;	<b>Se acceptă total</b>
<b>Articolul 36<sup>o</sup>. Condiții generale</b> 1. Persoana fizică – rezident în sensul art.5 alin.3) și alin. 5) din Codul Fiscal, poate presta activitate economică independentă în forma organizatorică antreprenor independent cu statut de persoană fizică, ca activitate de bază sau complementară. Activitatea economică independentă este activitate desfășurată de o persoană fizică în scopul obținerii de venituri, care îndeplinește cel puțin patru din următoarele criterii: - dispune de libertatea de alegere a locului și a modului de desfășurare a activității, precum și a programului de lucru;	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Nr.16/259327 din 27.05.2025	1 din 1	Punctul 6 „Capitolul VI3 ANTREPRENORUL INDEPENDENT”, Articolul 369,„Condiții generale” în punctul 1. în criteriul al cincilea 5 cuvintele ”fără drept de a atrage în această activitate persoane terțe” se exclude;	<b>Se acceptă total</b> S-au modificat art.36.9 și 36.10 p.4
			Totodată, se completează cu criteriile cu următorul cuprins: „- este în drept să atragă în desfășurarea activității persoane terțe sau poate aranja efectuarea unei lucrări și supraveghea alte persoane pe care le angajează să ajute.	<b>Se acceptă parțial</b>

<p>- dispune de libertatea de a desfășura activitatea pentru mai mulți clienți;</p> <p>- riscurile inerente activității sunt asumate de către persoana fizică ce desfășoară activitatea;</p> <p>- activitatea se realizează prin utilizarea patrimoniului persoanei fizice care o desfășoară;</p> <p>- activitatea se realizează de persoana fizică prin utilizarea capacității intelectuale și profesionale și/sau a prestației fizice a acesteia, fără drept de a atrage în această activitate persoane terțe.</p> <p>2. Activitatea antreprenorului independent nu reprezintă activitate de muncă reglementată de Codul muncii și poate fi prestată complementar ultimei, nefiind muncă prin cumul.</p> <p>3. Antreprenorul independent nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică din nume propriu. Patrimoniul antreprenorului independent este inseparabil de bunurile lui personale.</p> <p>4. Antreprenorul independent poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile asumate cu întreg patrimoniul său, exceptându-se acele bunuri care, conform legislației în vigoare, nu fac obiectul urmăririi.</p> <p>5. Membrii familiei antreprenorului independent nu pot participa cu munca sa și nu pot contribui cu aportul propriu la activitatea antreprenorului independent și nu poartă răspundere pentru obligațiile acestuia.</p> <p>6. Antreprenorul independent activează pe întreg teritoriul țării indiferent de domiciliul indicat în notificarea de inițiere a activității și poate avea raporturi de drept civil cu un număr nelimitat de beneficiari.</p> <p>7. Antreprenorul independent are obligația să cunoască și să respecte cerințele legislației care reglementează domeniul de activitate asumat, al legislației privind protecția consumatorilor, și după caz, al altor acte normative care stabilesc drepturi și obligații în domeniul antreprenoriatului.</p>				Nu a fost inclus ca criteriu ci ca normă separată în art.36.10 p.4
			- poate lua decizii importante despre cum să-și conducă afacerea.”.	<p><b>Precizare:</b></p> <p>Dreptul de a lua decizii se prezumă, fiind expus la art.36.9 p.1.: dispune de libertatea de alegere ... a modului de desfășurare a activității...</p>
			<p>Punctul 1. Se completează cu un punct 8 cu următorul cuprins :</p> <p>„(8) Întreprinzătorul independent este responsabil de securitatea și sănătatea sa.</p> <p>Întreprinzătorul independent este obligat să:</p> <p>- cunoască și să respecte cadrul normativ din domeniul securității și sănătății în muncă, aplicabil domeniului de activitate asumat;</p> <p>- să desfășoare activitatea în conformitate cu pregătirea profesională, în conformitate cu cerințele de securitate și sănătate în muncă astfel încât să nu expună la pericol de accidentare sau îmbolnăvire profesională nici propria persoană și nici alte persoane care ar putea fi afectate de acțiunile, erorile sau omisiunile lui în timpul lucrului.”.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Normele privind securitatea și sănătatea incluse ajustat redacțional - p.7.</p>

	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare  Nr. 2025PLP-1473 din 27.05.2025	2 din 2	Completarea legii cu punctul 36 <sup>9</sup> : <b>Punctul 2</b> , în opinia noastră, din moment ce se stabilește în normă că activitatea independentă nu reprezintă o activitate de muncă reglementată de Codul muncii, este inutil de precizat că aceasta poate fi „prestată complementar ultimei, nefiind muncă prin cumul”, întrucât cumulul este o instituție a dreptului muncii și odată stabilind că activitatea independentă nu cade sub incidența reglementărilor dreptului muncii, este evident că nici instituțiile juridice ale acestui nu sunt aplicabile.	<b>Se respinge, motiv:</b>  Legea este destinată nu doar antreprenorilor independenți, ci și celor care activează prin contract de muncă. Anume lor li se comunică: să conștientizeze că pot activa suplimentar la contractul său de muncă atât prin cumul, deci în cadrul Codului Muncii, cât și suplimentar, ca antreprenor independent.
			<b>Punctul 3</b> , considerăm că este inutilă precizarea că antreprenorul independent se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică din nume propriu, întrucât, pe de o parte, punctul 1 al aceluiași articol stabilește că persoana fizică poate desfășura activitate economică sub formă organizatorică de antreprenor independent, deci per a contrariu, antreprenorul independent este o persoană fizică, iar pe de altă parte, articolul 1 punctul 1 din textul Legii în vigoare stabilește că „Antreprenoriat este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor (...)”.	<b>Se respinge, motiv:</b>  Autorul avizului delimitează activitatea antreprenorului independent de antreprenoriat, așa cum acesta este descris în redacția actuală a legii. Dar proiectul este destinat definirii antreprenorului independent ca parte componentă a antreprenoriatului.
			<b>Punctul 5</b> , în pofida reținerii raționamentului introducerii interdicției membrilor familiei antreprenorului independent de a participa cu munca lor la activitatea acestuia, fiind în prezența unei norme imperative, nu este clar care va fi mecanismul de sancționare a încălcării acestei norme și a modului de stabilire a încălcării ei. În opinia noastră, costurile de timp și resurse umane pentru asigurarea respectării interdicției vor depăși cu mult costul valorilor sociale pe care autorul dorește să le protejeze. Din aceste motive,	<b>Se acceptă total</b>  În baza mai multor avize parvenite proiectul a fost modificat astfel încât se conțină limitări doar pentru activitatea de bază a antreprenorului, fiind permise atrageri de terți în

			considerăm că autorul proiectului urmează să reanalizeze posibilitatea aplicării în practică a textul punctului menționat, cu ajustarea, după caz, a acestuia.	anumite condiții descrise în proiect.
	Banca Națională a Moldovei Nr. 31-002/79/2689 Din 29.05.2025		<p>În contextul introducerii prevederilor privind protecția consumatorilor (la pct. 7 din art. 36<sup>9</sup>, art. 36<sup>14</sup>, cât și în formularul Notificării despre desfășurarea activității economice independente din Legea 845/1992, considerăm necesară clarificarea prin proiectul de lege a autorității competente cu privire la protecția drepturilor consumatorilor în contextul desfășurării activității economice de către antreprenorii independenți, fie prin completarea corespunzătoare a articolului referit, fie prin completarea actelor normative din domeniul protecției drepturilor consumatorilor.</p> <p>Argumentare:</p> <p>Aceste aspecte sunt relevante și din perspectiva răspunderii care poate interveni în special, având în vedere că, proiectul de lege transpune parțial principiile Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne care prevede că (98) Orice operator care prestează servicii care implică un risc direct și deosebit de sănătate, siguranță sau financiar pentru beneficiar sau o terță persoană, trebuie, în principiu, să aibă o asigurare corespunzătoare de răspundere profesională, sau o altă formă de garanție echivalentă sau comparabilă, ceea ce înseamnă, în special, că un astfel de operator ar trebui, în general, să aibă asigurare adecvată pentru serviciile prestate în unul sau mai multe state membre altele decât statul membru de stabilire.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Modificări redacționale la art.36.12 din legea 845 și la anexa nr.2 la această lege.</p>
	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97		<b>La art.369 punctul 1)</b> , se propune substituirea cuvintelor „persoana fizică” cu cuvintele „antreprenor independent”, iar textul „rezident în sensul art.5 alin.(3) și alin.(5) din	<b>Se acceptă total</b>

	din 02.06.2025	<p>Codul Fiscal” de substituit cu textul „cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid”, dat fiind faptul că noțiunea de persoana fizică definită la art.5 alin.(3) din Codul fiscal include nu doar cetățeni, dar și formele organizatorice cu statut de persoana fizică, potrivit legislației, precum întreprinzătorul individual și gospodăria țărănească (de fermier). Totodată, prin revizuirea redacției propuse, va fi extinsă sfera de aplicabilitate a noilor norme, fiind exclusă obligația respectării duratei prezenței străinului pe teritoriul țării noastre (183 de zile);</p> <p>- suplimentar, considerăm necesar a fi prevăzute și reglementate relația dintre antreprenorul independent și alte forme de desfășurare a activității de întreprinzător de către una și aceeași persoană. De exemplu, urmează a fi specificat dacă antreprenorul independent are dreptul să fie concomitent fondatorul întreprinderii individuale sau a gospodăriei țărănești;</p> <p>- se solicită utilizarea uniformizată a noțiunilor și sintagmelor formulate în vederea respectării prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la acte normative, pentru a evita potențiale confuzii de interpretare. În acest sens, pe tot parcursul proiectului este necesar de uniformizat utilizarea sintagmelor „activitate economică independentă”, ”activitate independentă” și ”antreprenor independent”, astfel încât să nu existe riscul confuziei cu regimul fiscal al persoanelor fizice ce desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul (cu excepția mărfurilor supuse accizelor), conform Capitolului 102 din Titlul II al Codului Fiscal, recomandându-se utilizarea unei denumiri distincte, pentru a preveni suprapunerile de sens și dificultățile de interpretare ulterioară: spre ex: antreprenor de prestări servicii; ; expert autonom, etc...</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p><b>Se acceptă total</b></p>
--	----------------	---	---

		<p><b>Cu referire la art.36<sup>9</sup> punctul 6),</b> este de menționat că, potrivit art.14 alin.(1) din <i>Legea cu privire la comerțul interior nr.231/2010</i>, activitatea de comerț este condiționată de depunerea notificării în comerț de către persoana înregistrată în condițiile legii. Activitatea de comerț începe din data emiterii înștiințării de recepționare de către autoritatea administrației publice locale, prin intermediul resursei informaționale în domeniul comerțului. Alin.(4) al aceluiași articol prevede că notificarea privind inițierea, modificarea, suspendarea sau încetarea activității de comerț se depune la autoritatea administrației publice locale (primăria satului (comunei), orașului sau municipiului) <u>unde se intenționează sau se desfășoară activitatea de comerț</u>, care poate fi diferită de primăria în a cărei rază teritorială își are adresa juridică sau domiciliul persoana.</p> <p>Totodată, conform art.36<sup>9</sup>pct.6 din proiect, antreprenorul independent activează pe întreg teritoriul țării indiferent de domiciliul indicat în notificarea de inițiere a activității și poate avea raporturi de drept civil cu un număr nelimitat de beneficiari.</p> <p>Prin urmare, luând în considerare faptul că Legea nr.231/2010 stabilește obligația comerciantului de a desfășura activitatea de comerț în conformitate cu raza teritorială indicată în notificare, atenționăm că, norma indicată la art.36<sup>9</sup>pct.6 din proiect contravine celei din Legea nr.231/2010.</p>	<p><b>Se acceptă parțial</b></p> <p>Normele care contravin noii legi vor fi aduse în concordanță în conformitate cu dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului</p>
		<p><b>Cu referire la art.36<sup>9</sup> punctul 7),</b> solicităm excluderea acestuia, dat fiind faptul că cunoașterea legislației din domeniul în care va activa un antreprenor independent este una „<i>sine dicens</i>”;</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p>
<p><b>Articolul 36<sup>10</sup>. Domenii și reguli de activitate</b> 1. Sub incidența prezentului capitol cad domeniile de activitate care se conțin în Clasificatorul activităților din economia Moldovei (CAEM) și profesiile care se conțin în Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (CORM), incluse în Lista activităților/profesiilor deschise pentru</p>	<p>Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025</p>	<p><b>Cu referire la art.36<sup>10</sup> punctul 1),</b> proiectul de lege propune identificarea domeniului de activitate a antreprenorilor independenți în baza a două clasificatoare: CAEM și CORM, dar o asemenea practică poate crea confuzii, deoarece pot fi ocupații care să corespundă mai multor categorii de activități și invers. În acest context</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p>

<p>antreprenorii independenți, anexată la prezenta lege. Guvernul va monitoriza impactul normelor din prezentul Capitol și va propune, la necesitate, ajustări de excludere sau completare la Lista în cauză.</p> <p>2. Sunt interzise activități economice independente în domeniile prevăzute în Secțiunile J.61 (comunicații electronice), K.64 (intermedieri financiare), N.78 (privind forța de muncă), N.80.1 (securitate privată), R.92 (jocuri de noroc și pariuri) ale Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei.</p> <p>3. Prin lege pot fi interzise ca obiect al prestației de către antreprenorii independenți și unele mărfuri importate sau produse autohton.</p> <p>4. În scopul protecției drepturilor consumatorilor și intereselor legitime ale societății Guvernul poate suspenda, temporar, unele activități independente în anumite domenii și profesii cuprinse la p.1 din Lista domeniilor de activitate deschise pentru activitate economică independentă în baza Clasificatorului activităților din economia Moldovei (CAEM), Anexa nr.1 la prezenta lege</p> <p>5. Antreprenorul independent nu poate atrage în bază de contract de muncă sau contract civil persoane terțe în scop de suport sau contribuție la prestarea activității asumate.</p>		<p>solicităm utilizarea unui singur clasificator, și considerăm că la art.36<sup>10</sup> punctul 1) și în anexa la lege urmează a fi prevăzute doar domeniile de activitate a antreprenorilor independenți în temeiul CAEM, nu și CORM.</p> <p>Totodată, atragem atenție că genurile de activitate ce vor putea fi desfășurate sub forma organizatorică de antreprenor independent se suprapun cu activitățile care pot fi desfășurate de persoana fizică în baza patentei de întreprinzător sau de către rezidenții parcurilor IT. Prin urmare, urmează a fi asigurată corelarea proiectului de lege cu <i>Legea nr.93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător și cu Legea nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației</i>, în vederea evitării paralelismelor legislative și în scopul implementării eficiente a prevederilor ce reglementează activitatea antreprenorului independent;</p> <p>Adițional, în ceea ce privește monitorizarea impactului, precum și ajustările ulterioare prin excluderea sau completarea Listei, este necesară desemnarea expresă a unei autorități competente, cum ar fi Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. Utilizarea generică a termenului „Guvern” nu oferă suficientă claritate asupra entității responsabile și poate genera incertitudini privind atribuțiile și dreptul de inițiativă sau decizie în acest proces.</p>	<p><b>Se acceptă parțial:</b></p> <p>Activitățile care se suprapun vor putea fi practicate în paralel, în diverse forme.</p> <p>A fost inclusă limitarea dreptului de a fi concomitent angajat la un rezident al PTI și antreprenor independent</p>
		<p><b>cu referire la art.36<sup>10</sup> punctul 2),</b> se consideră inoportun menținerea punctului respectiv, în contextul în care toate domeniile de activitate permise pentru antreprenorii independenți vor fi cele enumerate expres în anexa la lege;</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p>
		<p><b>- cu referire la art.36<sup>10</sup> punctul 3),</b> se recomandă revizuirea redacției propuse or examinarea necesității menținerii punctului respectiv, în contextul în care nu este clara esența acestuia;</p>	<p><b>Se acceptă parțial:</b></p>

				Redacție revizuită
			- <b>cu referire la art.36<sup>10</sup> punctul 4)</b> , se solicită revizuirea or excluderea punctului dat, în contextul în care nu este clar temeiul în baza căroră Guvernul va putea suspenda, temporar, unele activități independente în anumite domenii și profesii. Or, în cazul suspendării activității temporar, nu se înțelege cum și în baza cărei forme organizatorico-juridice și conform cărui regim fiscal urmează a fi desfășurată ulterior activitatea contribuabilului;	<b>Se acceptă parțial:</b> Redacție revizuită
	Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător  Nr. 38-78-5923 Din 30.05.2025		- <b>la alineatul (4)</b> prevederea conform căreia „Guvernul poate suspenda, temporar, unele activități independente în anumite domenii și profesii...” este formulată într-un mod vag și contravine exigențelor privind calitatea normei juridice. Textul nu specifică în ce condiții obiective poate interveni suspendarea (ex: criză sanitară, protecție a sănătății publice, ordine publică, nereguli sistemice, etc.). Termenii „interese legitime ale societății” sunt prea largi și susceptibili de abuz sau interpretare arbitrară. Ca alternativă se recomandă a fi reformulată astfel: „Guvernul poate suspenda temporar anumite activități independente prevăzute în Lista anexată, exclusiv în cazuri justificate de urgență, siguranța publică, sănătate publică sau protecția consumatorilor, în baza unei hotărâri motivate, publicate și cu informarea prealabilă a părților interesate. Durata suspendării nu poate depăși 3 luni, cu posibilitate de prelungire justificată prin decizie suplimentară.”	<b>Se acceptă total</b>
			<b>Alineatul (5) al articolului 36/10</b> stabilește o interdicție absolută pentru antreprenorul independent de a atrage, în baza unui contract de muncă sau civil, alte persoane în scop de suport sau contribuție la activitatea sa. Deși intenția legiuitorului este clară – de a proteja caracterul individual și nesalarial al activității – formularea utilizată este restrictivă, deoarece textul nu	<b>Se acceptă total:</b> Redacție revizuită

			face distincție între implicarea directă în activitatea productivă de bază (care ar transforma activitatea într-o întreprindere cu salariați) și externalizarea unor servicii auxiliare – cum ar fi livrare, curierat, consultanță IT, design, promovare. În practică, majoritatea profesioniștilor independenți colaborează cu alți specialiști pentru a-și desfășura activitatea într-un mod eficient și competitiv, fără ca acest lucru să le afecteze statutul fiscal sau natura juridică a activității. Expresia „în scop de suport sau contribuție” nu este certă și poate duce la interpretări diferite sau chiar abuzive din partea organelor de control. Pentru a proteja integritatea statutului de antreprenor independent, dar și a permite desfășurarea activității economice, se recomandă o reformulare care să interzică explicit implicarea altor persoane în prestarea activității de bază (care definește antreprenorul independent) dar să permită în mod expres contractarea de servicii auxiliare, ocazionale sau specializate, fără a transforma activitatea într-o formă mascată de activitate de angajator.	
<p><b>Articolul 36<sup>11</sup>. Inițierea și administrarea activității</b></p> <p>1. Pentru inițierea activității economice independente solicitantul completează Notificarea electronică, utilizând aplicația guvernamentală integrată a serviciilor electronice EVO și a Portalului guvernamental al cetățeanului (MCabinet). Conținutul Notificării este expus în Anexa nr.2 la prezenta lege.</p> <p>2. Serviciul Fiscal de Stat pune antreprenorul independent la evidență prin atribuirea Notificării recepționate de sistem a unui identificator unic de înregistrare și comunică prin sistem acest identificator solicitantului. Antreprenorul independent, în modul expus la p.1, poate modifica Notificarea deja înregistrată, în orice moment, fiind admise următoarele modificări: schimbarea numelui, schimbarea domiciliului, modificarea (substituirea sau completarea) domeniilor de activitate.</p> <p>3. Pentru luarea la evidență a antreprenorului independent nu se percep taxe.</p>	<p>Agenția Serviciii Publice Nr. 01/6915 Din 26.05.2025</p>	1 din 3	<p>Menționăm că, în temeiul art. 1 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, întreprinzătorii individuali sunt supuși înregistrării de stat la Agenția Serviciii Publice, în calitatea sa de organ al înregistrării de stat. La înregistrarea de stat, întreprinzătorului individual i se atribuie un număr de identificare de stat (IDNO) ce atestă faptul că a fost înscris în Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali și a fost luat la evidență de către Serviciul Fiscal de Stat. Numărul de identificare de stat, reprezintă și codul fiscal al întreprinzătorului individual înregistrat. Procedura atribuirii codului fiscal antreprenorilor independenți de către Serviciul Fiscal de Stat, altul decât IDNO, poate genera dificultăți de ținere a unei evidențe unice a tuturor entităților care desfășoară activitate de întreprinzător, precum și să îngreuneze respectarea prevederilor Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Se menționează că subiectul este susținut și recomandat în același mod și de către CNPDCP (protecția datelor și neutilizarea IDNP ca cod fiscal).</p>

<p>4. Solicitantul este în drept să exercite activitatea de antreprenor independent din momentul primirii identificatorului menționat la p.2, care se consideră cod fiscal al antreprenorului independent.</p> <p>5. Activitatea economică independentă se efectuează printr-un cont dedicat deschis la o bancă comercială sau la un prestator al serviciilor de plată care activează în conformitate cu legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică. Antreprenorul independent poate avea un singur cont dedicat activității sale.</p> <p>6. Antreprenorul independent poate beneficia de serviciile entității în care a deschis contul dedicat, acordând acesteia mandat pentru calcularea și achitarea din numele antreprenorului a impozitului, monitorizarea respectării plafoanelor de încasări stabilite prin lege, pentru alte activități aferente.</p> <p>7. Modul de deschidere și utilizare a contului dedicat de antreprenor independent, condițiile de efectuare a operațiunilor de plată dintre antreprenori și beneficiari, utilizare a cardurilor de plată sau dispozitivelor asemănătoare, aplicare a sistemelor de plăți electronice (atribuirea de coduri a categoriei comerciantului MCC), regulile de evidență a plăților prin contul dedicat și de interacțiune cu organele fiscale, de eliberare a bonurilor/facturilor fiscale în format electronic, modul de stabilire și/sau mărirea comisioanelor percepute etc., cât și softul unificat pe țară de administrare a acestui cont și acestor operațiuni, se stabilesc în comun de Guvern și de Banca Națională a Moldovei.</p>	<p>Agenția Guvernare Electronică Nr. 3007 – 098 din 23.05.2025</p>	<p>2 din 3</p>	<p>Se recomandă introducerea unor reguli standardizate, procedurii de notificare în cadrul Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive (SIA GEAP) mecanism care va asigura inclusiv schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), schimb de date care în textul proiectului este realizat direct între autorități.</p> <p>Suplimentar, în partea ce ține de evidența activității economice independente, aceasta urmează să fie realizată prin intermediul Registrului de stat al unităților de drept, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 272/2002, prin atribuirea numărului de stat de identificare al unității de drept. Prevederile în cauză vor facilita evidența unică în cadrul sistemelor informaționale deținute de autorități după identificatoarele unice IDNP și IDNO iar datele vor fi accesate dintr-un Registru unic asigurând un schimb de date calitativ.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător.</p>
	<p>Agenția Guvernare Electronică Nr. 3007 – 106 din 30.05.2025 (Suplimentar)</p>		<p>Se propune ca procesul dat să fie conturat prin inițierea notificării prin intermediul aplicației guvernamentale integrată a serviciilor electronice EVO, Portalului guvernamental al cetățeanului sau la sediile structurilor teritoriale ale Agenției Servicii Publice, notificarea fiind înregistrată de către Agenția Servicii Publice în cadrul Registrului de stat al unităților de drept (RSUD) prin atribuirea numărului de stat de identificare al unității de drept (IDNO) iar schimbul de date cu privire la antreprenorii independenți să fie asigurat instituțiilor responsabile prin intermediul platformei de interoperabilitate(MConnect).</p> <p>Propunerile cu privire la transmiterea notificării prin intermediul Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive (SIA GEAP) prezentate în avizul anterior urmează a fi desconsiderate.</p> <p>Pentru a asigura înregistrarea gratuită în (RSUD) a activităților economice independente, este necesară introducerea unor derogări de la prevederile Legii nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. Legea nr. 220/2007 reglementează în mod general procedura de</p>	<p><b>Se acceptă</b></p> <p>Proiect redactat</p> <p><b>Precizare:</b></p> <p>Aceste acte normative se vor modifica conform dispozițiilor finale din proiect.</p>

			înregistrare de stat, inclusiv taxele aferente acestui proces. Pentru a permite scutirea de taxe în cazul activităților economice independente, este nevoie de o prevedere specială care să introducă o excepție explicită de la aceste taxe.	
	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Nr. 2025PLP-1473 din 27.05.2025	3 din 3	Completare a legii cu art 36 <sup>11</sup> , presupune inițierea activității economice independente doar prin SE EVO și MCabinet, deși în nota informativă este indicat „ca excepție prin semnare la SFS”. Or, limitarea exclusivă la un format electronic poate îngreuna dreptul persoanelor fără competențe digitale sau fără acces la tehnologie și poate constitui o formă de discriminare indirectă a acestora. Prin urmare, propunem completarea normei cu alte modalități de inițiere a activității economice independente.	<b>Se acceptă total</b> Proiectul a fost modificat corespunzător.
	Banca Națională a Moldovei Nr. 31-002/79/2689 Din 29.05.2025		La pct. 5 din art. 36 <sup>11</sup> , propunem substituirea textului „la o bancă comercială sau la un prestator al serviciilor de plată care activează în conformitate cu legea 114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică” cu textul „prestatorii de servicii de plată specificați la art. 5 alin. (1) lit. a)-d) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică”, dat fiind faptul că, conform prevederilor art.5 alin (1) lit. a) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică (în continuare - Legea nr.114/2012) cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, băncile și sucursalele înființate în Republica Moldova de băncile din alte state, care activează în conformitate cu Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (în continuare - Legea nr.202/2017), intră în categoria de prestatori de servicii de plată, nefiind oportună menționarea separată a acestora. Considerentele respective se referă și la alte prevederi ale proiectului, care operează cu formulări similare (a se vedea Art. II pct. 8 - art. 380 alin. (1) pct. 2), art. 382 alin. (4) din Codul Fiscal).	<b>Se acceptă total</b> Proiectul a fost modificat corespunzător.

			<p>Totodată, din considerente de corelare cu textul proiectului, se va revedea și Nota de fundamentare, la secțiunea 3, textul expus la liniuța trei din coloana „Operarea afacerii”, care se referă doar la posibilitatea deschiderii unui cont de plăți atât la bănci, cât și la prestatorii de servicii de plată nebankari.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Nota de fundamentare se va modifica corespunzător.</p>
			<p>Pe tot textul proiectului se propune a substitui sintagma „cont dedicat” în „cont de plăți”, pentru uniformizarea noțiunii cu textul Legii nr. 114/2012, subsecvent, propunem excluderea din Art. II pct. 8 (care se referă la completarea Codului fiscal cu art. 380) din proiectul de lege a noțiunii de „cont dedicat”, or în cazul substituirii sintagmei „cont dedicat” cu sintagma „cont de plăți” sensul acesteia devine similar cu cel al noțiunii de „cont bancar și/sau cont de plăți” prevăzut la moment la art. 129 pct. 17 din Codul Fiscal.</p>	<p><b>Se acceptă parțial</b></p> <p>Proiect a fost modificat: se utilizează sintagma ”cont de plăți” ca definiție, dar și se păstrează ”cont dedicat” cu scop de a sublinia specificul activității: doar prin acest cont de plăți este posibilă administrarea activității antreprenorului independent.</p>
			<p>Același raționament se referă și noțiunii „transfer” ce urmează a fi substituită cu cuvântul „virament”.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p>
			<p>Cu referire la prevederile pct. 6 din art. 36<sup>11</sup>, care vizează abilitarea băncilor de a calcula și achita, în numele antreprenorului, impozitul, precum și de a monitoriza respectarea plafoanelor de încasări stabilite prin lege, considerăm oportună excluderea acestora din prezentul proiect de lege.</p> <p>Activitatea bancară este una specifică, motiv pentru care sfera activităților permise băncilor are caracter limitativ, fiind strict reglementată de art. 14 alin. (1) din Legea nr. 202/2017. Respectivele prevederi derivă din principiile internaționale aplicabile activității băncilor – de ex. Principiile de bază pentru o supraveghere bancară eficientă, Principiul nr. 4 – „Activități premise”, care statuează că trebuie să fie foarte clar definit termenul de „bancă”, precum și activitățile permise băncilor. În lumina</p>	<p><b>Precizare:</b></p> <p>Modificările recente la legislația bancară dezbătute în Parlament vor permite implementarea acestei norme.</p>

		<p>acestui principiu, și la nivelul Uniunii Europene a fost stabilită lista exhaustivă a activităților permise băncilor – Anexa nr. 1 din Directiva (UE) 2013/365, iar art. 14 din Legea nr. 202/2017 transpune fidel aceste prevederi.</p> <p>Totodată, art. 14 alin. (3) din Legea nr. 202/2017 precizează că activitățile enumerate la alin. (1) din același articol acoperă și orice operațiuni, tranzacții, produse și servicii care se înscriu în sfera acestor activități sau pot fi asimilate acestora, inclusiv serviciile auxiliare acestor activități. În lumina abordărilor specifice sectorului, aceste activități/operațiuni trebuie să constituie părți integrante sau prelungiri ale activităților menționate, care ar contribui la realizarea integrală a activităților, operațiunilor/tranzacțiilor respective.</p> <p>Astfel, completarea în art. 36<sup>11</sup> punctul 6 în Legea nr. 845/1992 cu prevederile aferente calculării din numele antreprenorului a impozitului pentru activități desfășurate de antreprenorii individuali nu poate fi admisă, reieșind din natura activităților permise băncilor. Băncile ar putea fi mandatate doar în ceea ce privește reținerea impozitului din contul de plăți al antreprenorului individual, similar reținerii impozitului din conturile de depozit ale persoanelor fizice. Prin urmare, băncile trebuie să se concentreze pe desfășurarea activității de intermediere financiară, generând fluxuri financiare constante, cu un impact pozitiv asupra indicatorilor de profitabilitate și lichiditate, menținând totodată atenția asupra minimizării riscurilor specifice activității bancare, inclusiv riscurile operaționale.</p> <p>Implicarea în alte activități, inclusiv acordarea asistenței antreprenorilor în domeniile aferente calculării și achitării din numele acestora a impozitului, precum și monitorizarea respectării plafoanelor de încasări stabilite prin lege, depășesc sfera de activitate specifică unei bănci.</p>	<p><b>Precizare: supra</b></p> <p><b>Precizare: supra</b></p> <p><b>Precizare: supra</b></p>
--	--	---	--

		<p>Astfel, băncile pot să acorde consultanță persoanelor juridice, dar lista domeniilor este strict determinată de lege, în lumina activității lor de bază – a se vedea în acest sens art. 14 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 202/2017.</p> <p>Având în vedere consultările publice pe marginea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative, înregistrat cu nr. unic 665/MDED/2024 (susținerea economiei digitale și serviciilor electronice, în continuare – proiect 655), considerăm că propunerea prevăzută în pct. 6 din art. 36<sup>11</sup> urmează a fi evaluată în contextul mai larg al modificărilor propuse la art. 14 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor prin proiectul nr. 655.</p>	<p><b>Precizare: supra</b></p>
		<p>La pct. 7 din art. 36<sup>11</sup>, propunem substituirea cuvintelor „a cardurilor de plată sau dispozitivelor asemănătoare” cu cuvintele „instrumentelor de plată”, astfel încât efectuarea operațiunilor între antreprenori și beneficiari să nu se limiteze doar la carduri de plată și dispozitive asemănătoare, dar să cuprindă toate instrumentele de plată, așa cum sunt prevăzute la art. 3 din Legea 114/2012.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător</p>
		<p>Totodată, pct. 7 din art. 36<sup>11</sup> propus a fi inclus în Legea nr. 845/1992 prevede o serie competențe partajate între Guvern și BNM cu privire la reglementarea unor domenii cum sunt: modul de deschidere și utilizare a contului dedicat (de plăți) a antreprenorilor, condițiile de efectuare a operațiunilor de plată dintre antreprenori și beneficiari, utilizare a cardurilor de plată sau dispozitivelor asemănătoare, aplicare a sistemelor de plăți electronice, regulile de evidență a plăților prin contul dedicat (de plăți) și de interacțiune cu organele fiscale, de eliberare a bonurilor/facturilor fiscale în format electronic, cât și softul unificat pe țară de administrare a acestui cont și acestor operațiuni. Menționăm că acestea excedează aria atribuțiilor Băncii Naționale a Moldovei statuate la art. 5</p>	<p><b>Se acceptă partial</b></p> <p>Proiectul a fost modificat astfel încât deschiderea și utilizarea contului se va face conform rigorilor stabilite de BNM, restul din cele enumerate în acest articol va fi aprobat de Guvern.</p>

		<p>din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și art. 93 din Legea nr. 114/2012. În acest context, considerăm necesară excluderea BNM în calitate de autoritate responsabilă de realizarea acțiunilor expuse la pct. 7. Aceleași considerente se referă și la art. 382 alin. (4) propus a fi inclus în Codul fiscal.</p>	
		<p>Cu referire la „softul unificat”, considerăm important să fie clarificat dacă acesta va fi centralizat (gestionat de o singură entitate) sau descentralizat (fiecare prestator de servicii de plată dezvoltând propria soluție, sau poate chiar mai multe entități de stat). Mai mult, sunt necesare clarificări dacă acest soft urmează a fi creat ca un modul la unul existent (Sistemul de creare și circulație a documentelor electronice sau Sistemul băncilor comerciale de Web Banking) sau urmează a fi creat unul nou, dedicat antreprenorilor independenți.</p> <p>De asemenea, până la implementarea deplină a acestui sistem, este esențial să se precizeze modul concret în care va fi evitată deschiderea de conturi multiple pentru același antreprenor independent.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător, normele privind softul unificat au fost excluse.</p>
	<p>Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025</p>	<p>- <b>cu referire la art.36<sup>II</sup> punctul 1)</b>, se propune ca pentru inițierea activității economice independente solicitantul să completeze cererea, în loc de Notificarea propusă în proiect, care va fi elaborată de către Serviciul Fiscal de Stat și aprobată prin Ordinul Ministerului Finanțelor (similar mecanismului aplicat aferent persoanelor fizice care desfășoară activitatea conform cap.10<sup>2</sup>al titlului II din Codul fiscal. Prin urmare, punctul 1) și cele care fac referință la „Notificare” urmează a fi ajustate în mod corespunzător;</p>	<p><b>Se acceptă parțial</b></p> <p>Având în vedere argumentarea din aviz, se propune următoarea soluție: redacția actuală a acestui articol rămâne în proiect, cu ajustări redacționale înaintate de mai multe autorități, inclusiv de MF. Totodată în dispozițiile finale se indică că acest articol în partea ce ține de procedura de inițiere și autoritatea executorie (p.1) va intra în vigoare odată cu aprobarea de Guvern a unui act</p>

				de reglementare, iar până atunci procedurile vor fi îndeplinite de SFS conform regulilor valabile pentru activitățile independente în comerț, în acest scop se va ajusta și cadrul legal guvernamental.
			<p>- <b>cu referire la art.36<sup>11</sup> punctul 2),</b> considerăm oportun specificarea termenului de atribuire și comunicare a identificadorului unic de înregistrare care se consideră codul fiscal al antreprenorului independent. De asemenea, urmează a preciza dacă există careva condiții care trebuie să fie verificate pentru a fi luat la evidență, mai exact dacă există temei de refuz de luare la evidență și în ce condiții aceasta poate avea loc. De exemplu, nu este clar dacă luarea la evidență poate fi refuzată în cazul în care persoana fizică, la data depunerii cererii, nu a achitat prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă conform declarației pe propria răspundere prevăzută la anexa nr.2 la Legea nr.845/1992 din proiectul de lege.</p> <p>De asemenea, există incertitudine cu privire la consecințele asupra înregistrării antreprenorului independent în cazul în care obligația de achitare a primei menționate nu este onorată pe parcursul activității (adică în anii următori după înregistrare).</p> <p>Totodată, pentru a fi aduse în concordanță cu prevederile Codului fiscal, prevederile articolului vizat urmează a fi revizuite prin specificarea faptului că, urmare a depunerii cererii de înregistrare, Serviciul Fiscal de Stat va elibera antreprenorului independent certificatul de atribuire a codului fiscal, care va confirma luarea acestuia la evidență și care va conține codul fiscal atribuit.</p> <p>Suplimentar, se propune ca în cererile depuse spre înregistrare să fie posibil de a modifica doar domeniile de activitate, dar modificările ce țin de schimbarea numelui, domiciliului să fie efectuate în</p>	<p><b>Se acceptă parțial</b></p> <p>Dat fiind că înregistrarea notificărilor se va face automat, în bază de formular completat, nu pot să existe temei de respingere (dacă n-ai completat corect formularul, el nu se semnează și nu ajunge la ASP).</p> <p><u>Ref. la</u> asigurarea medicală, avizul decade datorită redacției propuse de CNAM.</p> <p><b>Se acceptă parțial</b></p> <p><b>Se acceptă</b></p>

		<p>regim automatizat în baza accesului Serviciului Fiscal de Stat la datele oficiale ale cetățenilor.</p> <p>De menționat, că în scopul corelării normei prevăzute la art.36<sup>11</sup> punctul 2) cu prevederile Codului fiscal, se propune completarea art.163 din Codul fiscal cu prevederi privind modul de atribuire a codului fiscal antreprenorilor independenți;</p>	<p><b>Nu este obligatoriu</b></p> <p>Redacția actuală:</p> <p>b) oricărei persoane fizice – cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid – care dispune de obiecte impozabile sau <b>care are obligații fiscale, conform legislației fiscale</b>, sau care a obținut dreptul de a exercita o anumită activitate în baza patentei de întreprinzător;</p>
		<p>- <b>cu referire la art.36<sup>11</sup> punctul 3)</b>, se solicită concretizarea faptului că prevederile punctului respectiv reglementează scutirea de achitare a taxei de stat de către antreprenorii independenți;</p>	<p><b>Se acceptă</b></p>
		<p>- <b>cu referire la art.36<sup>11</sup> punctul 5)</b>, se propune după cuvintele „activitatea economică independentă se efectuează” introducerea cuvântului „exclusiv”;</p>	<p><b>Se acceptă</b></p>
		<p>- <b>cu referire la art.36<sup>11</sup> punctul 7)</b>, se propune de a diviza atribuțiile prevăzute la punctul respectiv, prin atribuirea Băncii Naționale a Moldovei a competenței de a reglementa modul de deschidere și utilizare a contului dedicat de antreprenor independent, și Serviciului Fiscal de Stat - celelalte atribuții enumerate în punctul dat.</p> <p>Totodată, se propune excluderea referinței la softul unificat, în contextul în care aceasta se va acoperi prin unul din actele emise conform competenței de BNM sau SFS, precum și excluderea sintagmei „facturilor fiscale”;</p>	<p><b>Se acceptă</b></p>

<p>Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător</p> <p>Nr. 38-78-5923 Din 30.05.2025</p>	<p><b>la alineatul (5)</b> prevederea conform căreia activitatea economică independentă se efectuează printr-un cont dedicat deschis la o bancă comercială sau un prestator de servicii de plată este, în esență, o măsură pozitivă și urmărește să asigure o delimitare clară între veniturile personale și cele obținute din activitate economică reducând riscurile de evaziune fiscală. Totuși, formularea actuală ridică anumite semne de întrebare deoarece termenul „cont dedicat” nu este definit în mod explicit în lege, ceea ce poate crea interpretări diferite între instituțiile financiare, fisc și contribuabili. Nu este clar dacă acest cont este unul bancar curent obișnuit, sau dacă este un produs financiar reglementat separat sau dacă necesită un anumit set de funcționalități tehnice și fiscale noi. Iar, afirmația că antreprenorul poate avea un singur cont dedicat, pare a fi restrictiv deoarece, în practică, este posibil ca unii antreprenori să aibă nevoie de schimbarea furnizorului de servicii financiare sau să dețină simultan conturi în bănci diferite;</p>	<p><b>Se acceptă</b></p> <p>s-a redactat și ținând cont de recomandările BNM</p>
	<p><b>- la alineatul (6)</b> se prevede ca soluție facilă antreprenorului care poate beneficia de serviciile entității în care a deschis contul dedicat, acordând acesteia mandat pentru calcularea și achitarea din numele antreprenorului a impozitului, monitorizarea respectării plafoanelor de încasări stabilite prin lege, pentru alte activități aferente. Totuși, formularea actuală, în special textul ”acordând acesteia un mandat” nu clarifică dacă mandatul este opțional sau obligatoriu, ceea ce poate genera confuzie. Dacă este opțional, trebuie spus explicit;</p>	<p><b>Se acceptă</b></p> <p>s-a modificat</p>
	<p><b>- ce ține de alineatul (7)</b> se prevede că aspectele legate de funcționarea contului dedicat – inclusiv deschiderea, utilizarea, comisioanele, bonurile fiscale electronice, utilizarea softului și interacțiunea cu Fiscul – vor fi reglementate ulterior prin acte normative comune ale Guvernului și Băncii Naționale. Astfel de normă lasă deschis sau neacoperit un capitol foarte important de</p>	<p><b>Se acceptă</b></p> <p>conform avizului BNM</p>

			reglementare a activității antreprenorului independent, fără nicio regulă/normă clară în lege. Respectiv, este riscul ca normele subsidiare date vor fi aprobate mai târziu și este riscul să conțină norme care să se lese mult la discreția băncilor (de exemplu, să ceară comisioane mari sau stabilească cerințe sau condiții rigide etc) ceea ce ar discredita inițiativa dată și o va face ca neatractivă forma dată de activitate. Din acest motiv, e important ca proiectul de lege să includă chiar de acum câteva reguli de bază, clare și obligatorii (cel puțin legate de plafonarea sau reglementarea principiului de stabilire a comisioanelor; ș.a.)	
<p><b>Articolul 36<sup>12</sup>. Relațiile antreprenorului independent cu beneficiarii prestațiilor</b></p> <p>1. De prestațiile antreprenorului independent poate beneficia orice persoană fizică (consumator) și orice persoană juridică indiferent de tipul de proprietate, de forma juridică de organizare și de subordonarea departamentală sau apartenența de ramură, atât din țară, cât și de peste hotare.</p> <p>2. Relațiile dintre antreprenorii independenți și beneficiari se bazează pe acorduri/contracte verbale sau scrise. Forma scrisă este obligatorie în relațiile cu beneficiarul – persoană fizică. Prestația în favoarea beneficiarului – persoană juridică se confirmă prin act de predare-primire și se achită prin transfer la contul dedicat al prestatorului.</p> <p>3. Antreprenorul independent nu poate substitui activitatea sa bazată pe un contract de muncă cu activitatea independentă.</p> <p>4. Antreprenorul independent nu poate presta în favoarea beneficiarului – persoană juridică, dacă deține în capitalul social al acestuia o cotă de participare/acțiuni în valoarea de peste 5% sau dacă este membru al unui organ de conducere sau control al beneficiarului.</p> <p>5. Guvernul poate limita în dreptul de a încheia relații cu antreprenorii independenți unele categorii de beneficiari, în dependență de domeniile lor de activitate, amplasare, regim juridic și fiscal etc. Temeiul și criteriile pentru limitare se vor indica în hotărârea de Guvern respectivă.</p>	<p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare</p> <p>Nr. 2025PLP-1473 din 27.05.2025</p>	<p>Completare a legii cu articolul 36<sup>12</sup>, la pct. 3, în opinia noastră, prevederile punctului dat urmează a fi dezvoltate, întrucât nu este clar ce înțelege autorul proiectului prin cuvântul „substituirea activității”. Mai mult, potrivit conceptului proiectului de lege activitatea antreprenorului independent nu este activitate de muncă, prin urmare în calitatea de antreprenor independent acesta nu poate să apară în raport cu beneficiarii, în calitate de salariat. Deci, textul „Antreprenorul independent nu poate substitui activitatea sa bazată pe un contract de muncă” reprezintă o incoerență logică.</p> <p>Probabil, autorul proiectului a intenționat să spună că „persoana fizică nu poate desface contractul individual de muncă cu scopul prestării aceleiași activități în calitate de antreprenor independent.”</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător.</p>	
	<p>Ministerul Finanțelor</p> <p>Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025</p>	<p>- <b>cu referire la art.36<sup>12</sup></b>, în tot cuprinsul articolului dat, după cuvintele „persoana juridică” de completat la orice formă gramaticală cu cuvintele „și persoana fizică care desfășoară activitate de întreprinzător”, ținând cont de faptul că din punct de vedere a cerințelor aplicabile în activitățile economice, persoanele fizice care practică activități de întreprinzător, precum întreprinderea individuală și gospodăria țărănească (de fermier), sunt asimilate cu persoanele juridice și nu cu persoanele fizice - cetățeni.</p>	<p><b>Se acceptă</b></p>	

6. Persoanele juridice pot beneficia de prestațiile antreprenorilor independenți în condițiile și limitele prevăzute în Codul Fiscal.			Astfel, de exemplu, conform pct.2 din articolul nominalizat, obligația privind încheierea acordurilor în formă scrisă cu antreprenorii independenți urmează a fi aplicată și față de beneficiarii - persoane fizice care desfășoară activitate de întreprinzător;	
			- <b>cu referire la art.36<sup>12</sup> punctul 4)</b> , se propune de exclus plafonul de 5% astfel că indiferent de cota de participare deținută în capital social a beneficiarului, antreprenorul să nu are dreptul de prestare serviciilor în favoarea beneficiarului respectiv;	<b>Se acceptă</b>
			- <b>cu referire la art.36<sup>12</sup> punctul 5)</b> , se solicită revizuirea or excluderea punctului dat, în contextul în care nu este clar temeiul în baza căruia Guvernul va putea limita dreptul anumitor beneficiari de a încheia relații cu antreprenorii independenți;	<b>Se acceptă</b> Revizuit
			- <b>cu referire la art.36<sup>12</sup> punctul 6)</b> , recomandăm revizuirea redacției propuse, în contextul în care Codul fiscal nu va reglementa dreptul persoanelor juridice de a beneficia de prestațiile acordate de către antreprenori individuali, stabilind condițiile în cauză. Or, prin Codul fiscal trebuie a fi reglementat doar plafonul deductibil a cheltuielilor suportate în relații cu antreprenorii independenți;	<b>Se acceptă</b> Revizuit
	Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător  Nr. 38-78-5923 Din 30.05.2025		- <b>cu referire la art.36<sup>12</sup> alin. 5</b> prevederea potrivit căreia Guvernul poate limita dreptul unor categorii de beneficiari de a colabora cu antreprenori independenți este problematică prin lipsa de claritate și criteriile juridice obiective. Formularea „în dependență de domenii, amplasare, regim juridic și fiscal etc.” este neclară, generală și oferă Guvernului un spațiu larg de decizie discreționară, fără ca legea să stabilească un cadru minim de justificare sau protecție pentru cei afectați.	<b>Se acceptă</b> Revizuit

<p><b>Articolul 36<sup>13</sup>. Transparență și acces la informații</b></p> <p>1. Autoritățile publice competente au obligația de informare publică, prin plasarea informației pe paginile sale web oficiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>despre condițiile de inițiere și administrare a activității economice independente a persoanelor fizice;</li> <li>despre antreprenorii independenți luați la evidență, cu indicarea numelui, datelor de contact și domeniilor de activitate asumate;</li> <li>despre restricțiile și limitările stabilite pentru unele domenii, categorii de prestatori și beneficiari, în conformitate cu prezenta lege și alte acte normative.</li> </ul> <p>Informația publică de pe paginile web va permite potențialilor consumatori și beneficiari să identifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>faptul luării la evidență ca antreprenor independent a persoanei fizice care și-a oferit prestația (după IDNP-ul persoanei);</li> <li>lista de antreprenori independenți care prestează într-un anumit domeniu, profesie și teritoriu (după codul CAEM sau CORM și domiciliu).</li> </ul> <p>2. Antreprenorii independenți vor informa potențialii consumatori/beneficiari, din proprie inițiativă și la cererea acestora, despre condițiile în care activează, calificarea și experiența de care dispun în domeniul respectiv, alte date relevante care vor contribui la acordarea unor servicii calitative și vor proteja drepturile și interesele consumatorilor/beneficiarilor.</p>	<p>Agenția Guvernare Electronică Nr. 3007 – 098 din 23.05.2025</p>		<p>Recomandăm examinarea oportunității plasării informațiilor descrise, în cadrul portalului guvernamental unic de date deschise (date.gov.md).</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>După mai multe consultări și expuneri de opinii, articolul a fost exclus din proiect.</p>
	<p>Banca Națională a Moldovei</p> <p>Nr. 31-002/79/2689 Din 29.05.2025</p>		<p>Având în vedere că la art. 36<sup>13</sup> este menționat că „Autoritățile publice competente au obligația de informare publică”, este necesar precizarea subiecților referiți.</p>	<p><b>Precizare:</b></p> <p>Avizul a devenit caduc dat fiind excluderea acestui articol din proiect.</p>
			<p>La fel, se impun necesare clarificări privind modul în care Serviciul Fiscal de Stat va publica și actualiza lista antreprenorilor independenți și dacă aceste informații vor fi accesibile și utilizabile de către bănci prin intermediul unor soluții tehnologice adecvate, cum ar fi un API public.</p>	<p><b>Precizare:</b></p> <p>Avizul a devenit caduc dat fiind excluderea acestui articol din proiect.</p>
	<p>Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal Nr. 04-01/1744 din 27.05.2025</p>		<p>Se propune revizuirea propoziției „faptul luării la evidență ca antreprenor independent a persoanei fizice care și-a oferit prestația (după IDNP-ul persoanei)”, în vederea excluderii exprese a IDNP-ului din categoria informației publice, care urmează a fi plasată de către autoritățile publice, având în vedere raționamentele legale expuse mai jos:</p> <p>CNPDCP salută această inițiativă, în contextul în care a semnalat în repetate rânduri problematica privind procedura de evidență, în baza de IDNP, a persoanelor ce practică activitate independentă (în bază de patentă).</p> <p>Așadar, până în prezent s-a remarcat existența cadrului legal defectuos care reglementează regimul juridic al evidenței fiscale a persoanelor fizice ce practică activități independente, și anume, faptul consemnării IDNP-ului în bonul fiscal eliberat de titularul de patentă fiecărui client, fapt ce aduce ingerință vieții private a persoanei, fiind o măsură disproporțională în raport cu scopul urmărit, ordine în care s-a</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător.</p>

			<p>recomandat Ministerului Finanțelor/Serviciului Fiscal de Stat să instituie măsuri tehnice și organizatorice care să asigure protecția datelor cu caracter personal ale persoanelor ce practică activitate independentă, prin identificarea și implementarea mecanismelor adecvate și eficiente în vederea ținerii evidenței fiscale, fără a aduce prejudicii dreptului la protecția datelor cu caracter personal, spre exemplu: prin depersonalizarea IDNP-ului persoanei fizice ce practică activitate independentă consemnat în bonul fiscal sau prin atribuirea unui nou cod fiscal distinct de IDNP.</p> <p>În aceste condiții semnalăm necesitatea reglementării/implementării exprese a normelor privind substituirea numărului de identificare de stat în toate actele normative aferente activității economice independente a persoanelor fizice, cu un alt cod unic de înregistrare și atribuirea acestuia titularului de drept.</p>	
	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		- <b>cu referire la art.36<sup>13</sup></b> , solicităm excluderea acestuia din proiect, în contextul în care asemenea norme de drept general se regăsesc în alte acte normative și corespund practicii uzuale;	<b>Se acceptă total</b>  Articolul a fost exclus din proiect
<p><b>Articolul 36<sup>14</sup>. Măsuri de sprijin și protecție</b></p> <p>1. Statul va acorda antreprenorilor independenți măsuri de sprijin și încurajare, precum organizarea de campanii publicitare, seminare, studii, în scop de a le acorda cunoștințele și expertiza necesare inițierii afacerilor individuale ca antreprenoriat incipient și de a promova procesul de creștere a activismului economic prin trecerea la forme organizatorico-juridice de antreprenoriat clasic, cu statut de persoană juridică.</p> <p>2. În scopul protecției drepturilor consumatorilor și intereselor legitime ale societății Guvernul este în drept să aprobe argumentat și să publice:</p> <p>- liste de activități sau ocupații neadmise pentru activitate economică independentă;</p>	Banca Națională a Moldovei  Nr. 31-002/79/2689 Din 29.05.2025		Urmează a fi precizate și competențele Guvernului prevăzute la art.36 <sup>14</sup> , pe de o parte, de a aproba lista activităților și ocupațiilor neadmise pentru activitate economică independentă (în particular, dacă se referă la o dezvoltare a pct. 2 din art. 36 <sup>10</sup> sau la cazurile de suspendare a unor activități independente potrivit pct. 4 din art. 36 <sup>10</sup> sau la alte cazuri), cât și lista entităților care nu pot fi beneficiari ai serviciilor prestate de antreprenori independenți, criteriile care vor sta la baza elaborării acesteia (în condițiile în care proiectul de lege deja conține unele interdicții exprese în acest sens – (pct. 4 din art. 36 <sup>12</sup> ))	<b>Se acceptă total</b>  Proiectul a fost modificat corespunzător

- liste de entități care nu pot fi beneficiari ai serviciilor prestate de antreprenorii independenți.	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		- <b>cu referire la art.36<sup>14</sup></b> , solicităm excluderea acestuia din proiect, în contextul în care asemenea norme de drept general se regăsesc în alte acte normative și corespund practicii uzuale;	<b>Se acceptă total</b>  Articolul a fost exclus din proiect
<b>Articolul 36<sup>15</sup>. Prevenirea simulației</b> 1. Se consideră simulație a activității economice independente și se penalizează acțiunile îndreptate la crearea unei activități independente aparent, care în realitate are ca scop substituirea raporturilor bazate pe un contract de muncă cu activitatea independentă. Prestarea de către un terț din numele antreprenorului independent în interesele acestuia se asimilează simulației. 2. Persoane implicate în simularea activității economice independente se consideră atât persoana fizică care a inițiat o activitate simulată, cât și beneficiarul de lucrări/servicii acordate de această persoană fizică. 3. Persoanele implicate în simularea activității independente poartă răspundere administrativă și materială în conformitate cu legea, fiind pasibile de sancțiuni îndreptate la acoperirea prejudiciilor cauzate statului ca efect a diminuării impozitelor, taxelor și primelor de asigurare obligatorie, cât și la restricționarea dreptului acestor persoane de a desfășura o anumită activitate pe un anumit termen.	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare  Nr. 2025PLP-1473 din 27.05.2025		Completarea legii cu articolul 3615, punctul 1, propunem substituirea cuvântului „penalizează” cu cuvântului „sanționează”.	<b>Se acceptă total</b>  Proiectul a fost modificat corespunzător.
	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		- <b>cu referire la art.36<sup>15</sup> punctul 1)</b> , se propune excluderea din punctul dat a celei de a doua propoziției, dat fiind că acțiunile de prestare a serviciilor din numele altcuiva sunt pasibile penalizării altfel și nu pot fi calificate ca simulare a activității independente;	<b>Se acceptă total</b>
			- <b>cu referire la art.36<sup>15</sup> punctul 2) și 3)</b> , se propune de specificat că norma se aplică doar pentru cazurile când beneficiarul este persoană juridică;	<b>Se acceptă total</b>
<b>Articolul 36<sup>16</sup>. Suspendarea și încetarea activității economice independente</b> Activitatea economică independentă se suspendă pe o perioadă nedeterminată sau încetează la discreția solicitantului, în baza unei notificări de suspendare sau încetare depuse în adresa Serviciului Fiscal de Stat, în modul prevăzut la art. 36 <sup>11</sup> .”	Agenția Servicii Publice Nr. 01/6915 Din 26.05.2025	1 din 2	Totodată, atragem atenția asupra faptului că, potrivit conținutului Notei de fundamentare, încetarea activității antreprenorului independent se va realiza prin notificarea adresată Serviciului Fiscal de Stat, iar „peste 2 luni, dacă la ASP nu au fost depuse contestații, activitatea încetează: banca închide contul, iar ASP radiază din registru” – procedura care nu este descrisă în proiectul propriu-zis.	<b>Se acceptă total</b>  Odată cu modificarea art.36.11 nu va mai fi discordanță cu nota de fundamentare. Nota va fi ajustată la proiectul modificat.
	Banca Națională a Moldovei  Nr. 31-002/79/2689 Din 29.05.2025	2 din 2	Se va evalua necesitatea unor precizări adiționale în textul proiectului cu referire la eventuale condiționări pentru	<b>Se acceptă total</b>  Ținând cont de specificul activității, normele privind

			suspendarea activității (ex. existența restanțelor la bugetul public național)	suspendarea activității antreprenorului independent au fost excluse din proiect.
	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		- <b>cu referire la art.36<sup>16</sup></b> , considerăm oportun reglementarea posibilității de încetare a activității antreprenorilor independenți și la inițiativa Serviciului Fiscal de Stat, pentru situațiile în care aceștia, din diferite motive, au încetat activitatea, dar nu au depus cererea de încetare a activității. Constatarea statutului de inactiv se propune a fi realizată în baza unor circumstanțe/criterii care denotă inactivitatea acestora, similar mecanismului de radiere din oficiu a persoanelor juridice inactive, reglementat de art.26 din <i>Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali</i> (de exemplu, persoana nu are încasări la cont o perioadă îndelungată de timp). Aplicarea acestui mecanism va contribui la asigurarea unei informații actuale și veridice privind antreprenorii independenți înregistrați, cu menținerea doar a celor antreprenori care manifestă activitate, fapt ce se va răsfrânge în mod pozitiv și asupra potențialilor beneficiari ai prestațiilor.	<b>Se acceptă total</b>  Proiectul a fost modificat corespunzător.
7. Legea se completează cu Anexa nr.1 și Anexa nr.2 cu următorul cuprins:  <b>„Anexa nr.1</b>  <b>1. Lista domeniilor de activitate deschise pentru activitate economică independentă în baza Clasificatorului activităților din economia Moldovei (CAEM)</b>  <b>2. Lista profesiilor deschise pentru activitate economică independentă în baza Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova (CORM)</b>	Ministerul Educației Scr. Nr. 07-09/3605 Din 21.05.2025	1 din 6	Să se completeze anexa nr.1 la pct.2 cu 13 poziții noi *(enumerate în aviz). Propunerile de modificare sunt justificate în temeiul Codului Educației art.11 alin.(2).	<b>Se acceptă total</b>  Proiectul a fost modificat corespunzător.
	Banca Națională a Moldovei  Nr. 31-002/79/2689 Din 29.05.2025		Se recomandă corelarea adițională a proiectului de lege cu alte acte normative, or, sesizăm că unele din domeniile de activitate incluse în Anexa nr.1 se regăsesc și în lista genurilor de activitate de întreprinzător ce cad sub regimul juridic al Legii nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător, iar modificări sau propuneri cu privire la	<b>Precizare:</b>  Proiectul a fost modificat, lista la Anexa 1 se va baza exclusiv pe CAEM, activitățile interzise au fost excluse.

			<p>modificarea listei (anexei) la Legea menționată, în proiect nu se regăsesc.</p> <p>Având în vedere, pe de o parte, reglementarea expresă, la nivel de lege, a listei activităților și profesiilor deschise pentru antreprenorii independenți (pct. 1 din art.36<sup>10</sup> și anexa nr. 1 din Legea nr.845/1992), dar și a activităților interzise (pct. 2 din art. 36<sup>10</sup>), atenționăm că este neclară intenția autorului în privința activităților care nu se regăsesc în dispozițiile referite.</p>	<p>Aplicabilitatea legii privind patenta de întreprinzător și domeniile rămân pe deplin valabile, proiectul nu are scop de a le substitui.</p>
	Ministerul Culturii Scrisoare Nr.05/1-09/1557 din 23.05.2025	2 din 6	<p>Anexa nr. 1, Tabelul nr. 2, la poziția nr. 44, cod CORM 5113, denumirea activității pentru ALP, va avea următorul cuprins: „Ghizi de turism/ghide de turism”. Propunerea derivă din modificarea introdusă în Legea nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova (proiectul de lege votat în I lectură).</p>	<p><b>Precizare:</b></p> <p>Legea nouă încă nu e adoptată, iar CORMul nu va fi utilizat, conform altor avize.</p> <p>În lista elaborată pe bază de CAEM este inclusă poziția 79.9 ”Alte servicii de rezervare și asistență turistică”, care include și poziția solicitată de MC</p>
	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare  Nr. 2025PLP-1473 din 27.05.2025	3 din 6	<p><b>Propunere care poartă caracter de recomandare:</b></p> <p>În opinia Ministerului inserarea unor profesii, cum ar fi actorii, autorii, compozitori, printre activitățile care pot fi desfășurate sub forma de antreprenor independent, știrbesc valoarea acestor profesii și le „detronează” din activități artistice în activități de business, scopul cărora este obținerea de venituri, diametral opus celui ai activităților artistice.</p>	<p><b>Precizare:</b></p> <p>Se ia act, avizul fiind doar recomandare</p>
	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		<p>- la <b>Anexa nr.1, pct.1</b>, lista domeniilor de activitate deschise pentru activitate economică independentă în baza Clasificatorului activităților din economia Moldovei (CAEM) de exclus codurile „86.9 Alte activități referitoare la sănătatea umană”, „96.04 Activități de întreținere corporală” și „96.09 Alte servicii de prestări personale n.c.a”, întrucât nu conțin descriere detaliată și permit interpretare ambiguă. De asemenea, activitățile</p>	<p><b>Se respinge, motiv:</b></p> <p>CAEM-2 este elaborat pe baza armonizării cu versiunea oficială a Clasificării statistice a activităților economice în Comunitatea Europeană</p>

			conform codurilor „74.2 Activități fotografice” și „96.02 Coafură și alte servicii de înfrumusețare” sunt reglementate prin Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător. Respectiv, Legea nr. 93/1998 urmează a fi ajustată prin excluderea activităților care se regăsesc în proiectul de modificare al Legii nr.845/1992;	(Revizuirea 2) – Statistical classification of economic activities in the European Community (NACE Rev.2)  Dublarea unor activități în alte legi (patenta) nu contravine conceptului proiectului.
			<b>- la Anexa nr.1, pct.2</b> , se propune excluderea Clasificatorului	<b>Se acceptă total</b>
<b>Anexa nr.2 NOTIFICARE despre desfășurarea activității economice independente</b>	Compania Națională de Asigurări Medicale  Nr.01-02/4309 din 23.05.2025	4 din 6	1. La pct. 7 anexa nr. 2: a) propunem excluderea din conținutul literei B a pct. 7 ce prevede obligația deținerii poliței de asigurare medicală pe tot parcursul desfășurării activității economice independente. În condițiile în care proiectul de lege vine cu un mecanism alternativ de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (AOAM), respectiv prin reținere procentuală din impozitul unic, menținerea acestei cerințe devine redundantă. Pe de altă parte, pentru uniformizarea terminologiei și respectarea cadrului conceptual actual, se impune excluderea sintagmei „poliță de asigurare”, care nu mai este utilizată în legislația națională. Calitatea de persoană asigurată derivă din contribuția legală, nu din existența unui document tip „poliță”, astfel că modificarea propusă elimină o formulare inexactă și asigură coerența legislativă.	<b>Se acceptă total</b>  Proiectul a fost modificat corespunzător.
			b) se va completa cu o prevede cu următorul cuprins: „Declar că optez pentru repartizarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală sub formă de contribuție procentuală, achitate prin intermediul impozitului unic.” Astfel, completarea propusă are drept scop reglementarea expresă a obligației contribuabilului de a achita contribuția pentru asigurarea medicală prin intermediul impozitului unic.	<b>Se acceptă total</b>  Proiectul a fost modificat corespunzător.

	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p> <p>Nr.16/259327 din 27.05.2025</p>	5 din 6	<p>Art. I. din proiect Anexa nr. 2 Capitolul B se completează cu un angajament asumat pe proprie răspundere cu următorul text:</p> <p>„8. însușirea și respectarea cadrului normativ din domeniul securității și sănătății în muncă, desfășurarea activității în conformitate cu cerințele de securitate și sănătate în muncă astfel încât să nu expun la pericol de accidentare sau îmbolnăvire profesională nici propria persoană și nici alte persoane care ar putea fi afectate de acțiunile, erorile sau omisiunile mele în timpul lucrului.”.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător.</p>
	<p>Banca Națională a Moldovei</p> <p>Nr. 31-002/79/2689 Din 29.05.2025</p>		<p>Având în vedere că prin Notificarea prevăzută la Anexa nr. 2 este menționat că subiectul (antreprenorul independent) declară pe propria răspundere și își asumă cunoașterea și respectarea cerințelor legii privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului nr.308/2017 (în continuare- Legea 308/2017), se va preciza intenția autorului privind măsura aplicabilității Legii 308/2017 persoanelor care vor desfășura activitate independentă.</p>	<p><b>Precizare:</b></p> <p>Pentru unele categorii de servicii acordate antreprenorul independent poate fi entitate raportoare în conformitate cu legislația din domeniu</p>
	<p>Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal</p> <p>Nr. 04-01/1744 din 27.05.2025</p>	6 din 6	<p>Cu referire la Anexa nr. 2 la proiect, care prevede obținerea consimțământului pentru prelucrarea datelor mele cu caracter personal de către autoritățile publice competente și publicarea acestor date în scop informativ pentru consumatori, se va nota că în conformitate cu noțiunile definite la art. 3 din Legea nr. 133/2011, consimțământul subiectului de date cu caracter personal reprezintă manifestare de voință liberă, specifică, informată și lipsită de ambiguitate a subiectului de date prin care acesta acceptă, printr-o declarație sau printr-o acțiune fără echivoc, ca datele cu caracter personal care îl privesc să fie prelucrate, Totodată, potrivit art. 5 din Legea nr. 133/2011, consimțământul subiectului de date nu este unicul temei legal pentru prelucrarea datelor cu caracter personal. Astfel, conform alin. (5) al aceluiași articol, consimțământul nu este necesar în cazurile în care prelucrarea datelor cu caracter personal este necesară pentru: a) executarea unui contract la care subiectul</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător.</p>

		<p>datelor cu caracter personal este parte sau pentru luarea unor măsuri înaintea încheierii contractului, la cererea acestuia; b) îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului conform legii; c) protejarea vieții, integrității fizice sau a sănătății subiectului datelor cu caracter personal; d) executarea sarcinilor de interes public sau care rezultă din exercitarea prerogativelor de autoritate publică cu care este investit operatorul sau terțul căruia îi sînt dezvăluite datele cu caracter personal; e) realizarea unui interes legitim al operatorului sau al terțului căruia îi sînt dezvăluite datele cu caracter personal, cu condiția ca acest interes să nu prejudicieze interesele sau drepturile și libertățile fundamentale ale subiectului datelor cu caracter personal; f) scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, cu condiția ca datele cu caracter personal să rămână anonime pe toată durata prelucrării. g) schimbul de date în condițiile legislației în vigoare cu privire la schimbul de date și interoperabilitate. Analizând prevederile art. 5 din Legea nr. 133/2011, raportat la scopul în care se propune a colecta date cu caracter personal, nu poate fi reținută necesitatea obținerii consimțământului la prelucrarea datelor cu caracter personal, în condițiile în care prelucrarea datelor se va efectua avînd la bază un act normativ - Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, operațiunile de prelucrare a datelor încadrînduse în una din situațiile prevăzute la art. 5 alin. (5), lit. b) și e) din legea prenotată. Astfel, consimțământul se va solicita doar în cazul în care prelucrarea datelor cu caracter personal nu se încadrează în una din situațiile prevăzute la alin. (5) art. 5 din Legea nr. 133/2011. În cazul în care prelucrarea se bazează pe consimțământul persoanei vizate, operatorul trebuie să fie în măsură să demonstreze faptul că persoana vizată și-a dat consimțământul pentru operațiunea de prelucrare. În special, în contextul unei declarații scrise cu privire la un alt aspect, garanțiile trebuie să asigure că persoana vizată este conștientă de faptul că și-a dat consimțământul și în ce măsură a făcut acest lucru. Declarație de consimțământ trebuie formulată</p>	
--	--	---	--

			<p>în prealabil de către operator, într-o formă inteligibilă și ușor accesibilă, utilizând un limbaj clar și simplu, iar această declarație nu trebuie să conțină clauze abuzive. Pentru ca acordarea consimțământului să fie în cunoștință de cauză, persoana vizată trebuie să fie la curent cel puțin cu identitatea operatorului și cu scopurile prelucrării pentru care sunt destinate datele cu caracter personal. Consimțământul nu trebuie considerat ca fiind acordat în mod liber dacă persoana vizată nu dispune cu adevărat de libertatea de alegere sau nu este în măsură să refuze sau să își retragă consimțământul fără a fi prejudiciată. Pentru a garanta faptul că a fost acordat în mod liber, consimțământul nu trebuie să constituie un temei juridic valabil pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în cazul particular în care există un dezechilibru evident între persoana vizată și operator, în special în cazul în care operatorul este o autoritate publică, iar acest lucru face improbabilă acordarea consimțământului în mod liber în toate circumstanțele aferente respectivei situații particulare. În context, se va remarca că, consimțământul nu este cel mai adecvat temei legal pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, or, în corespundere cu alin. (2) din art. 5 al Legii nr. 133/2011, acesta poate fi retras în orice moment de către subiectul de date și nu poate servi drept unicul temei legal pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în vederea aplicării prevederilor proiectului.</p>	
	<p>Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025</p>		<p>- la <b>Anexa nr.2, lit. B</b>, referința „conform CORM”. Suplimentar, în scopul corelării cu prevederile art. 167 alin.(1) din Codul fiscal, urmează a fi exclusă mențiunea de la litera B pct.5 în partea ce ține de datele contului dedicat pentru încasarea plăților fără numerar (numărul contului (codul IBAN) și banca emitentă a acestuia), având în vedere că contul dedicat care, potrivit amendamentului din proiect aferent art.380 alin.(1) pct.2) din Codul fiscal, este destinat exclusiv administrării activității antreprenorilor independenți, se deschide doar după luarea la evidență a antreprenorului independent</p>	<p><b>Se acceptă excluderea CORM</b></p> <p><b>Se respinge, motiv:</b></p> <p>E important ca autoritățile să cunoască nr.contului. Astfel se modifică redacțional ca să se</p>

			(după primirea identificatorului unic de înregistrare a notificării, care reprezintă și codul fiscal al contribuabilului menționat);	completeze aceste date după înregistrare.
			- <b>Anexa nr.2, lit.B</b> , se propune completarea cu punctul 8 care vor avea următorul cuprins: „8. <i>deținerea actelor permissive necesare pentru desfășurarea activității economice independente (certIFICATE medicale, certificate de studii etc.)</i> ”.	<b>Se acceptă</b>
<b>Art. II Codul Fiscal nr.1163/1997</b> (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:				
<b>1. La articolul 5:</b> alineatul 3) litera b) după textul „(de fermier),” se completează cu textul „antreprenorul independent,”; articolul se completează cu alineatul 36 <sup>1.1</sup> ) cu următorul cuprins: „36 <sup>1.1</sup> ) <i>Antreprenor independent</i> – persoană fizică constituită și care activează în conformitate cu cap.VI <sup>3</sup> din legea nr.845/1992 și cap.2 titlul X din prezentul Cod;”.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale  Nr.16/259327 din 27.05.2025	1 din 1	Forma propusă în proiectul de lege este insuficient de clară și creează ambiguități juridice și conceptuale, din acest motiv, propunem reformularea noțiunii după cum urmează: <b>Antreprenor independent</b> – persoană fizică care desfășoară activitate economică în mod individual, în nume propriu, pe propria răspundere și fără statut de persoană juridică, în conformitate cu prevederile Capitolului VI3 din Legea nr. 845/1992 privind antreprenoriatul și întreprinderile, precum și Capitolului 2, Titlul X din prezentul Cod.” <b>Justificarea modificării:</b> • „constituită” este înlocuit cu „care desfășoară activitate economică în mod individual”, deoarece antreprenorul independent nu este o entitate constituită în sens juridic clasic, ci o persoană fizică luată la evidență. • Se introduce formularea „în nume propriu, pe propria răspundere și fără statut de persoană juridică”, pentru a sublinia distincția față de alte forme de organizare (SRL, ÎI, GȚ).	<b>Se acceptă parțial</b> În temeiul avizului MF noțiunea a fost exclusă
	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97		<i>La punctul 1</i> , se propune excluderea completării art.5 din Codul fiscal cu noțiunea de „antreprenor independent” în contextul în care aceasta se regăsește în	<b>Se acceptă</b>

	din 02.06.2025		prevederile Legii nr.845/1992 propuse spre examinare, prin urmare se consideră inoportun dublarea normei respective.	
<b>2. La articolul 6</b> alineatul (5) litera h) se completează cu textul „, , impozitul unic de la antreprenorii independenți.”.				
<b>3. La articolul 14.<sup>1</sup>:</b> denumirea articolului va avea următorul cuprins: „Norme speciale aplicabile unor categorii de contribuabili”; articolul se completează cu alineatul (1 <sup>1</sup> ) cu următorul cuprins: „(1 <sup>1</sup> ) Antreprenorii independenți cărora li se aplică regimul de impozitare stabilit la titlul X nu au obligații privind impozitul pe venit din activitatea conform prezentului titlu, impozitul în cauză fiind inclus în componența impozitului unic reglementat de cap.2 titlul X.”.	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		<b>La articolul 14.<sup>1</sup></b> , prin care se propune completarea articolului cu alineatul (1 <sup>1</sup> ), comunicăm că, textul „stabilit la titlul X” urmează a fi substituit cu textul „stabilit la cap.2 titlul X”.	<b>Se acceptă</b>
<b>4. Articolul 24</b> se completează cu alineatul (10 <sup>2</sup> ) cu următorul cuprins: „(10 <sup>2</sup> ) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de unele categorii de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale în raport cu prestațiile contractate de la antreprenorii independenți prevăzuți la art.380. Categoriile acestor contribuabili și mărimea deducerii permise, în limita plafonului de deduceri prevăzut la același articol, se stabilesc de Guvern.”	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		<i>La punctul 4</i> , care reglementează dreptul de deducere a cheltuielilor, atenționăm că, prevederile art.24 alin.(10 <sup>2</sup> ) în redacția propusă în proiect, urmează a fi corelate cu prevederile propuse la art.380 alin.(1) în partea ce vizează noțiunea de „plafon deductibil”. Or, atât dreptul de deducere, cât și plafonul deductibil aferent cheltuielilor suportate de către persoanele juridice aferent achiziției prestațiilor de la antreprenorii independenți, trebuie să fie reglementate prin prisma art.24 din Codul fiscal.  Totodată, atenționăm că, actualmente, potrivit art.24 alin.(11) din Codul fiscal, nu se permite deducerea sumelor achitate sau suportate în folosul titularului patentei de întreprinzător și/sau în folosul persoanelor fizice ce desfășoară activități independente conform cap.10 <sup>2</sup> titlul II.  Astfel, permiterea deducerii cheltuielilor persoanelor juridice/fizice care practică activitate de întreprinzător în proporție de 30% din valoarea cheltuielilor suportate pentru achiziția prestațiilor de la antreprenorii independenți creează condiții inechitabile în raport cu regimurile fiscale pnotate.	<b>Se acceptă</b>  s-a modificat în scop de unificare

		<p>Totuși, având în vedere noțiunea de „plafon deductibil” propusă la art.380 alin.(1) din Codul fiscal, solicităm examinarea oportunității stabilirii plafonului respectiv reieșind din clasificarea întreprinderilor conform art.5 alin.(1) din Legea nr.179/2016 cu privire la întreprinderi mici și mijlocii. Prin urmare, valoarea cheltuielilor permise spre deducere persoanei juridice va fi egală: pentru întreprinderi micro și mici – nu va depăși 15% raportate la fondul de salarizare în anul de gestiune, pentru întreprinderi mijlocii – 10% raportate la fondul de salarizare în anul de gestiune, și pentru celelalte întreprinderi – 5% raportate la fondul de salarizare în anul de gestiune.</p> <p>De menționat că, potrivit legislației în vigoare, plăți salariale pot fi efectuate nu doar de persoanele juridice, dar și de persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, cum ar fi întreprinderile individuale și gospodăriile țărănești, prin urmare, la definitivarea redacției art.24 și art.380 alin.(1), noțiunea de „plafon deductibil”, autorul urmează să țină cont că prevederile acestora vor fi aplicabile doar de către persoanele juridice.</p>	
	<p>Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător</p> <p>Nr. 38-78-5923 Din 30.05.2025</p>	<p>Pentru a asigura un nivel mai înalt de predictibilitate, se recomandă includerea categoriilor de contribuabili și mărimea deducerii permise în acest proiect</p>	<p><b>Se respinge</b></p> <p>Această normă va permite Guvernului să evite situații de pierderi de încasări din motiv de normă permisivă exagerată. Astfel, doar acele categorii de contribuabili vor avea drept de deducere, care vor fi aprobați de Guvern și numai în limita plafonului respectiv.</p>

<p>5. La <b>articolul 94</b> litera a) se completează în final cu textul „cu excepția contribuabililor prevăzuți la cap. 2 titlul X din prezentul Cod.”</p>				
<p>6. <b>Articolul 261</b> se completează cu alineatele (7), (8) și (9) cu următorul cuprins:  „(7) În caz de diminuare a plăților în bugetele publice, survenită ca urmare a situațiilor descrise la art.387 (simularea activității economice independente), se aplică următoarele măsuri:  - se calculează și se înaintează spre plată impozitele, contribuțiile de asigurări sociale și primele echivalente prestației care ar fi avut loc în baza unui contract de muncă;  - se calculează și se înaintează spre plată penalități de întârziere la plata care ar fi trebuit făcută în situația unui contract de muncă.  (8) Măsurile de la alin.(7) se aplică atât beneficiarului prestației, cât și prestatorului, dacă se constată că ambele părți au cunoscut sau trebuiau să cunoască faptul încălcării.  (9) Aplicarea măsurilor de la alin. (7) nu exclude aplicarea sancțiunilor conform Codului contravențional.”</p>	<p>Ministerul  Finanțelor  Nr.15/2-06/97  din 02.06.2025</p>		<p><i>La punctul 6, ce vizează ajustarea art.261 din Codul fiscal, se propune ca prevederile alineatelor (7) și (8) să fie prevăzute într-un articol nou, deoarece normele actuale ale art.261 din Codul fiscal prevăd doar stabilirea sancțiunilor.</i></p>	<p><b>Se acceptă</b></p>
			<p>Se propune excluderea propunerii de a completa art.261 cu alineatul (9), în contextul în care art.233 alin.(3) din Codul fiscal deja prevede răspunderea contravențională.</p>	<p><b>Se respinge,</b>  deoarece proiectul conține o nouă normă de răspundere contravențională.</p>
<p>7. <b>Articolul 294<sup>1</sup>:</b>  se completează cu alineatul (1<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:  „(1<sup>1</sup>) Antreprenorii independenți nu au obligații privind taxele locale conform prezentului titlu, taxele în cauză fiind substituite prin componenta impozitului unic achitată în contul autorității publice locale.”;  alineatul (2) se completează în final cu textul „și antreprenorii independenți.”.</p>	<p>Ministerul  Finanțelor  Nr.15/2-06/97  din 02.06.2025</p>		<p><i>La punctul 7, prin care se propune completarea art.294<sup>1</sup> din Codul fiscal, menționăm că, potrivit noțiunii de „impozit unic” propus la art.380 alin.(1) și potrivit prevederilor art.385 din Codul fiscal care reglementează componenta impozitului unic și distribuția acestuia către bugete, actualmente, în componenta impozitului unic nu sunt incluse taxele locale. Or, în redacția propusă de autor, acesta se repartizează în mărime de 4% ca partea impozitului pe venit din activitate, și în mărimea de 8% ca partea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii. Prin urmare, se consideră inoportună ajustarea art.294<sup>1</sup> din Codul fiscal.</i></p>	<p><b>Se respinge</b>  Se consideră oportun ca norma în cauză să rămână, pentru a exclude orice tentativă din partea APL de a mai cere careva plăți în bugetul local. APL oricum are de obținut beneficii în mărime de 25% din componenta impozit pe venit, parte a impozitului unic.</p>
<p>8. Titlul X din Cod se completează cu capitolul 2 cu următorul cuprins:  „<b>Capitolul 2 REGIMUL FISCAL AL PERSOANELOR FIZICE –</b></p>	<p>Ministerul  Finanțelor  Nr.15/2-06/97  din 02.06.2025</p>		<p>Se solicită completarea capitolului 2 titlului X a Codului fiscal propus spre examinare cu o norma specială, care va reglementa că, pentru perioada aplicării impozitului unic stabilit conform cap.2 titlul X, antreprenorii independenți nu pot utiliza scutiile și</p>	<p><b>Se respinge</b>  Scutiile și deducerile reprezintă o diminuare a</p>

<b>ANTREPRENORI INDEPENDENȚI</b>			alte deduceri acordate conform Titlului II din Codul fiscal.	încasărilor la buget, asumată de stat și previzibilă (proгноzată). Acestea sunt cheltuieli indirecte cu caracter social. În cazul în care o persoană care beneficiază de aceste scutiri își asumă riscul și preia obligații, devenind antreprenor independent - plătitor de impozit, nu există argumentare judicioasă pentru a-l ”mulțumi” pentru impozitele suplimentare cu ”tăierea” unor facilități obținute anterior.
la antreprenorii independenți, egală cu echivalentul a 30% din valoarea plăților salariale suportate de contribuabilul persoană juridică în anul respectiv de gestiune. (2) Prezentul regim fiscal se aplică prestațiilor antreprenorilor independenți în domeniile enumerate în Anexa nr.1 la Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr.845/1992.				
	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		<i>La punctul 8:</i> <b>- Cu referire la art.380 alin.(1) pct.1) din Codul fiscal</b> , se propune substituirea noțiunii „ <i>impozit unic</i> ” cu noțiunea „ <i>impozit unic al antreprenorului independent</i> ”, precum și pe tot parcursul textului. Această propunere se impune prin faptul că o astfel de noțiune există deja la art.367 din Codul fiscal, aferent regimului fiscal al rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației;	<b>Se respinge</b> Impozitul unic este o noțiune generică, iar valorile acestui impozit, modul de calculare, repartizare etc. vor fi diferite în dependență de categoria de contribuabili.
			<b>- Cu referire la art.380 alin.(1) pct.2) din Codul fiscal</b> , constatăm că acesta urmează a fi ajustat în vederea racordării la reglementările art.386 alin.(1) care reglementează că achitarea impozitului se va efectua	<b>Se respinge</b> Temei: avizul BNM care recomandă anume

			instituția financiară, prin urmare referința la prestatorii serviciilor de plată se va exclude;	formularea utilizată în proiect
			- <b>Cu referire la art. 380 alin. (1) pct. 3) și art. 382 alin.(2) din Codul fiscal</b> , observăm că acesta face trimitere la activități de producere și comercializare a bunurilor. Totuși, reglementarea regimului special vizat este aplicabilă exclusiv prestării de servicii prevăzute la Anexa nr. 1, pct. 1, ceea ce poate genera neconcordanțe sau interpretări neunitare cu privire la sfera exactă de aplicare.	<b>Se acceptă</b>
			- <b>Cu referire la art.380 alin.(2) din Codul fiscal</b> , urmează de precizat ca prezentul regim fiscal se aplică aferent <i>veniturilor din prestațiile</i> acordate de către antreprenori independenți;	<b>Se acceptă</b>
<b>Articolul 381. Subiecții impunerii</b> (1) Subiecții ai impunerii sunt antreprenorii independenți luați la evidență de Serviciul Fiscal de Stat care au obținut în perioada fiscală încasări în contul dedicat din prestațiile acordate, valoarea cărora nu depășește 1200000 de lei în decursul unui an calendaristic.	Ministerul Mediului Nr.13-05/1513 din 29.05.2025		La Art. II, pct.8, articolul 381 alin. (1) cuvintele „luați la evidență” urmează de reformulat conform terminologiei operate în domeniu.	<b>Se acceptă total</b>  Proiectul a fost modificat corespunzător.
(2) Dreptul la aplicarea regimului fiscal reglementat prin prezentul capitol începe după inițierea activității antreprenorului independent în conformitate cu art.36 <sup>11</sup> din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr.845/1992. Perioada de aplicare începe cu perioada fiscală în care a fost inițiată activitatea, dacă aceasta a avut loc pînă la data de 31 decembrie a anului calendaristic.	Banca Națională a Moldovei Nr. 31-002/79/2689 Din 29.05.2025		În privința plafonului de încasări stabilit la 1.2 milioane lei anual, solicităm clarificări privind responsabilitatea monitorizării acestui plafon și dacă aceasta revine exclusiv Serviciului Fiscal de Stat, astfel încât prestatorii serviciilor de plată să poată aplica corect impozitarea veniturilor ce depășesc acest prag.	<b>Precizare:</b>  Clarificările vor fi date la etapa de finalizare a proiectului.
(3) Contribuabilul care a încetat sau a suspendat activitatea este obligat, în termen de 5 zile, să prezinte o Notificare în formă electronică la Serviciul Fiscal de Stat, în modul stabilit la art. 36 <sup>16</sup> din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845/1992.				Mai mult, opinăm că anumite prevederi ar fi mai potrivite pentru a fi reglementate în legea-cadru privind activitatea de întreprinzător (ex. art. 381 alin. (3)-(4), art.382 alin. (1) propuse în Codul Fiscal).
(4) Serviciul Fiscal de Stat furnizează Casei Naționale de Asigurări Sociale și Companiei Naționale de Asigurare în Medicină, în modul și în forma stabilite de comun acord, informații aferente antreprenorilor independenți care au				

<p>înregistrat, modificat, inclusiv opțiunea de repartizare a contribuțiilor de asigurări sociale achitate, au suspendat sau au încetat activitatea.</p>	<p>Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025</p>	<p>Se propune examinarea posibilității aplicării regimului special aplicat antreprenorilor independenți care cuprind vârstă între 16-25 de ani, fiind privit ca regim stimulatoriu pentru tineri specialiști care doresc să încep activitatea în Republica Moldova.</p> <p>Mai mult ca atât, având în vedere ca se propune aplicarea regimului respectiv utilizând doar cont bancar unic și prin efectuarea plăților electronice, considerăm că, acest regim va fi mai favorabil și util pentru generație mai tânără.</p> <p>Totodată, pentru a crea un mecanism clar de administrare a regimului propus, recomandăm reglementarea criteriilor de eligibilitate a persoanelor fizice care să optează să desfășoare activitatea conform normelor descrise. Or, este foarte important de a nu admite evaziunea și camuflarea activităților similare care pot fi desfășurate în baza contractului individual de muncă</p>	<p><b>Precizare:</b></p> <p>Conceptul în cauză e la etapa de germene. Este absolut incert dacă și dacă da, atunci când v obține forma unui act normativ. Mai mult, la baza conceptului stă constituirea unor SRL cu regim fiscal special cee ce diferă de conceptul proiectului.</p>
		<p>- <b>Cu referire la art.381 alin.(4) din Codul fiscal</b>, se propune expunerea alineatului respectiv în redacția nouă, în vederea corelării acestuia cu prevederile Legii nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, după cum urmează:</p> <p><i>„(4) Informația despre luarea la evidență, suspendarea și încetarea activității antreprenorilor independenți, despre modificarea datelor acestora, inclusiv opțiunea de repartizare a contribuțiilor de asigurări sociale achitate, se furnizează Casei Naționale de Asigurări Sociale și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de Guvern.”.</i></p>	<p><b>Se acceptă</b></p> <p>Inserat în proiect</p>
	<p>Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea</p>	<p>- <b>Cu referire la art.381 alin.(4) din Codul fiscal</b> Prevederi similare referitor la modul și în forma stabilite de comun acord sunt atestate și la art. III, p.2. și din această perspectivă, se recomandă de revizuit prevederile</p>	<p><b>Se acceptă</b></p>

	<p>activității de întreprinzător</p> <p>Nr. 38-78-5923 Din 30.05.2025</p>		de intrare în vigoare a legii pentru a se asigura stabilirea acestor modalități și forme de colaborare.		
<p><b>Articolul 382. Evidență și plată</b></p> <p>(1) Subiecții impunerii conform prezentului capitol nu duc evidența contabilă, nu prezintă rapoarte și declarații fiscale și statistice și nu utilizează documente contabile primare, cu excepțiile prevăzute în prezentul capitol.</p> <p>(2) Subiecții impunerii conform prezentului capitol sunt obligați să utilizeze echipamentul de casă și de control conectat la Sistemul informațional automatizat "Monitorizarea electronică a vânzărilor" pentru documentarea comercializării bunurilor și serviciilor cu aplicarea sistemelor performante de plăți electronice (atribuirea de coduri a categoriei comerciantului MCC).</p> <p>(4) Subiecții impunerii sunt obligați să utilizeze contul dedicat, deschis conform art.36<sup>11</sup> din Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi nr. 845/1992, destinat exclusiv administrării activității care cade sub incidența prezentului regim fiscal și pot utiliza softul unificat aprobat de Guvern și de Banca Națională a Moldovei destinat administrării acestui cont pentru transferul automatizat a impozitului unic prin intermediul băncii comerciale sau prestatorului serviciilor de plată.</p>	<p>Banca Națională a Moldovei Nr. 31-002/79/2689 Din 29.05.2025</p>		Se propunem a substitui cuvintele „nu duc evidența contabilă” cu sintagma „nu țin contabilitate.”	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiect modificat.</p>	
			Se propune de a exclude textul „și nu utilizează documentele contabile primare”, acesta fiind irelevant, dat fiind faptul că subiecții impunerii nu țin contabilitate.	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiect modificat.</p>	
			Considerăm necesară excluderea BNM în calitate de autoritate responsabilă de realizarea acțiunilor expuse la art. 382 alin. (4) propus a fi inclus în Codul fiscal.	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiect modificat.</p>	
		<p>Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025</p>		<p>- <b>Cu referire la art.382 alin.(1) din Codul fiscal</b>, se propune substituirea cuvintelor „declarații fiscale” cu cuvintele „dările de seamă fiscale” în scopul asigurării unei terminologii uniforme și constante în Codul fiscal;</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiect modificat.</p>
			<p>- <b>Cu referire la art.382 alin.(2) din Codul fiscal</b>, nu susținem posibilitatea încasării în numerar pentru serviciile prestate cu utilizarea echipamentelor de casă și de control. Această abordare ar putea perpetua practici nefiscalizate, în condițiile în care o parte semnificativă a activităților din acest segment social se desfășoară deja preponderent în numerar, fiind dificil de monitorizat și integrat în circuitul fiscal legal. De asemenea, în acest alineat nu este specificat dacă există obligația antreprenorului independent de a depune la contul bancar dedicat mijloacele bănești încasate în numerar, or potrivit</p>	<p><b>Precizare:</b></p> <p>Dacă se respinge utilizarea echipamentelor de casă, se va solicita la avizarea repetată propunere de alternativă.</p> <p>Obligația de depunere a numerarului a fost inclusă în proiect.</p>	

			amendamentului aferent art.382 alin.(4), subiecții impunerii sunt obligați să utilizeze contul dedicat.	
	Agencia Guvernare Electronica Nr. 3007 – 106 din 30.05.2025 (Suplimentar)		Se propune ca tranzacțiile efectuate prin contul bancar dedicat al antreprenorului independent să fie supuse unei fiscalizări automate. Pentru tranzacțiile în numerar, realizate în afara contului bancar, se propune instituirea obligației de utilizare a echipamentelor de casă și de control, cu transmiterea informațiilor privind încasările către Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul Sistemului informațional automatizat „Monitorizarea electronică a vânzărilor” și emiterea avizelor de plată aferente de către Serviciul Fiscal de Stat.	<b>Se acceptă condiționat.</b>  Având în vedere avizul MF, se va aplica în dispozițiile finale următoarea procedură: legea va conține propunerile în cauză, iar în dispoziții finale se va indica aplicabilitatea doar după ce Guvernul va aproba toate reglementările necesare, iar până atunci se vor aplica procedurile valabile pentru activitatea independentă în comerț.
<b>Articolul 383.</b> Perioada fiscală (1) Perioadă fiscală pentru calcularea și achitarea impozitului unic se consideră luna calendaristică în care contribuabilul a încasat venituri în contul dedicat. (2) Impozitul unic se determină reieșind din valoarea fiecărei încasări înregistrate în contul dedicat al contribuabilului, fără a lua în considerare datele cumulative înregistrate de la începutul anului calendaristic.	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		- <b>Cu referire la art.383 alin.(1) din Codul fiscal,</b> menționăm că prevederile care stabilesc că perioada fiscală pentru calcularea și achitarea impozitului unic se consideră luna calendaristică contravin prevederilor amendamentului aferent art.386 alin.(2), conform căruia termenul de achitare a impozitului este de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării veniturilor în contul bancar dedicat. Astfel, amendamentele respective urmează a fi corelate sub aspectul perioadei fiscale pentru calcularea și achitarea impozitului unic. Suplimentar, urmează a fi revizuită întreaga redacție a articolului în contextul în care aceasta nu reglementează cu claritate perioada fiscală și baza impozabilă.	<b>Se acceptă total</b>  Proiect modificat.
<b>Articolul 384.</b> Obiectul impunerii (1) Obiect al impunerii este venitul din prestările acordate de subiecții impunerii. (2) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea de returnare/ restituire a mărfii sau valoarea discountului (reducerii) oferite, precum și valoarea avansului restituit urmare a rezilierii contractului, urmează să micșoreze	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		- <b>Cu referire la art.384 alin.(1) din Codul fiscal,</b> în vederea clarificării normei și asigurării previzibilității aplicării acesteia, considerăm necesar specificarea faptului dacă obiect al impunerii cu impozitul unic sunt veniturile încasate doar la contul	<b>Se acceptă total</b>  Proiect modificat.

mărima obiectului impunerii în perioada fiscală în care a avut loc returnarea/restituirea mărfii ori s-a acordat discountul (reducerea) sau a fost restituit avansul, inclusiv în cazul în care vânzarea mărfurilor respective a avut loc în perioadele fiscale precedente.			bancar dedicat sau inclusiv cele obținute în numerar și documentate prin echipamentul de casă și de control;	
			- <b>Cu referire la art.384 alin.(2) din Codul fiscal</b> , se propune excluderea normei respective, concomitent cu propunerea menționată la art.386 (alin.3) din proiect, în contextul în care prevederile date vor crea impedimente în procesul de administrare și achitare a impozitului unic, care urmează a fi efectuat de către banca comercială conform conceptului propus la art.386 alin.(1) din proiectul de lege	<b>Se acceptă</b> S-a substituit norma avizată.
<p><b>Articolul 385.</b> Cota de impozit și componentele impozitului</p> <p>(1) Cota impozitului unic constituie 12% din obiectul impunerii.</p> <p>(2) Impozitul unic achitat de antreprenorii independenți se încasează la Ministerul Finanțelor într-un cont trezorerial de încasări și ulterior se repartizează:</p> <p>a) impozitul pe venit din activitate – 4% din totalul impozitului unic;</p> <p>b) contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii – 8% din totalul impozitului unic.</p> <p>(3) Impozitul pe venit se repartizează între bugetul de stat și bugetul local al administrației publice locale în care contribuabilul își are domiciliul declarat în Notificarea de inițiere a activității, în proporție de 3/1.</p> <p>(4) La depășirea accidentală de către subiecții impunerii a plafonului de încasări stabilit în art. 381 alin.(1) din Cod cota impozitului unic constituie 24%. Impozitul unic dublat se aplică doar pentru valoarea depășirii plafonului, fără recalcularea impozitului achitat anterior. Depășirea se consideră accidentală dacă are loc în ultimul trimestru al perioadei fiscale și nu este mai mare de 10% din plafonul de încasări. Impozitului unic achitat de antreprenorii independenți în acest caz se repartizează potrivit prevederilor menționate la alin. (2).</p> <p>(5) La depășirea în limita admisă la alin.(4) a plafonului de încasări stabilit la art. 381 alin.(1) impozitul unic constituie 50% din valoarea depășirii și se aplică doar pentru valoarea depășirii plafonului, fără recalcularea impozitului achitat anterior. Impozitului unic achitat de antreprenorii</p>	Compania Națională de Asigurări Medicale Nr.01-02/4309 din 23.05.2025	1 din 2	Redacția propusă la art. 385 se va revizui în sensul în care la alin. (1) se va substitui cifra „12%” cu „15%”, iar alin. (2) se va completa cu lit. c) cu următorul cuprins: „primele de asigurare obligatorii de asistență medicală – 20% din totalul impozitului unic. Urmare a modificărilor propuse se vor rectifica și procentele stabilite la lit. a) și b) al alin. (2) și anume cifra „4%” se va substitui cu „26.7%”, iar cifra „8%” cu „53,3%” (se va vedea art. 14 din Legea nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației ).	<b>Se acceptă</b>
	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Nr. 2025PLP-1473 din 27.05.2025	2 din 2	Completare al Codului fiscal cu articolul 385, propunem ca conceptul de „ depășire accidentală” din alineatul (4) să fie inserat în art. 12 al Codului fiscal, pentru a asigura respectarea principiul coerenței și consecutivității normelor juridice și al art. 45 al Legii nr. 100/ 2017 cu privire la actele normative, potrivit căruia dispozițiile generale ale unui act normativ trebuie să explice termenii (noțiuni) și să definească concepte.	<b>Precizare:</b> Urmare a examinării altor avize, noțiunea de ”depășire accidentală” este exclusă din proiect.
	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		Actualmente, regimul fiscal aplicabil persoanelor fizice care desfășoară activități independente este prevăzut de Capitolul 10 <sup>2</sup> din Titlul II al Codului fiscal. Acesta oferă un cadru simplificat de impozitare destinat persoanelor fizice care exercită activități de întreprinzător în domeniul comerțului cu amănuntul, fără	<b>Se acceptă parțial și condiționat</b> Se păstrează normele actuale din proiect. Totodată, în dispozițiile finale se prevede că

independenți în acest caz se repartizează potrivit prevederilor menționate la alin. (2).			<p>a avea statut de persoană juridică. Unul dintre principalele avantaje ale acestui regim constă în contactul redus cu autoritatea fiscală — contribuabilul este obligat să efectueze o singură vizită la organul fiscal, necesară pentru înregistrarea activității.</p> <p>În acest sens, luând în considerare că mecanismele de evidență, infrastructura administrativă și business proces în cadrul autorităților responsabile (SFS, CNAS, CNAM) deja sunt funcționale în scopul administrării regimului fiscal al persoanelor fizice ce desfășoară activități independente, considerăm oportună dezvoltarea regimului fiscal actual, prin reglementarea activității în domeniul prestării serviciilor.</p> <p>Astfel, adaptarea regimului fiscal existent nu va implica costuri suplimentare. Prin urmare, art. 69<sup>11</sup> alin. (1) din Codul fiscal urmează a fi completat cu o literă nouă, ce va specifica cota de impozit aplicabilă activității independente în domeniul prestării serviciilor cu aplicarea cotei impozitului pe venit în mărime de 10%.</p>	<p>până la aprobarea unor acte de reglementare a noilor proceduri, se va aplica procedura utilizată de SFS pentru activitatea independentă în comerț.</p> <p><b>Precizare:</b> Se ia act de opinie.</p>
			<p>- <b>Cu referire la art.385 alin.(1) și (2) din Codul fiscal</b>, menționăm că mărimea minimă a impozitul unic urmează a fi stabilit în cotă de 15% și formula de distribuire a acestuia necesită clarificări suplimentare, întrucât nu este evident dacă ponderea procentuală indicată se aplică la venitul încasat sau la suma impozitului unic calculat.</p> <p>- În situația în care repartizarea se face din impozitul unic colectat, este esențial ca proporțiile aferente debursărilor să fie formulate într-un mod clar și lipsit de ambiguitate. - Totodată, în vederea evitării unor interpretări eronate ale normei, se recomandă revizuirea prevederilor art. 385 alin. (3), pentru a detalia explicit modul de repartizare a impozitului între bugetul de stat și cel local.</p>	<p><b>Se acceptă total</b> Proiect modificat.</p>

			<p>- <b>Cu referire la art.385 alin.(4) și alin.(5) din Codul fiscal</b>, redacția urmează a fi revizuită, în contextul în care dacă perioada fiscală pentru antreprenori independenți este o lună calendaristică, depășirea plafonului de 1,2 mln lei nu poate fi determinată în ultimul trimestru al perioadei fiscale. Suplimentar, se va reglementa proporția de repartizare a obligațiilor fiscale, precum și se impune necesar de stabilit mecanismul de continuare a desfășurării activității în cazul depășirii limitelor prevăzute la alineatele respective. Or, în opinia Ministerului Finanțelor, odată cu depășirea plafonului de 1,2 mln lei, antreprenorul independent urmează să-și înregistreze activitatea sub o formă organizatorică-juridică, prevăzută în Legea nr.845/1992, aplicând regimul de impozitare în modul general stabilit.</p>	<p><b>Se acceptă parțial</b></p> <p>Proiect modificat.</p> <p><b>Precizare:</b></p> <p>Nu se susține opinia MF că odată atins plafonul persoana să fie obligată la ceva. Dimpotrivă, depășind plafonul - va achita un impozit considerabil (50%) atâta cât va dori.</p>
<p><b>Articolul 386.</b> Achitarea impozitului unic</p> <p>(1) Achitarea, impozitului unic se efectuează de către antreprenorul independent sau de către instituția financiară mandatată.</p> <p>(2) Impozitul unic se achită în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării veniturilor de către antreprenorul independent în contul bancar dedicat. Achitarea impozitului unic se efectuează integral la contul trezorerial de venituri al bugetului de stat conform codului IBAN corespunzător, generat de Ministerul Finanțelor în acest scop, și ulterior se repartizează în potrivit prevederilor art. 385 din Cod.</p> <p>(3) Impozitul achitat în plus datorită returului de plăți rezultat în cazurile prevăzute în art.384 alin.(2) din Cod nu se restituie, supraplata se deduce din cota impozitului unic achitat în perioada fiscală următoare.</p> <p>(4) Impozitul unic achitat conform prezentului capitol nu se va include în declarația anuală a persoanei fizice.</p>	<p>Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025</p>		<p>- <b>Cu referire la art.386 alin.(1) din Codul fiscal</b>, dat fiind faptul că, potrivit amendamentului aferent art.381 alin.(1) din Codul fiscal, subiect al impunerii cu impozitul unic este antreprenorul independent, iar conform amendamentului aferent art.36<sup>11</sup> alin.(6) din Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, antreprenorul independent poate beneficia de serviciile entității în care a deschis contul dedicat, acordând acesteia mandat pentru calcularea și achitarea din numele antreprenorului a impozitului, art.386 alin.(1) din Codul fiscal urmează a fi expus în următoarea redacție:</p> <p><i>„(1) Achitarea impozitului unic se efectuează de către banca comercială în care antreprenorul independent are deschis contul dedicat.”.</i></p> <p>Totodată, în cazul acceptării propunerii respective, autorul urmează să țină cont de poziția instituțiilor financiare referitor la posibilitatea efectuării achitării impozitului unic de către acesteia.</p>	<p><b>Se acceptă</b></p>
			<p>- <b>Cu referire la art.386 alin.(2) din Codul fiscal</b>, se propune revizuirea termenului de achitare a</p>	<p><b>Se acceptă parțial</b></p>

		<p>impozitului unic propus în proiect (10 zile lucrătoare de la data înregistrării veniturilor la contul dedicat) și reglementarea unui termen clar și stabil în vederea simplificării procesului de administrare a impozitului unic.</p> <p>- Totodată, din articolul menționat rezultă că antreprenorul independent nu va avea obligația de a prezenta careva dări de seamă privind calculul impozitului datorat, dar nici norme privind calcularea impozitului de către Serviciul Fiscal de Stat nu sunt prevăzute în proiectul de lege. În același timp, amendamentul aferent art.386 stabilește un termen de 10 zile lucrătoare pentru achitarea impozitului dat. Astfel, lipsa unui temei care va stabili suma calculată a impozitului datorat spre plată și, respectiv, caracterul variabil a termenului de achitare a impozitului (care se va stabili individual pentru fiecare contribuabil și în funcție de data încasării veniturilor în contul dedicat) va împiedica verificarea respectării obligației de achitare a impozitului, inclusiv respectarea acestei obligații în termenul vizat și calcularea automatizată a majorării de întârziere pentru neplata în termen a impozitului datorat, conform art.228 alin.(4) din Codul fiscal. În acest caz, verificarea respectării de către contribuabil a achitării în termen a impozitului, precum și calcularea eventualelor penalități, va putea fi efectuată doar în cadrul unui control fiscal, fapt ce creează dificultăți pentru administrarea fiscală. Or, tranzacțiile efectuate la contul bancar nu se vizualizează de către Serviciul Fiscal de Stat în mod automat, ci doar la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat adresată băncii prin intermediul citației bancare.</p> <p>- La fel, urmează a fi stabilit dacă majorarea de întârziere aferentă impozitului unic se va determina conform cotei prevăzute la art.228 alin.(3) din Codul fiscal sau va fi stabilită o altă cotă a majorării de întârziere, ca în cazul impozitului unic pentru rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației, cotă prevăzută la art.378 alin.(4) din Codul fiscal.</p>	<p>Data plății impozitului - modificată</p> <p>Nu se consideră judicios de stabilit norme speciale.</p>
--	--	--	---

			- <b>Cu referire la art.386 alin.(3) din Codul fiscal</b> , se propune excluderea acestuia, reieșind din argumentele aduse la art.384 alin.(2) din proiect.	<b>Se acceptă.</b> Revizuit, p.4 a devenit 3.
			- <b>Cu referire la art.386 alin.(4) din Codul fiscal</b> , se propune ca textul „nu se va include în declarația anuală a persoanei fizice” să fie substituit cu textul „scutește de declararea acestuia conform art. 83”.	<b>Se acceptă.</b>
<p><b>Articolul 387.</b> Măsuri fiscale pentru combaterea diminuării plăților în bugetele publice</p> <p>(1) Se consideră sub aspect fiscal ca activitate de muncă și se taxează respectiv prestația efectuată de un antreprenor independent:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- persoanei juridice prin simularea încetării raporturilor de muncă;</li> <li>- într-un domeniu limitat temporar de Guvern;</li> <li>- în activități sau ocupații neadmise pentru activitatea independentă;</li> <li>- pentru o entitate care nu poate fi beneficiar al prestației unui antreprenor independent.</li> </ul> <p>(2) Situațiilor care cad sub incidența alin.(1) li se aplică:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- impozitul pe venit: conform alin. a) din articolul 15 al Codului Fiscal;</li> <li>- contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii: conform p.1.1. din Anexa nr.1 la Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr.489/1999;</li> <li>- primele de asigurare obligatorie de asistență medicală: conform p.2 din Anexa nr.1 la Legea cu privire la mărime, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr.1593/2002.</li> </ul> <p>(3) Sub incidența alin.(1) cade și situația în care persoana juridică – beneficiar al prestației antreprenorului independent nu respectă limitele stabilite la art.24 din prezentul Cod și plafonul de deduceri prevăzut la art.380.</p> <p>(4) Situațiile descrise în prezentul articol, constatate de organul fiscal competent în conformitate cu capitolele 11, 13 și 14 din Titlul V se consideră încălcări a legislației fiscale și se sancționează conform normelor de la capitolul 15 al aceluiași Titlu.”</p>	Compania Națională de Asigurări Medicale Nr.01-02/4309 din 23.05.2025		Considerăm oportun reanalizarea acestora în sensul expunerii clare, astfel încât la aplicarea în practică norma legală să nu genereze interpretări diferite, or din redacția actuală nu este clar ce are în vedere autorul prin „diminuarea plăților” și „taxarea în contextul situațiilor propuse”.	<b>Se acceptă total</b> Proiectul a fost modificat corespunzător.
	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		- <b>Cu referire la art.387 din Codul fiscal</b> , recomandăm revizuirea acestuia în vederea aducerii clarității aplicării, or, scopul articolului respectiv este descrierea consecințelor nerespectării regimului special de impozitare a antreprenorilor independenți, similar normelor specificate la art.378 din Codul fiscal aplicabile rezidenților parcurilor IT.	<b>Se acceptă.</b> Revizuit,
	Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător  Nr. 38-78-5923 Din 30.05.2025		Pentru a asigura un nivel mai înalt de predictibilitate, se recomandă includerea categoriilor de contribuabili și mărimea deducerii permise în acest proiect	<b>Precizare:</b> Conform avizului MF.

<p><b>Art. III Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr.489/1999</b> (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.1-4, art.2), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale Nr.16/259327 din 27.05.2025</p>	<p>1 din 1</p>	<p>La p.3 articolul 20 primul enunț din alineatul (12) se propune în următoarea redacție : „(12) Casa Națională în termen de 10 zile lucrătoare, va înregistra încasarea contribuției de asigurări sociale datorate de antreprenorii independenți prevăzuți la capitolul 2 Titlul X din Codul Fiscal.”.</p>	<p><b>Precizare:</b> În temeiul altor avize, articolul 20 a fost modificat redacțional și s-a stabilit alt termen.</p>
<p><b>Art. IV</b> Anexa nr.2 la Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593-XV din 26.12.2002</p>				
<p>1. La articolul 4 alineatul 3 litera d) va avea următorul cuprins: „d) desfășoară activități prevăzute la capitolele 10<sup>2</sup> și 10<sup>3</sup> Titlul II, capitolul 2 Titlul X din Codul Fiscal;”.</p>				
<p>2. Articolul 5 se completează cu un alineat nou (8) în următoarea redacție: „(8) Casa Națională de Asigurări Sociale va ține evidența antreprenorilor independenți în calitate de plătitori de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat și de asigurați în sistemul public de asigurări sociale, în temeiul informațiilor furnizate de către Serviciul Fiscal de Stat, în modul și în forma stabilite de comun cu Casa Națională.”.</p>				
<p>2. La articolul 17 alineatul (1) litera g) se completează cu textul cu următorul cuprins: „prevăzute la capitolele 10<sup>2</sup> și 10<sup>3</sup> Titlul II, capitolul 2 Titlul X din Codul Fiscal;”.</p>				
<p>3. Articolul 20: se completează cu alineatul (1<sup>2</sup>) cu următorul cuprins: „(1<sup>2</sup>) La încasarea contribuției de asigurări sociale pentru antreprenorii independenți prevăzuți la capitolul 2 Titlul X din Codul Fiscal, Casa Națională în termen de 10 zile lucrătoare va înregistra suma achitată și ca contribuții de asigurări sociale calculate. Sumele calculate și încasate se repartizează, conform opțiunii selectate de antreprenorul independent la înregistrarea activității sau modificată anuală până la data de 25 ianuarie a anului de gestiune,</p>				

<p>pentru luna în care s-a efectuat achitarea și, după caz, lunile precedente lunii în care s-a efectuat achitarea.”</p> <p>se completează cu alineatul (4<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4<sup>1</sup>) Plata contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de antreprenorii independenți se efectuează din contul sumelor repartizate la bugetul asigurărilor sociale de stat din încasările impozitului unic achitat conform dispozițiilor Titlului X, Capitolul 2 din Codul Fiscal.”</p>				
<p>4. Anexa nr.1 la Lege se completează cu poziția nr.1.10. în coloanele respective ale tabelului, după cum urmează:</p>				
<p><b>Art.IV Articolul 7 din Legea nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale</b> (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.168–170, art.773), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (3<sup>2</sup>) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3<sup>2</sup>) Venitul lunar asigurat pentru antreprenorii independenți se determină prin împărțirea contribuției de asigurări sociale de stat achitată pentru luna corespunzătoare la cota tarifului contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru angajatorii sectorului privat pentru perioada respectivă. Venitul lunar asigurat determinat se include în calcul în lunile pentru care au fost plătite contribuții de asigurări sociale de stat începând cu 1 ianuarie 2026.”</p>	<p>Casa Națională de Asigurări Sociale Nr.6844 din 22.05.2025</p>	<p>1 din 1</p>	<p>La Art.IV - Legea nr.289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, se expune în următoarea redacție:</p> <p>”Art.IV - Legea nr.289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.168-170, art.773), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1.Legea se completează cu următoarea clauză de armonizare: „Parlamentul transpune Directiva 2010/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a Directivei 86/613/CEE a Consiliului.”.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător.</p>
			<p>2. La articolul 4:</p> <p>- la alineatul (21) lit. a), după textul “ale liber-profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției,” de completat cu textul “ale antreprenorilor independenți,”;</p> <p>- la alineatul (21) lit. b), după textul “ale liber-profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției,” se completează cu textul “ale antreprenorilor independenți,”.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p>
			<p>3.La articolul 6:</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- la alineatul (52), după textul “a liber-profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției” se completează cu textul “, a antreprenorului independent”;</li> <li>- la alineatul (82), după textul „Liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției” se completează cu textul „și antreprenorii independenți”;</li> <li>- la alineatul (10), după textul „Liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției” se completează cu textul „și antreprenorii independenți”.</li> </ul>	
		<p>4.La articolul 7:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- articolul se completează cu un alineat nou (32) cu următorul cuprins:  „(32) Venitul lunar asigurat pentru antreprenorii independenți se determină prin împărțirea contribuției de asigurări sociale de stat achitată pentru luna corespunzătoare la cota tarifului contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru angajatorii sectorului privat pentru perioada respectivă. Venitul lunar asigurat determinat se include în calcul în lunile pentru care au fost plătite contribuții de asigurări sociale de stat începând cu 1 ianuarie 2026.”;</li> <li>- la alineatul (61), în prima și a doua propoziție după textul “liber-profesionistul ce practică activitate în sectorul justiției,” se completează cu textul “antreprenorul independent,” iar textul „taxa fixă a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii” se substituie cu textul „contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii”.</li> </ul>	<b>Se acceptă total</b>
		<p>5.La articolul 13 în alin. (4), după textul “liber-profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției” se completează cu textul “, ale antreprenorului independent”.</p>	<b>Se acceptă total</b>
		<p>6.La articolul 18 în alin. (12), în prima propoziție după textul “Liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției” se completează cu textul “, antreprenorii independenți”, iar în propoziția a doua după cuvintele “femeia liber-profesionistă” se completează cu textul “, femeia antreprenoare independentă ”.</p>	<b>Se acceptă total</b>

		<p>7.La articolul 181:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- în alin. (1), textul „precum și liber-profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției cu domiciliul sau reședința în Republica Moldova” se substituie cu textul „precum și tatălui liber-profesionist ce practică activitate în sectorul justiției și tatălui antreprenor independent”.</li> <li>- articolul 181 după alineatul (31) se completează cu două alineate noi (32) și (33) cu următorul cuprins:</li> </ul> <p>„(32) Condițiile de stabilire a indemnizației paternale pentru tatăl antreprenor independent:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) indemnizația paternală se stabilește de la data nașterii copilului pe o perioadă de 15 zile calendaristice fără condiția aflării în concediu paternal;</li> <li>b) tatăl copilului nou-născut a solicitat stabilirea indemnizației paternale în termen de 12 luni de la data nașterii copilului;</li> <li>c) tatăl copilului nou-născut a achitat contribuția de asigurări sociale de stat obligatorie, stabilită începând cu 1 ianuarie 2026, cel puțin o lună în ultimele 3 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului.</li> </ul> <p>(33) Condițiile de stabilire a indemnizației paternale pentru tatăl antreprenor independent, care a adoptat un copil:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) indemnizația paternală se stabilește din data încuviințării adopției copilului pe o perioadă de 15 zile calendaristice fără condiția aflării în concediu paternal;</li> <li>b) tatăl copilului adoptat a solicitat stabilirea indemnizației paternale în termen de 12 luni din data încuviințării adopției;</li> <li>c) tatăl copilului adoptat a achitat contribuția de asigurări sociale de stat obligatorie, stabilită începând cu 1 ianuarie 2026, cel puțin o lună în ultimele 3 luni calendaristice premergătoare lunii încuviințării adopției copilului.”.</li> </ul>	
		<p>8.La articolul 182, în alin. (7), după textul „liber-profioniștilor ce practică activitate în sectorul justiției” se completează cu textul „și antreprenorilor independenți”.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p>

			9.La articolul 183, în alin. (8), în prima propoziție după textul „liber-profioniștilor ce practică activitate în sectorul justiției”, se introduce textul „și antreprenorilor independenți”, iar în propoziția a doua după textul „ liber-profionistul ce practică activitate în sectorul justiției”, se completează cu textul „și antreprenorul independent”;	
	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Nr.16/259327 din 27.05.2025		<p>1. La articolul 4, alineatul 21, la lit. a) și b) după textul “ale liber-profionistului ce practică activitate în sectorul justiției,” se completează cu textul “al antreprenorului independent”;</p> <p>2. La articolul 6:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- la alineatul (52), după textul “a liber-profionistului ce practică activitate în sectorul justiției” se completează cu textul “, a antreprenorului independent”;</li> <li>- la alineatul (82), după textul „Liber-profionistii ce practică activitate în sectorul justiției” se completează cu textul „și antreprenorii independenți”;</li> <li>- la alineatul (10), după textul „Liber-profionistii ce practică activitate în sectorul justiției” se completează cu textul „și antreprenorii independenți”.</li> </ul> <p>3. La articolul 7:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- articolul se completează cu un punct nou cu următorul cuprins:</li> </ul> <p>„(62) În cazul în care antreprenorul independent, pe parcursul celor 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, nu a achitat contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii din motivul că a beneficiat de indemnizație de maternitate și/sau de indemnizație lunară pentru creșterea copilului, și/sau de indemnizațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. d1), d2) și f1), cuantumul indemnizațiilor se stabilește din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizații pentru copilul precedent sau din baza de calcul al celuilalt soț. În cazul în care antreprenorul independent, pe parcursul celor 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, a achitat contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, cuantumul indemnizațiilor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. d), d1), d2), f) și f1) se stabilește din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizații pentru copilul</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător.</p>

			<p>precedent sau din baza de calcul în temeiul prevederilor art. 7, care va determina un quantum mai mare al indemnizației.</p> <p>4. La articolul 13, alin. (4), după textul “liber-profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției” se completează cu textul “sau ale antreprenorului independent”.</p> <p>5. La articolul 18, alin. (12), după textul „Liber-profioniștii ce practică activitate în sectorul justiției” se completează cu textul „și antreprenorii independenți”, iar după textul „femeia liber-profesionistă” se completează cu textul „sau femeia antreprenoare independentă”.</p> <p>6. La articolul 181</p> <p>- alin. (1), după textul „precum și liber-profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției”, se completează cu textul ”și antreprenorului independent”;</p> <p>- articolul 181, după alineatul (31) se completează cu două alineate noi (32) și (33) cu următorul cuprins:., (32) Condițiile de stabilire a indemnizației paternale pentru tatăl antreprenor independent:</p> <p>a) indemnizația paternală se stabilește de la data nașterii copilului pe o perioadă de 15 zile calendaristice fără condiția aflării în concediu paternal;</p> <p>b) tatăl copilului nou-născut a solicitat stabilirea indemnizației paternale în termen de 12 luni de la data nașterii copilului;</p> <p>c) tatăl copilului nou-născut a achitat contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilită începând cu 1 ianuarie 2026, cel puțin o lună în ultimele 3 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului.</p> <p>(33) Condițiile de stabilire a indemnizației paternale pentru tatăl antreprenor independent care a adoptat un copil:</p> <p>a) indemnizația paternală se stabilește din data încuviințării adopției copilului pe o perioadă de 15 zile calendaristice fără condiția aflării în concediu paternal;</p> <p>b) tatăl copilului adoptat a solicitat stabilirea indemnizației paternale în termen de 12 luni din data încuviințării adopției;</p>	
--	--	--	--	--

			<p>c) tatăl copilului adoptat a achitat contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilită începând cu 1 ianuarie 2026, cel puțin o lună în ultimele 3 luni calendaristice premergătoare lunii încuviințării adopției copilului.”</p> <p>7. La articolul 182, alin. (7), după textul „liber-profioniștilor ce practică activitate în sectorul justiției” se completează cu textul „și antreprenorilor independenți”.</p> <p>8. La articolul 183, alin. (8), după textul „liber-profioniștilor ce practică activitate în sectorul justiției” se completează cu textul „ și antreprenorilor independenți”. În enunțul al doilea după textul „liber-profionistul ce practică activitate în sectorul justiției” se completează cu textul „și antreprenorului independent”.</p>	
<p><b>Art. V Anexa nr.2 la Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593/2002</b> (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003,nr.18–19, art.57), cu modificările ulterioare, punctul 1, litera d<sup>1</sup>) se completează cu textul cu următorul cuprins: „și persoanele fizice – antreprenori independenți conform capitolului 2 Titlul X din Codul Fiscal;”.</p>	<p>Compania Națională de Asigurări Medicale</p> <p>Nr.01-02/4309 din 23.05.2025</p>	1 din 2	<p>La art. V, propunem substituirea amendamentelor propuse la Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală cu amendamente aferente Legii nr. 1585/1998 privind asigurarea obligatorie de asistență medicală și Legii nr. 1593/2002, după cum urmează:</p> <p>„Art. __ Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 38–39, art. 280), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 5 se completează cu alineatul (22 ) cu următorul cuprins: „(2)2 Asigurarea obligatorie de asistență medicală pentru persoanele fizice care desfășoară activitatea de antreprenariat independent se efectuează din contul sumelor repartizate la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală din încasările impozitului unic achitat de către aceștia conform prevederilor capitolului 2 Titlul X din Codul fiscal”.</p> <p>2. Articolul 17 se completează cu alineatul (52 ) cu următorul cuprins: „(5)2 Prin derogare de la</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător (legea 1585).</p>

			<p>prevederile alin. (1), veniturile antreprenorului independent constituie obiect al impunerii cu prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală. Achitarea primelor pentru asigurarea obligatorie de asistență medicală se face din contul impozitului unic achitat de către antreprenorii independenți conform Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi și cap. 2 titlul X din Codul fiscal.”</p>	
--	--	--	--	--

			<p>Art. __ - Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 18–19, art. 57), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 2 după cuvintele „activitate de întreprinzător” se completează cu textul „,precum și activitatea de antreprenor independent”.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător (legea 1593).</p>
			<p>2. Articolul 4 se completează cu alineatul (1 2 ) cu următorul cuprins: „(1 2 ) Prin derogare de la prevederile alin. (1), veniturile antreprenorului independent constituie obiect al impunerii cu prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală. Achitarea primelor pentru asigurarea obligatorie de asistență medicală se face din contul impozitului unic achitat de către antreprenorii independenți conform Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi și cap. 2 titlul X din Codul fiscal.”</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător</p>

			<p>3. Articolul 15 alineatul (4) după cuvintele „rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației” se completează cu cuvintele „și antreprenorilor independenți”.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător</p>
			<p>4. Articolul 17 la alineatul (1) după textul „Legea nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației,” se va completa cu textul „și Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi”, iar alineatul (2) după textul „Legea nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației,” se completează cu textul „și Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.”.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător</p>
			<p>Totodată, apreciem necesitatea completării art. 3 din Legea nr. 1593/2002, prin definirea unei noțiuni referitoare la veniturile obținute de antreprenorii independenți, întrucât aceasta constituie o derogare de la regula generală privind calcularea și achitarea primei de asigurare obligatorie. O asemenea precizare, formulată de autor, ar contribui la asigurarea coerenței reglementărilor și a uniformității terminologice aferente conceptului de „antreprenor independent” în cadrul normativ aplicabil.</p>	<p><b>Precizare:</b></p> <p>În definițiile de la art.3 din legea 1593 veniturile antreprenorilor independenți se încadrează în definiția: <i>alte recompense</i> – orice altă sumă decât salariul, plătită de angajator în folosul angajatului său, <b>precum și alte drepturi și venituri plătite persoanelor fizice</b>, cu excepția drepturilor și veniturilor ... la care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală.</p>

			Subsidiar, la definitivarea proiectului, se va atrage atenția asupra necesității de a prevedea instituția responsabilă de prezentarea informației/listelor respective, precum și termenul de prezentare a acestora. Or, potrivit pct. 35 subpct. 2) din Regulamentul privind acordarea/suspendarea statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1246/2018 pentru titularii de patentă de întreprinzător; persoanele fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul (cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor); persoanele fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal informația este prezentată de către Serviciul Fiscal de Stat.	<b>Se acceptă total</b> Instituția responsabilă este indicată la art.381 alin.(3) Cod Fiscal.
	Compania Națională de Asigurări Medicale  Nr. 01-02/4377 din 28.05.2025 (Suplimentar)		Se propune completarea cadrului normativ cu o prevedere expresă care să stabilească că primele de asigurare obligatorie de asistență medicală vor constitui 20% din totalul impozitului unic, dar nu mai puțin de 2.527 lei, astfel încât contribuția minimă să fie echivalentă cu suma redusă prevăzută în Legea privind fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, asigurând în același timp echitatea și predictibilitatea în sistem	<b>Se acceptă parțial</b> Norma de plafonare se conține la art.V (modificarea legii 1593/2002).
	Ministerul Sănătății  Nr. 21/1640 din 23.05.2025		În contextul în care art. V din proiect prevede includerea persoanelor fizice – antreprenori independenți în categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual, prin completarea punctului 1, litera d1 din anexa nr.2 la Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593/2002, este necesar ca autorul să ajusteze propunerile de modificare din proiect la Codul Fiscal nr.1163/1997 de la alin (7) art.261 și alin (2) art.387 în vederea aducerii în concordanța a prevederilor din proiectul în cauză.	<b>Se acceptă parțial</b> Asigurarea nu va fi pe bază de sumă fixă, ci ca cota procentuală, ajustările conform avizului CNAM.

	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		Se solicită clarificarea modului în care CNAM va determina perioada de asigurare medicală în cazul în care persoana fizică nu a înregistrat venit în luna de referință. În lipsa unui venit declarat sau realizat, este necesar de specificat dacă perioada respectivă va fi considerată neasigurată sau dacă se va aplica un mecanism alternativ de menținere a calității de persoană asigurată, cum ar fi plata contribuției minime lunare ori a unei contribuții fixe. În cazul în care contribuția fixă va fi asigurată de către persoana fizică individual, prin urmare, contribuția suplimentară procentuală către fondul medical, nu va fi restituită sau invers cuantumul poliței achitate.	
<p><b>Art. VI Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220/2007</b> (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.184–187, art.711), cu modificările ulterioare, la articolul 11 se completează cu alineatul (2<sup>2</sup>) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2<sup>2</sup>) În cadrul procedurii înregistrării de stat registratorul identifică fondatorii care sunt concomitent fondatori ai altei întreprinderi înregistrate care nu funcționează și care nu a fost lichidată în modul stabilit de lege sau care are datorii la bugetul public național, înregistrate în Registrul de stat, comunicând faptele identificate astfel la Serviciul Fiscal de Stat.”.</p>	Ministerul Culturii Scrisoare Nr.05/1-09/1557 din 23.05.2025	1 din 1	La Art. I nu se susține abrogarea pct. 8 al art. 13 și se propune ca acesta să conțină următorul cuprins: „8. În cazul în care persoana are datorii la bugetul public național, acestea i se refuză înregistrarea unei noi întreprinderi până la înlăturarea datoriei”.	<b>Se respinge, motiv:</b> nu trebuie să existe restricții, atâta timp cât este aplicabilă interoperabilitatea
	Agencia Servicii Publice Nr. 01/6915 Din 26.05.2025	2 din 2	Art. VI din proiect se propune a fi revizuit, deoarece nu este clară finalitatea comunicării Serviciului Fiscal de Stat de către organul înregistrării de stat a faptelor identificate privind solicitarea înregistrării de stat de către fondatorii care sunt concomitent fondatori ai altei întreprinderi înregistrate care nu funcționează și care nu a fost lichidată în modul stabilit de lege sau care are datorii la bugetul public național.	<b>Se acceptă total</b> Modificările la legea 220 excluse din proiect.
	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		Considerăm oportun revizuirea amendamentului menționat, întrucât nu este clar care este scopul transmiterii în adresa Serviciului Fiscal de Stat a informației despre fondatorii altei întreprinderi înregistrate care nu funcționează și care nu a fost lichidată în modul stabilit de lege sau care are datorii la bugetul public național, și care sunt acțiunile Serviciului Fiscal de Stat după recepționarea acestei informații, în condițiile în care art.13 pct.8 din Legea nr.845/1992 stabilește expres că în cazul constatării situațiilor expuse în amendamentul vizat, persoanei în cauză i se refuză înregistrarea unei noi	<b>Precizare:</b> Articolul care modifică legea nr.220 exclus din proiect

			întreprinderi până la înlăturarea circumstanțelor menționate.	
			<p>De asemenea, atragem atenția asupra divergențelor dintre modificările din proiectul de lege și modificările reflectate în tabelul comparativ la proiectul de lege. De exemplu, amendamentele la art.13 din Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, care sunt specificate în tabelul comparativ, nu se regăsesc în proiectul de lege. Prin urmare, tabelul comparativ urmează a fi adus în concordanță cu proiectul de lege.</p> <p>Astfel, cu referire la propunerea din tabelul comparativ ce vizează abrogarea art.13 pct.8 din Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, considerăm că eliminarea interdicției de înregistrare a întreprinderilor de către persoane, pe numele cărora au fost înregistrate întreprinderi care nu funcționează și care nu au fost lichidate în modul stabilit de lege sau care au datorii la bugetul public național va crea condiții favorabile pentru acumularea restanțelor la buget de către întreprinderi, diminuând astfel nivelul de disciplină fiscală a acestora, precum și va genera pentru persoanele de rea-voință premise pentru eludarea obligațiilor stabilite de legislație.</p>	<p><b>Precizare:</b></p> <p>Tabelul comparativ nu reprezintă sursă de drept, și a fost ajustat</p>
<p><b>Art. VII Codul contravențional nr.218/2008</b> (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, art.78–84, nr.100), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul cu următorul cuprins:</p> <p><b>„Articolul 310<sup>4</sup>.</b> Încălcarea legislației privind activitatea antreprenorilor independenți</p> <p>(1) Desfășurarea activității de antreprenor independent fără deschiderea contului dedicat de antreprenor în modul stabilit de lege</p> <p>se sancționează cu un avertisment la prima constatare a contravenției, cu recomandarea de a se încadra în timpul acordat în acest scop dispozițiilor legale;</p> <p>se sancționează cu amendă de la 100 la 300 unități convenționale dacă se constată că în timpul acordat</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p> <p>Nr.16/259327 din 27.05.2025</p>		<p>Din perspectiva drepturilor fundamentale, principiilor statului de drept și buneii administrări a justiției contravenționale se propune introducerea unui alineat (5) privind necesitatea unei constatări prealabile cu drept de contestare după cum urmează:</p> <p>„(5) Aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1)–(4) se face doar în baza unui proces-verbal de constatare motivat, cu respectarea dreptului contravenientului de a prezenta explicații, probe și de a contesta actul în condițiile Legii contenciosului administrativ.”</p> <p><b>Argumentare</b> - măsurile restrictive nu pot fi aplicate automat, ci doar după o analiză individuală a faptei, bazată pe probe și argumente, iar persoana vizată trebuie să aibă șansa de a se apăra și a contesta.</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p> <p>Proiectul a fost modificat corespunzător</p>

<p>contravenientul nu a îndeplinit recomandarea dată în avertisment;</p> <p>se sancționează cu amendă de la 300 la 1500 unități convenționale dacă se constată încălcarea repetată în decursul a 6 luni după aplicarea primei amenzi;</p> <p>se sancționează cu privarea de dreptul de a desfășura anumită activitate sau privarea de dreptul de a deține anumite funcții dacă se constată încălcarea repetată în decursul a 6 luni după aplicarea celei de a doua amenzi.</p> <p>(2) Simulația activității de antreprenor independent, prevăzută la art.36<sup>15</sup> din legea nr.845/1992</p> <p>se sancționează cu amendă de la 100 la 300 unități convenționale aplicată antreprenorului independent concomitent cu amendă de la 300 la 500 unități convenționale aplicată persoanei juridice beneficiar al prestațiilor antreprenorului independent;</p> <p>(3) Acțiunile specificate la alin.(2), săvârșite repetat în cursul aceluiași an,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 300 la 500 unități convenționale aplicată antreprenorului independent concomitent cu amendă de la 500 la 1500 unități convenționale aplicată persoanei juridice beneficiar al prestațiilor antreprenorului independent, cu sau fără privarea de dreptul persoanei fizice de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.</p> <p>(4) Acțiunile specificate la alin.(2), săvârșite de o persoană juridică, care au adus la prejudicierea considerabilă a bugetului public,</p> <p>se sancționează cu privarea de dreptul persoanei juridice de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.”</p>	<p>Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025</p>		<p>- Se propune completarea art.310<sup>4</sup>cu alineatul (5), care să prevadă încălcarea și sancționarea pentru neutilizarea contului dedicat.</p> <p>Totodată, urmează să fie stabilită competența autorităților, care vor fi în drept să constate și să soluționeze cauza contravențională.</p>	<p><b>Se acceptă</b></p> <p>Fără a include un nou alineat, se completează respectiv alineatul (1)</p>
<p><b>Art. VIII Dispoziții finale și tranzitorii</b></p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare după 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi:</p> <p>a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;</p> <p>b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p>	<p>Casa Națională de Asigurări Sociale Nr.6844 din 22.05.2025</p>	<p>1 din 3</p>	<p>La Art. VIII Dispoziții finale și tranzitorii alineatul (1) se expune în următoarea redacție:</p> <p>”(1) Prezenta lege intră în vigoare la 01 ianuarie 2026.”</p> <p>Argumentare: Pentru punerea în aplicare a cadrului normativ - inovativ, va fi necesară implementarea modificărilor de rigoare în sistemele informaționale ale autorităților implicate, după care urmează realizarea schimbului de date prin platforma de interoperabilitate.</p>	<p><b>Se acceptă parțial și condiționat</b></p> <p>Legea va intra în vigoare în două etape: la 3 luni de la publicare și din 01.01.2026 - articolele care necesită mai</p>

<p>c) va adopta actele normative necesare implementării prezentei legi.</p> <p>(3) În vederea implementării prevederilor prezentei legi ținând cont de potențialele riscuri de diminuare a colectărilor la bugetele publice, Guvernul va stabili o procedură specială de monitorizare și reacționare la situațiile de risc în cauză.</p>			<p>În acest sens, se impune o campanie de informare amplă pentru ca categoria menționată să-și legalizeze activitatea și în special să conștientizeze necesitatea ieșirea din tenebritate.</p>	<p>mult timp pentru ajustarea și elaborarea normelor.</p> <p>Condiționare: dependență de data adoptării proiectului în lectura a doua.</p>
	<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Nr.21-2835 Din 27.05.2025</p>	2 din 3	<p>Recomandăm a se ține cont de prevederile art.56 alin.(2) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, care statuează că: „Legile care modifică Codul fiscal, Codul vamal, legile de punere în aplicare a titlurilor Codului fiscal și legile ce țin de politica bugetar-fiscală și vamală, precum și legile care stabilesc obligații, cerințe sau interdicții pentru desfășurarea activității de întreprinzător intră în vigoare după 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, această perioadă de timp fiind necesară și importantă ca spațiu de conformare a acțiunilor și conduitei tuturor participanților implicați în proces, atât autorități/instituții publice, cât și antreprenori independenți.</p>	<p><b>Precizare:</b></p> <p>Cerința termenului de 6 luni nu este obligatorie pentru acest proiect, a se vedea art.56 alineat (3). A se vedea comentariile supra.</p>
	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale Nr.16/259327 din 27.05.2025</p>	3 din 3	<p>La p. (1) se propune în următoarea redacție: „(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2026.”. P. (2) din proiect se abrogă. <b>Argumentare</b> : Se propune intrarea în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (privind activitatea economică independentă a persoanelor fizice) începând cu 1 ianuarie 2026, pentru ajustarea cadrului aferent (alte acte normative, hotărâri de Guvern,) care, la fel, să intre în vigoare la 1 ianuarie 2026.</p>	<p><b>Precizare:</b></p> <p>A se vedea comentariile supra.</p>
	<p>Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025</p>		<p>Propunem ca proiectul să intre în vigoare cel târziu la data de 01.01.2027, pentru a asigura un interval de timp suficient instituțiilor implicate în implementare să adapteze corespunzător sistemele administrative și tehnice la noul regim preferențial. Această perioadă este necesară pentru a evita disfuncționalități operaționale și pentru a permite o tranziție eficientă și coordonată.</p>	<p><b>Se respinge</b></p> <p>Termenul acordat pentru aceste acțiuni este de 3 luni - satisfăcător în opinia autorului</p>

<b>De ordin general</b>	Ministerul Mediului Nr.13-05/1513 din 29.05.2025		Textul proiectului urmează a fi redactat în conformitate cu prevederile art. 54 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	
	Ministerul Afacerilor Interne Nr.38/1842 din 26 mai 2025		Expune lipsa de obiecții și propuneri.	
<b>Nota de fundamentare</b>	Ministerul Finanțelor Nr.15/2-06/97 din 02.06.2025		<b>Cu referire la Nota de fundamentare:</b> - La pct. 3 din Nota de fundamentare Obiectivele urmărite și soluțiile propuse ca elemente de organizare a activității antreprenorului independente încetarea activității de exclus textul: „peste 2 luni, dacă la ASP nu au fost depuse contestații, activitatea încetează: banca închide contul, iar ASP radiază din registru”, deoarece conform propunerilor de modificare a Legii nr.845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi înregistrarea/suspendarea/încetarea activității economice independente se efectuează prin depunerea unei Notificări la Serviciul Fiscal de Stat.	<b>Precizare</b> Nota a fost ajustată
			- Reieșind din faptul că proiectul va impacta veniturile bugetelor locale, acesta urmează a fi reflectat în Nota de fundamentare, în conformitate cu prevederile Legii nr.100.2017 cu privire la actele normative, precum și informația privind surse de acoperire a veniturilor ratate în baza noii reglementări.	<b>Precizare</b> Nota a fost ajustată
			Suplimentar, considerăm oportun consultarea proiectului dat cu Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM).	<b>Precizare</b> Nota a fost ajustată
	Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea		Secțiunea 2.2 Pentru a respecta Metodologia AIR, ar fi totuși recomandabil ca unele elemente să fie dezvoltate suplimentar. În primul rând, documentul discută mai	<b>Precizare</b> Nota a fost ajustată

	<p>activității de întreprinzător</p> <p>Nr. 38-78-5923 Din 30.05.2025</p>	<p>multe fenomene negative, dar nu conturează o problemă centrală clar exprimată, într-un mod mai clar și concis, într-un enunț care să exprime esența dificultăților actuale. Spre exemplu, se poate preciza că persoanele fizice care vor să desfășoare activități economice se confruntă cu reguli complicate și greu de înțeles. Lipsa unui cadru legal clar și simplificat le face dificilă inițierea unei activități legale. Această situație duce la descurajarea inițiativei antreprenoriale și la continuarea muncii informale. Sunt afectați în special cei cu acces redus la informații și resurse, mai ales din mediul rural. De asemenea, ar putea fi extinsă descrierea cadrului normativ actual. Chiar dacă se menționează că există mai multe forme de activitate economică disponibile persoanelor fizice, nu sunt enumerate în mod expres regimurile în vigoare – cum ar fi activitatea independentă în baza Codului fiscal, întreprinzătorul individual, regimul patentei de întreprinzător sau alte forme. O scurtă prezentare a acestora, cu referire la limitările lor concrete – cum ar fi costurile administrative, accesul la protecție socială sau gradul de conformare fiscală – ar întări argumentul necesității introducerii unei forme noi. Conform metodologiei o altă componentă care ar putea fi dezvoltată este referirea la părțile interesate. Documentul face trimitere generală la antreprenori, persoane inactive sau mediul de afaceri, dar fără o caracterizare mai detaliată. Ar fi util să fie descrise, chiar succint, categoriile care ar putea beneficia de noul regim – cum ar fi tinerii fără ocupație, lucrătorii ocazionali, femeile din mediul rural, persoanele întoarse de peste hotare sau prestatorii de servicii online – și, în măsura în care este posibil, să se ofere estimări privind numărul sau ponderea acestora în economie. Cauzele care stau la baza problemei sunt prezentate dar nu sunt structurate distinct de efectele sau simptomele observate. Ar fi recomandabilă o delimitare mai clară a acestor cauze – precum fragmentarea reglementărilor, povara fiscală și administrativă ridicată – pentru a susține mai mult ideea acestei intervenții legislative. De asemenea, în conformitate cu metodologia AIR, este recomandabil ca în finalul acestei secțiuni să fie introdus un scurt paragraf dedicat scenariului de bază,</p>	
--	---	--	--

			adică descrierea evoluției probabile a situației în lipsa unei intervenții.	
			<b>Secțiunea 3</b> Conform metodologiei Obiectivele generale trebuie să fie direct corelate cu problema identificată în subcapitolul 2.2 iar obiectivele specifice trebuie să vizeze cauzele problemei. Toate obiectivele trebuie să fie formulate ca stări dorite viitoare, măsurabile, realiste și fixate în timp, nu ca simple intenții de reglementare.	<b>Precizare</b> Nota a fost ajustată
			<b>Secțiunea 3.2.</b> Se recomandă de analizat mai aprofundat o alternativă cum ar fi comasarea tuturor regimurilor existente de activitate economică desfășurată de persoane fizice într-un singur cadru normativ unificat – regimul „antreprenorului individual”. Această abordare ar fi presupus eliminarea treptată sau absorbția regimurilor actuale, și anume: regimul de activitate independentă din Codul Fiscal, regimul de activitate în baza patentei, precum și eventuale forme dispersate de activitate economică individuală recunoscute prin norme speciale. În acest model, forma de „antreprenor individual” nu ar fi fost adăugată în paralel, ci ar fi devenit singura formă simplificată, recunoscută și aplicabilă pentru persoanele fizice care desfășoară activitate economică pe cont propriu, fără constituirea unei persoane juridice. Astfel, în loc să multiplicăm formele existente, am avea două opțiuni clar delimitate pentru persoane fizice: Întreprinzător Individual (ÎI) – formă mai complexă, cu înregistrare clasică la ASP, contabilitate, raportare, etc; Antreprenor Individual (ÎInd) – formă simplificată, fără personalitate juridică, cu regim fiscal unic și condiții minimale de raportare. O altă opțiune care putea fi analizată în etapa de fundamentare este introducerea regimului propus nu sub forma unei noi forme de activitate economică, ci exclusiv ca regim fiscal distinct în Codul fiscal, în logica reglementărilor existente privind activitatea independentă (Cap. 10/3). În acest scenariu, nu ar fi fost necesară crearea unei identități juridice noi („antreprenor individual”), ci doar regândirea tratamentului fiscal aplicabil anumitor categorii de persoane fizice care desfășoară activitate economică pe cont propriu. Această alternativă ar fi presupus fie crearea unui nou capitol fiscal, cu o cotă unică de impozitare,	<b>Precizare</b> Nota a fost ajustată

			reguli simplificate de evidență și plată (inclusiv posibilitatea utilizării contului bancar dedicat), fie revizuirea și extinderea regimului actual al activității independente, astfel încât să acopere mai clar profesiile și activitățile vizate prin actualul proiect de lege	
			<p><b>Secțiunea 4.3</b></p> <p>Din Nota de fundamentare identifică câteva dintre principalele efecte pozitive pe care proiectul le poate genera asupra sectorului privat. Sunt menționate beneficii esențiale, precum: reducerea costurilor administrative și de conformare fiscală, simplificarea regulilor de raportare, scăderea riscului de sancțiuni și crearea unui cadru mai prietenos pentru inițierea de activități economice mici. Totuși, din perspectiva metodologiei AIR, această secțiune poate fi îmbunătățită, mai clar structurată și mai relevantă pentru procesul decizional. În primul rând, se recomandă evidențierea tipurilor de impact asupra sectorului privat – nu doar enunțarea efectelor, ci gruparea lor pe categorii specifice: costuri de conformare, acces pe piață, impact fiscal, efecte asupra concurenței și asupra ocupării. Această abordare ar permite o înțelegere mai practică a beneficiilor reale pentru diverse tipuri de contribuabili. De asemenea, este important ca secțiunea să precizeze explicit cine sunt actorii vizați: de exemplu, prestatori de servicii individuale, producători casnici, persoane din mediu rural sau categorii care acum activează informal. Referirea la “sectorul privat” este prea generală și nu permite anticiparea concretă a impactului. Este, de asemenea, recomandabilă clarificarea unor formulări ambigue – de exemplu, „reducerea deficitului de forță de muncă, atât a celor necalificați, cât și invers” necesită rescriere pentru a fi înțeleasă corect.</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Nota a fost ajustată</p>
			<p><b>Secțiunea 6</b></p> <p>oferă informație despre consultările active efectuate cu părțile interesate, însă, conform metodologiei este obligatorie prezentarea poziției clare a reprezentanților fiecărui grup de interese majore.</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Nota a fost ajustată</p>
			<p><b>Punctul 9</b></p> <p>Din Nota de fundamentare, prevede o frază generală a intenției de cooperare între actori publici și privați, fără a detalia în mod concret responsabilitățile instituționale,</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Nota a fost ajustată</p>

			pașii operaționali sau cadrul normativ subsecvent necesar implementării. Din perspectiva metodologiei AIR, o astfel de formulare este insuficientă și trebuie completată pentru a oferi decidenților și actorilor implicați un tablou clar al pașilor care trebuie urmați pentru ca reforma să devină funcțională. Având în vedere că proiectul propus introduce o nouă formă de activitate economică, un nou regim fiscal și mecanisme noi, precum contul bancar dedicat și calculul automat al impozitelor – este absolut necesară o prezentare structurată a măsurilor de implementare. Acestea includ nu doar modificări legislative, ci și măsuri administrative, instituționale și de comunicare. Este esențială detalierea instituțiilor implicate și a rolului fiecăreia: Serviciul Fiscal de Stat va avea un rol central în înregistrarea și gestionarea noului regim; CNAS și CNAM vor administra partea de contribuții; Guvernul, împreună cu Banca Națională și Ministerul Finanțelor, va elabora cadrul pentru contul dedicat și pentru digitizarea fluxurilor. Instituțiile bancare și furnizorii de plăți vor avea un rol tehnic important în funcționalitatea sistemului.	
<b>Avizare și consultare publică repetată</b>				
<b>Art. II Codul Fiscal nr.1163/1997</b> (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: <b>7. Articolul 294<sup>1</sup>:</b> se completează cu alineatul (1 <sup>1</sup> ) cu următorul cuprins: „(1 <sup>1</sup> ) Antreprenorii independenți nu au obligații privind taxele locale conform prezentului titlu, taxele în cauză fiind substituite prin componenta impozitului unic achitată în contul autorității publice locale.”; alineatul (2) se completează în final cu textul „și antreprenorii independenți.”.	CALM Nr. 172 Din 10.06.2025		1. În Art. II Codul Fiscal nr.1163/1997 (7. Articolul 294 <sup>1</sup> :se completează cu alineatul (1 <sup>1</sup> ) cu următorul cuprins: „(1 <sup>1</sup> ) Antreprenorii independenți nu au obligații privind taxele locale conform prezentului titlu, taxele în cauză fiind substituite prin componenta impozitului unic achitată în contul autorității publice locale”: Cuvintele „autorității publice locale” necesită a se substitui cu cuvântul „bugetelor locale/municipale”. Impozitele și taxele locale, conform prevederilor legislației financiar-fiscale, se încasează în bugetele locale (ale satelor (comunelor), ale orașelor (municipiilor, cu excepția municipiilor Bălți și Chișinău) și municipale (ale municipiilor Chișinău și Bălți).	<b>Precizare</b> Modificările la Codul Fiscal au fost expuse în proiect conform avizului suplimentar al MF remis prin email la 11.06.25
<b>Articolul 385.</b> Cota de impozit și componentele impozitului (1) Cota impozitului unic constituie 12% din obiectul impunerii. (2) Impozitul unic achitat de antreprenorii independenți se încasează la Ministerul Finanțelor într-un cont trezorerial de încasări și ulterior se repartizează:			2. În Art. II (8. Titlul X din Cod se completează cu capitolul 2 cu următorul cuprins: ... Articolul 385. Cota de impozit și componentele impozitului (1) Cota impozitului unic constituie 15% din obiectul impunerii.	<b>Precizare</b> Modificările la Codul Fiscal au fost expuse în proiect conform

<p>a) impozitul pe venit din activitate – 4% din totalul impozitului unic;</p> <p>b) contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii – 8% din totalul impozitului unic.</p> <p>(3) Impozitul pe venit se repartizează între bugetul de stat și bugetul local al administrației publice locale în care contribuabilul își are domiciliul declarat în Notificarea de inițiere a activității, în proporție de 3/1.</p> <p>(4) La depășirea accidentală de către subiecții impunerii a plafonului de încasări stabilit în art. 381 alin.(1) din Cod cota impozitului unic constituie 24%. Impozitul unic dublat se aplică doar pentru valoarea depășirii plafonului, fără recalcularea impozitului achitat anterior. Depășirea se consideră accidentală dacă are loc în ultimul trimestru al perioadei fiscale și nu este mai mare de 10% din plafonul de încasări. Impozitului unic achitat de antreprenorii independenți în acest caz se repartizează potrivit prevederilor menționate la alin. (2).</p> <p>(5) La depășirea în limita admisă la alin.(4) a plafonului de încasări stabilit la art. 381 alin.(1) impozitul unic constituie 50% din valoarea depășirii și se aplică doar pentru valoarea depășirii plafonului, fără recalcularea impozitului achitat anterior. Impozitului unic achitat de antreprenorii independenți în acest caz se repartizează potrivit prevederilor menționate la alin. (2).</p>		<p>(2) Impozitul unic achitat de antreprenorii independenți se încasează la Ministerul Finanțelor într-un cont trezorerial de încasări și ulterior se repartizează:</p> <p>a) impozitul pe venit din activitate – 26.7 % din totalul impozitului unic;</p> <p>b) contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii – 53,3% din totalul impozitului unic;</p> <p>c) primele de asigurare obligatorii de asistență medicală – 20% din totalul impozitului unic.</p> <p>(3) Partea impozitului unic care reprezintă impozitul pe venit din activitate se repartizează astfel: 75% se direcționează la bugetul de stat și 25% - la bugetul local al administrației publice locale în care contribuabilul își are domiciliul declarat în Notificarea de inițiere a activității): textul „75% se direcționează la bugetul de stat și 25% - la bugetul local al administrației publice locale” se propune a se expune cu următorul cuprins: „25% se direcționează la bugetul de stat și 75% - la bugetul local/municipal al unității administrativ-teritoriale”.</p> <p>Având în vedere că „Antreprenorii independenți nu au obligații privind taxele locale” în sensul prezentului proiect, precum și faptul că în sfera „antreprenoriatului independent” vor migra o parte esențială de persoane fizice care exercită activități pe bază de patentă, veniturile din vânzarea cărora merg actualmente în bugetele locale/municipale, se justifică încasarea unor plăți mai mari la bugetele locale din noua activitate preconizată conform proiectului.</p> <p>În acest context, conform formulei propuse în proiect - plățile ce urmează a fi real încasate la bugetele locale/municipale, reieșind din cota propusă de 25 % din „impozitul pe venit din activitate” (26.7 %, care la rândul său este de 15% din obiectul impunerii) vor fi mai mici, în raport cu potențialele pierderi de venituri proprii, ceea ce necesită o echilibrare.</p> <p>Totodată, menționăm, că „bugetul local” nu este „al administrației publice locale”, ci al unității administrativ-teritoriale respective, iar în cazul municipiilor Chișinău și Bălți- bugetele se numesc municipale (a se vedea art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 397/2003)</p>	<p>avizului suplimentar al MF remis prin email la 11.06.25</p>
---	--	---	--

<p><b>Art. V Anexa nr.2 la Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593/2002</b> (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003,nr.18–19, art.57), cu modificările ulterioare, punctul 1, litera d<sup>1</sup>) se completează cu textul cu următorul cuprins: „și persoanele fizice – antreprenori independenți conform capitolului 2 Titlul X din Codul Fiscal;”.</p>	<p>CNAM Nr. 01-02/4516 Din 10.06.2025</p>		<p>1. La articolul 2 după cuvintele „activitate de întreprinzător” se introduc cuvintele „sau antreprenor independent”.</p> <p>2. La articolul 15 alineatul (4) după cuvintele „rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației” se introduc cuvintele „și antreprenorilor independenți”</p> <p>3. Articolul 17: la alineatul (1) după textul „Legea nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației” se introduce textul „și Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi”; alineatul (2) se completează cu textul „și Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi”.</p> <p>4. La articolul 23 alineatul (2<sup>1</sup>) după textul „anexa nr. 2 și” se introduc cuvintele „antreprenorii independenți”.</p>	<p><b>Se acceptă</b></p> <p><b>Se acceptă</b></p> <p><b>Se acceptă condiționat:</b> Modificat conform avizului suplimentar al MF remis prin email la 11.06.25</p> <p><b>Se acceptă</b></p>
			<p>Concomitent, din art. III, ce vizează modificarea Legii nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, se va exclude dispoziția privind completarea art. 5 cu alin. (2<sup>2</sup>), or, antreprenorii independenți se vor atribui la categoria de persoane fizice care primesc alte recompense, prevăzută la pct. 4 din anexa nr. 1 la Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.</p>	<p><b>Se acceptă</b></p>
<p><b>Art. I. – Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi</b> (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.2, art.33), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p>ASP Nr. 01/7690 din 11.06.2025</p>		<p>Art. I, Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi: la Articolul 3611, pct. 2 – prima propoziție de expus în următoarea redacție: „Sistemul automatizat de înregistrare a notificărilor va comunica solicitantului și autorităților competente, în cel mult 24 ore, identificatorul IDNO atribuit în RSUD”</p>	<p><b>Precizare</b> Conform avizului suplimentar al MF remis prin email la 11.06.25 modificările la legea 845 sunt excluse din proiect.</p>
<p><b>Art. III Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr.489/1999</b> (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.1–4, art.2), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 2. Articolul 5 se completează cu un alineat nou (8) în următoarea redacție: „(8) Casa Națională de Asigurări Sociale va ține evidența antreprenorilor independenți în calitate de plătitori de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat și de</p>			<p>Art. IV, Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr.489/1999: la pct. 2 – art.5, alin. nou (8), de expus în următoarea redacție: „(8) Casa Națională de Asigurări Sociale va ține evidența contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat plătite de antreprenori independenți, precum și statutul lor de asigurați în sistemul public de asigurări sociale, în temeiul informațiilor furnizate de către Serviciul</p>	<p><b>Se acceptă</b></p>

asigurați în sistemul public de asigurări sociale, în temeiul informațiilor furnizate de către Serviciul Fiscal de Stat, în modul și în forma stabilite de comun cu Casa Națională.”			Fiscal de Stat, în modul și în forma stabilite de comun cu Casa Națională.”	
<p><b>Art.IV Articolul 7 din Legea nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale</b> (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.168–170, art.773), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (3<sup>2</sup>) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3<sup>2</sup>) Venitul lunar asigurat pentru antreprenorii independenți se determină prin împărțirea contribuției de asigurări sociale de stat achitată pentru luna corespunzătoare la cota tarifului contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru angajatorii sectorului privat pentru perioada respectivă. Venitul lunar asigurat determinat se include în calcul în lunile pentru care au fost plătite contribuții de asigurări sociale de stat începând cu 1 ianuarie 2026.”</p>	CNAS Nr. 7418 Din 05.06.2025		La Art.VI - Legea nr.289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, în pct.3 din proiect, alineatul (3) urmează a fi exclus, deoarece se dublează norma expusă în alineatul (2), prin completarea alin. (6 <sup>1</sup> ) al articolului 7 din legea menționată.	De clarificat, deoarece la p.3 modificări ale alin.(3) nu se regăsesc (este alin.(3.2)).
<p><b>Art. V Anexa nr. 2 la Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593/2002</b> (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003,nr.18–19, art.57), cu modificările ulterioare, punctul 1, litera d<sup>1</sup>) se completează cu textul cu următorul cuprins: „și persoanele fizice – antreprenori independenți conform capitolului 2 Titlul X din Codul Fiscal;”.</p>	Ministerul Sănătății Nr. 21/1819 Din 12.06.2025		1. La Art. III – Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, propunem excluderea pct.1 ce vizează completarea cu alineatul (2) <sup>2</sup> la articolul 5. Propunerea se explică prin: antreprenorii independenți se vor atribui la categoria de persoane fizice care primesc alte recompense, prevăzută la pct. 4 din anexa nr. 1 la Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.	<b>Se acceptă</b>
			2. La Art. V – Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593/2002, propunem: - excluderea pct.2 ce vizează completarea cu alineatul (1 <sup>2</sup> ) la articolul 4; - la articolul 23 alineatul (2 <sup>1</sup> ) textul ”anexa nr.2 și” se completează cu textul ”antreprenorii independenți, ”. Propunerile se explică prin: în conformitate cu principiul obligativității, statuat în art. 5 al Legii nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, ce prevede că asiguratul are, conform legii,	<b>Se acceptă</b> <b>Se acceptă</b>

			<p>obligația de a participa la sistemul de asigurare obligatorie de asistență medicală, iar drepturile asigurării medicale se exercită corelativ cu îndeplinirea obligațiilor, precum și ținând cont de faptul că în unele luni antreprenorii independenți pot să nu înregistreze venituri, propunem aplicarea în raport cu această categorie de persoane fizice a mecanismului prevăzut la art. 23 alin. (2<sup>1</sup>) din Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.</p> <p>În acest context, antreprenorii independenți vor avea posibilitate de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă cu reducere, iar în cazul în care prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la alte recompense, achitată ca parte a impozitului unic conform Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi și cap. 2 al titlului X din Codul fiscal, va depăși cuantumul primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, aprobat prin legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul respectiv, vor avea dreptul de a solicita restituirea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate în sumă fixă.</p>	
	<p>Ministerul Finanțelor <a href="#">Nr. 15/2-06/103</a> <a href="#">Din 06.06.2025</a></p>	<p>Reiterează poziția expusă prin scrisoarea nr.15/2-06/97 din 02.06.2025 (se anexează), având în vedere faptul că obiecțiile și propunerile înaintate nu au fost examinate.</p> <p>Astfel, Ministerul Finanțelor nu susține proiectul în redacția propusă, conceptul acestuia urmează a fi revizuit ca urmare ședinței interinstituționale desfășurate la nivel de conducere.</p>	<p><b>Precizare:</b></p> <p>A se vedea tabelul sinteză prezent la capitolul 1, examinarea avizelor de bază.</p> <p><a href="#">Avizul inițial al MF din 02.06.2025:</a></p> <p>a. Se acceptă total: I.1, I.5, I.6, I.6.36.9 (4), I.6.36.10, I.6.36.13, I.6.36.14, I.6.36.15 (2), I.6.36.16, II.8.382, II.8.383, II.8.384 (2), II.8.385, în total 18.</p> <p>b. Se acceptă: I.6.36.12, I.7 (2), II.1, II.3, II.4, II.6, II.8</p>	

				(2), II.8.381, II.8.386 (3), II.8.387, V, VII, în total 16. c. Se acceptă parțial: I.6.36.9, I.6.36.10, I.6.36.11, II.8.385 (2), II.8.386, în total 6. d. Precizare: II.8.381, II.8.382, IV (2), VIII, în total 5. e. Se respinge: I.6.36.10, I.7 (2), II.6, II.7, II.8 (3), în total 8.
<p><b>Articolul 387.</b> Măsuri fiscale pentru combaterea diminuării plăților în bugetele publice</p> <p>(1) Se consideră sub aspect fiscal ca activitate de muncă și se taxează respectiv prestația efectuată de un antreprenor independent:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- persoanei juridice prin simularea încetării raporturilor de muncă;</li> <li>- într-un domeniu limitat temporar de Guvern;</li> <li>- în activități sau ocupații neadmise pentru activitatea independentă;</li> <li>- pentru o entitate care nu poate fi beneficiar al prestației unui antreprenor independent.</li> </ul> <p>(2) Situațiilor care cad sub incidența alin.(1) li se aplică:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- impozitul pe venit: conform alin. a) din articolul 15 al Codului Fiscal;</li> <li>- contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii: conform p.1.1. din Anexa nr.1 la Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr.489/1999;</li> <li>- primele de asigurare obligatorie de asistență medicală: conform p.2 din Anexa nr.1 la Legea cu privire la mărime, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr.1593/2002.</li> </ul> <p>(3) Sub incidența alin.(1) cade și situația în care persoana juridică – beneficiar al prestației antreprenorului independent nu respectă limitele stabilite la art.24 din prezentul Cod și plafonul de deduceri prevăzut la art.380.</p> <p>(4) Situațiile descrise în prezentul articol, constatate de organul fiscal competent în conformitate cu capitolele 11, 13 și 14 din Titlul V se consideră încălcări a legislației fiscale și se sancționează conform normelor de la capitolul 15 al aceluiași Titlu.”</p>	<p>Centru Parteneriat pentru Dezvoltare recepționat prin email de la "Coaliția pentru Incluziune și Nediscriminare" Din 03.06.2025</p>	<p>Se propune ca persoanele fizice care desfășoară activitate economică independentă să achite exclusiv prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, stabilită anual prin art. 22 alin. (1) din Legea nr. 1593/2002, renunțându-se la aplicarea oricărei cote procentuale.</p> <p><b>Textul prevederii:</b> Cod fiscal, Articolul 387 (din proiect) (2) Situațiilor care cad sub incidența alin.(1) li se aplică – primele de asigurare obligatorie de asistență medicală: conform Anexei nr.2 la Legea cu privire la mărime, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr.1593/2002.</p>	<p><b>Se respinge</b></p> <p>S-a ținut cont de avizul CNAM</p>	
		<p>Se propune clarificarea faptului că persoanele care sunt deja asigurate prin una dintre categoriile prevăzute în anexa nr. 1 la Legea nr. 1593/2002, dar desfășoară în paralel o activitate economică independentă, nu datorează o a doua primă fixă, asigurarea fiind considerată acoperită</p>	<p><b>Se respinge</b></p> <p>S-a ținut cont de avizul CNAM</p>	

			<p>prin contribuțiile procentuale aferente veniturilor salariale.</p> <p><b>Textul prevederii:</b> se introduce la alin.(2) art. 387 din Cod fiscal (din proiect):</p> <p>– Se scutesc de achitarea primei de asigurare medicală obligatorii pensionarii, persoanele cu dizabilități de toate gradele și persoanele asigurate incluse în una din categoriile de plătitori prevăzute la anexa nr.1 din legea nr. 1593 din 26-12-2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie</p>	
			<p>Se propune introducerea alternativei facultative care să permită virarea cotei integrale de 23 % ar corela contribuția cu drepturile obținute, ar stimula conformarea voluntară și ar majora veniturile Fondului de asigurări sociale de stat fără a afecta simplitatea administrării regimului unic.</p> <p><b>Textul prevederii:</b> la articolul 387 Cod Fiscal (din proiect) după alineatul (2) se introduce alineatul (3) cu următorul cuprins (cu renumerotarea alineatelor ce urmează):</p> <p>„(3) Prin derogare de la alin.(1) și alin.(2), antreprenorul independent poate opta, la data înregistrării ori la începutul fiecărui an fiscal, pentru aplicarea unei cote a impozitului unic de 27 % din obiectul impunerii, repartizată după cum urmează:</p> <p>a) impozitul pe venit din activitate – 4 % din totalul impozitului unic;</p> <p>b) contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii – 23 % din totalul impozitului unic.</p> <p>În cazul exercitării opțiunii prevăzute la prezentul alineat, venitul lunar asigurat se stabilește potrivit regulilor generale”</p>	<p><b>Se respinge</b></p> <p>S-a ținut cont de avizul CNAM</p>

<p><b>Art. V Anexa nr.2 la Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593/2002</b> (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003,nr.18–19, art.57), cu modificările ulterioare, punctul 1, litera d<sup>1</sup>) se completează cu textul cu următorul cuprins: „și persoanele fizice – antreprenori independenți conform capitolului 2 Titlul X din Codul Fiscal;”.</p>		<p>Se propune ca, în situația în care persoana își pierde calitatea de asigurat în cursul aceluiași an și devine obligată la plata primei fixe, obligația să fie considerată stinsă dacă totalul contribuțiilor procentuale achitate anterior (fie ca salariat, fie prin alte forme de venit supuse asigurării) atinge valoarea primei fixe stabilite pentru anul în curs.</p> <p><b>Textul prevederii:</b> a se introduce în art.23 Legea Nr. 1593 din 26-12-2002 alin. (11) – Persoanele fizice care, în decursul aceluiași an de gestiune, au fost încadrate într-una dintre categoriile de plătitori prevăzute la anexa nr. 1 și au achitat prima de asigurare obligatorie de asistență medicală sub formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, într-un quantum cumulat cel puțin egal cu valoarea primei în sumă fixă stabilite la alin. (1), sunt scutite de obligația de a procura, cu titlu individual, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru același an de gestiune.</p>	<p><b>Se respinge</b> S-a ținut cont de avizul CNAM</p>
		<p>Se propune introducerea unui termen de grație de 30 de zile, calculat din momentul pierderii statutului de asigurat, pe parcursul căruia persoana poate achita prima fixă la tariful preferențial valabil până la 31 martie (2 527 MDL), evitându-se astfel plata integrală de 12 636 MDL în cazul pierderii calității de asigurat după această dată.</p> <p><b>Textul prevederii:</b> a se introduce în art.22 Legea Nr. 1593 din 26-12-2002 alin.(2) După textul „ în termenul stabilit la alin. (1)”, se completează cu textul „sau</p>	<p><b>Se respinge</b> S-a ținut cont de avizul CNAM</p>

			în termen de 30 zile din momentul încetării statutului de persoană asigurată inclusă în una din categoriile de plătitor prevăzute de la anexa nr.1.”	
			Se propune exonerarea pensionarilor și a persoanelor cu dizabilități care desfășoară activitate economică independentă de obligația achitării primei fixe suplimentare, în conformitate cu dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. j) și art. 26 <sup>1</sup> din Legea nr. 1593/2002, astfel încât categoriile vulnerabile să nu fie constrânse la sarcini financiare incompatibile cu situația lor socială.	<b>Se respinge</b> S-a ținut cont de avizul CNAM
<b>Legea</b> Nr. 367/2022 cu privire la serviciile alternative de îngrijire a copiilor			Se propune să se completeze proiectul de lege cu o anexă sau un regulament adițional care să prevadă, pentru activitățile cu risc sporit și obligații pozitive de protecție — în special serviciile alternative de îngrijire a copiilor reglementate de Legea nr. 367/2022 — lista exhaustivă a documentelor de conformitate ce trebuie depuse odată cu notificarea ca antreprenor independent, verificarea acestora realizându-se anterior înregistrării economice.0tg	<b>Precizare:</b> Se va ține cont la etapa de elaborare a actelor normative conform dispozițiilor finale.
<b>Propuneri conceptuale</b>	AmCham Moldova Nr. 54 Din 05.06.2025		1. Ar fi binevenit ca normele ce prevăd aspecte fiscale să se regăsească în legislația fiscală. Or, acolo, coroborate deja cu alte norme existente, nu duc la omisiuni de mecanisme importante, unele exemple fiind punctate mai jos. Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (pe cale să fie abrogată, din câte urmărim activitățile Ministerului) urmând să conțină doar norme generale vizavi de posibilitatea de a practica o astfel de activitate.	<b>Precizare:</b> Conform avizului suplimentar al MF remis prin email la 11.06.25 modificările la legea 845 sunt excluse din proiect.

		<p>2. Este important să se aducă claritate în modul în care este calificată/determinată ”simulația” și cum anume aceasta va fi prevenită și aici e vorba de potențiale abuzuri atât din partea agenților economici de rea-credință, cât și din partea autorităților fiscale. Propunem introducerea unei aprecieri foarte clare a ceea ce ar însemna asta. Or, pornind de la natura clasificărilor economice menționate în proiect, acestea ar ține mai mult de servicii exportate nerezidenților, iar introducerea unor limite clare ar scădea din apetitul de simulare. Menționăm că chiar și în România, la introducerea regimului de Persoană Fizică Autorizată, Codul fiscal a fost completat cu norme foarte clare de ”dependență” aliniate la rigorile OECD, care au specificat criteriile prin care o astfel de relație ”simulată” se califică drept una salarială. Pe de altă parte, dată fiind faptul că nu este definită clar aceasta, acest fapt ar putea duce la abuzuri din partea SFS, deoarece lasă prea mult loc de interpretare în acest punct sensibil pentru mediul de afaceri. În condițiile curente, apetitul pentru tratări ”negociabile” (corupție) va fi unul destul de înalt și, dată fiind rata de menținere a deciziilor SFS în instanță, ar putea duce la scăderea nivelului general de conformare. Pentru a diminua la maxim acest risc, ar urma a fi stabilite niște criterii clare ale activității independente pentru a opri tranziția artificială de la o categorie la alta. Astfel de criterii au fost formulate în legislațiile multor țări și sunt recomandate de ghidurile OECD și a Băncii Mondiale și ar putea lua în considerare diferiți factori, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Nivelul de control: dacă firma direcționează când, unde și cum se desfășoară munca, acest nivel de control indică o posibilă relație de muncă;</li> <li>✓ Cantitatea de instruire: solicitarea lucrătorilor să urmeze o instruire oferită de companie sugerează o relație de muncă, deoarece firma direcționează metodele prin care se realizează munca;</li> <li>✓ Gradul de integrare în afaceri: lucrătorii ale căror servicii sunt integrate în operațiunile afacerii sau afectează semnificativ succesul afacerii sunt probabil considerați angajați;</li> <li>✓ Amploarea serviciilor personale: companiile care insistă ca o anumită persoană să efectueze munca afirmă un grad de control care sugerează o relație de muncă. În</li> </ul>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Conform avizului suplimentar al MF remis prin email la 11.06.25 modificările la legea 845 sunt excluse din proiect.</p>
--	--	---	--

		<p>schimb, contractorii independenți sunt de obicei liberi să atribuie muncă oricui;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Controlul asistenților: dacă o companie angajează, supraveghează și plătește asistenții unui lucrător, acest control indică o posibilă relație de muncă. Dacă lucrătorul păstrează controlul asupra angajării, supravegherii și plății asistenților, acest aranjament sugerează o relație de contractant independent;</li> <li>✓ Continuitatea relației: o relație continuă între o companie și un lucrător indică o posibilă relație de muncă. Cu toate acestea, un aranjament de contractant independent poate implica o relație continuă pentru proiecte multiple, secvențiale;</li> <li>✓ Flexibilitate a programului: persoanele ale căror ore sau zile de lucru sunt dictate de o companie sunt susceptibile de a se califica drept angajați ai acesteia;</li> <li>✓ Cerințe de muncă cu normă întreagă: munca cu normă întreagă oferă unei companii control asupra majorității timpului unei persoane, ceea ce susține constatarea unei relații de muncă;</li> <li>✓ Nevoia de servicii la fața locului: solicitarea cuiva să lucreze la sediul companiei - în special dacă munca poate fi efectuată în altă parte - indică o posibilă relație de muncă;</li> <li>✓ Secvența muncii: dacă o companie solicită ca munca să fie efectuată într-o ordine sau secvență specifică, acest control sugerează o relație de muncă;</li> <li>✓ Cerințe privind rapoartele: Dacă un lucrător trebuie să furnizeze în mod regulat rapoarte scrise sau orale cu privire la stadiul unui proiect, acest aranjament indică o posibilă relație de muncă;</li> <li>✓ Metoda de plată: graficele de plată orare, săptămânale sau lunare sunt caracteristice relațiilor de muncă, cu excepția cazului în care plățile reprezintă pur și simplu o modalitate convenabilă de distribuire a unei sume forfetare. Plata la comision sau la finalizarea proiectului este mai caracteristică relațiilor de contractant independent;</li> <li>✓ Plata cheltuielilor de afaceri sau de deplasare: contractorii independenți suportă de obicei costul cheltuielilor de călătorie sau de afaceri, iar majoritatea contractorilor își stabilesc onorariile suficient de mari</li> </ul>	
--	--	--	--

		<p>pentru a acoperi aceste costuri. Rambursarea directă a costurilor de călătorie și a altor costuri de afaceri de către o companie sugerează o relație de muncă;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Furnizarea de unelte și materiale: lucrătorii care își desfășoară cea mai mare parte a muncii folosind echipamente, unelte și materiale furnizate de companie sunt mai predispuși să fie considerați angajați. Munca efectuată în mare parte folosind consumabile sau unelte obținute independent susține o constatare de contractant independent;</li> <li>✓ Investiții în facilități: contractorii independenți investesc de obicei în și își întrețin propriile facilități de lucru. În schimb, majoritatea angajaților se bazează pe angajatorul lor pentru a le oferi facilități de lucru;</li> <li>✓ Realizarea de profit sau pierdere: lucrătorii care primesc venituri predeterminate și au șanse mici de a realiza profit sau pierdere semnificativă prin munca lor sunt, în general, angajați.</li> <li>✓ Lucrul pentru mai multe companii: Persoanele care furnizează simultan servicii pentru mai multe companii independente sunt susceptibile de a se califica drept contractori independenți;</li> <li>✓ Disponibilitatea pentru public: dacă un lucrător pune în mod regulat servicii la dispoziția publicului larg, acest lucru susține o constatare de contractant independent;</li> <li>✓ Controlul asupra concedierii: Dreptul unilateral al unei companii de a concedia un lucrător sugerează o relație de muncă. În schimb, capacitatea unei companii de a rezilia relațiile de contractare independentă depinde, în general, de termenii contractuali;</li> <li>✓ Dreptul de reziliere. Majoritatea angajaților își pot rezilia unilateral munca pentru o companie fără răspundere. Contractanții independenți nu pot rezilia serviciile fără răspundere, cu excepția cazurilor permise în temeiul contractelor lor.</li> </ul>	
		<p>3.Nu este clară specificarea utilizării ECC, dacă toate tranzacțiile se preconizează a fi realizate prin cont bancar/de plată/MIA. Or, un regim fiscal special nu ar trebui să permită, în condițiile dezvoltării pieței financiare autohtone, alte modalități de încasare a banilor pentru serviciile prestate.</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Conform avizului suplimentar al MF remis prin email la 11.06.25 contul bancar dedicat a fost exclus.</p>

		<p>4. Pentru realizarea scopului de oferire a unui regim fiscal simplu și accesibil unei categorii cât mai mare de profesioniști – persoane fizice, se propune analizarea oportunității reglementării activității arbitrilor în calitate de activitate independentă. Or, potrivit legii cu privire la arbitraj și legii cu privire la arbitrajul comercial internațional, pot fi arbitrii orice persoane fizice având capacității depline de exercițiu care și-au dat consimțământul să arbitreze și care, după părerea părților în litigiu, sunt competenți în a soluționa litigiul. Menționăm că arbitrii nu trebuie să fie neapărat juriști – ei pot fi și experți în alte domenii relevante pentru obiectul litigiului. În prezent, statutul arbitrilor nu este reglementat clar, iar formele de contractare diferă (ex.: persoane fizice, membri ai unor birouri de avocați, etc.). În aceeași ordine de idei, persoanele ce practică activitate de construcții, chelnerii sau curierii – studenți, precum și alte profesii ocazionale practicate de persoanele fizice ar putea reprezenta un bazin important de completare a categoriilor deja existente.</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Se va ține cont la etapa de dezvoltare a proiectului. La moment lista a fost expusă conform avizului suplimentar al MF remis prin email.</p>
<p><b>Articolul 36<sup>12</sup>. Relațiile antreprenorului independent cu beneficiarii prestațiilor</b></p> <p>1. De prestațiile antreprenorului independent poate beneficia orice persoană fizică (consumator) și orice persoană juridică indiferent de tipul de proprietate, de forma juridică de organizare și de subordonarea departamentală sau apartenența de ramură, atât din țară, cât și de peste hotare.</p> <p>2. Relațiile dintre antreprenorii independenți și beneficiari se bazează pe acorduri/contracte verbale sau scrise. Forma scrisă este obligatorie în relațiile cu beneficiarul – persoană juridică și dacă aceasta o va cere beneficiarul – persoană fizică. Prestația în favoarea beneficiarului – persoană juridică se confirmă prin act de predare-primire și se achită prin transfer la contul dedicat al prestatorului.</p> <p>3. Antreprenorul independent nu poate substitui activitatea sa bazată pe un contract de muncă cu activitatea independentă.</p> <p>4. Antreprenorul independent nu poate presta în favoarea beneficiarului – persoană juridică, dacă deține în capitalul social al acestuia o cotă de participare/acțiuni în valoarea de peste 5% sau dacă este membru al unui organ de conducere sau control al beneficiarului.</p>		<ul style="list-style-type: none"> <li>• La art. 36/12 alin. (2) după „persoană fizică”, specificarea „(consumator)” riscă să aibă sensul că antreprenorul individual poate avea ca client doar consumatorii, dar nu și persoanele fizice neconsumator (cum ar fi și un cabinet al avocatului). Prin urmare, fie specificarea trebuie exclusă, fie completată: „(care au calitate de consumator sau care nu au această calitate)”.</li> <li>• A se exclude art. 36/12 alin. (2). Problema formei actelor juridice și sancțiunii pentru nerespectarea deja este stabilită în art. 321 și 322. Mai mult, specificarea formei scrise subminează folosirea formei electronice și mai ales folosirea mijloacelor electronice (email, aplicație, website etc.).</li> </ul>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Conform avizului suplimentar al MF remis prin email la 11.06.25 modificările la legea 845 sunt excluse din proiect.</p> <p><b>Precizare</b></p> <p>Conform avizului suplimentar al MF remis prin email la 11.06.25 modificările la legea 845 sunt excluse din proiect.</p>

<p>5. Guvernul poate limita în dreptul de a încheia relații cu antreprenorii independenți unele categorii de beneficiari, în dependență de domeniile lor de activitate, amplasare, regim juridic și fiscal etc. Temeiul și criteriile pentru limitare se vor indica în hotărârea de Guvern respectivă.</p> <p>6. Persoanele juridice pot beneficia de prestațiile antreprenorilor independenți în condițiile și limitele prevăzute în Codul Fiscal.</p>				
Comentariu general			<p>•În mai multe articole ale proiectului de lege se specifică faptul că antreprenorul independent nu poate subcontracta alte persoane. Totuși, aceasta poate fi înțeleasă ca o interdicție generală de a nu putea obține bunuri și servicii de la furnizori (de exemplu, nici nu poate obține asistența unui avocat în activitățile sale; chirie imobil; furnizare electricitate), ceea ce ar fi greșit. Proiectul ar trebui, deci, să delimiteze interdicția de a implica în activitatea personală asistenți și libertatea de a avea relații cu furnizorii de bunuri și servicii.</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Conform avizului suplimentar al MF remis prin email la 11.06.25 modificările la legea 845 sunt excluse din proiect.</p>
Comentariu general			<p>• În general, proiectul trebuie regândit din perspectiva elementelor de bază de percepere a unui impozit – subiect, obiect, raportare, așezare a impozitului și toate celelalte, indispensabil legate pentru implementarea acestuia cu succes.</p>	<p><b>Precizare:</b></p> <p>Nu se conțin propuneri concrete</p>
<p>la antreprenorii independenți, egală cu echivalentul a 30% din valoarea plăților salariale suportate de contribuabilul persoană juridică în anul respectiv de gestiune.</p> <p>(2) Prezentul regim fiscal se aplică prestațiilor antreprenorilor independenți în domeniile enumerate în Anexa nr.1 la Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr.845/1992.</p>			<p>• Plafonul de deduceri (valoarea cheltuielilor permise unui contribuabil persoană juridică pentru achiziția prestațiilor de la antreprenorii independenți, egală cu echivalentul a 30% din valoarea plăților salariale suportate de contribuabilul persoană juridică în anul respectiv de gestiune, propunem să fie inclusă direct la art.24 alin 10 2 din CF (exclusa din art.380).</p>	<p><b>Se acceptă</b></p> <p>Plafonul stabilit conform avizului suplimentar al MF este inclus în modificările la CF.</p>
<p><b>Articolul 383.</b> Perioada fiscală</p> <p>(1) Perioadă fiscală pentru calcularea și achitarea impozitului unic se consideră luna calendaristică în care contribuabilul a încasat venituri în contul dedicat.</p> <p>(2) Impozitul unic se determină reieșind din valoarea fiecărei încasări înregistrate în contul dedicat al contribuabilului, fără a lua în considerare datele cumulative înregistrate de la începutul anului calendaristic.</p>			<p>• Art.383 prevede impunerea veniturilor încasate în contul dedicat și nu am văzut când și cum se impun veniturile înregistrate prin MCC.</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Textul modificărilor la CF revizuit conform avizului suplimentar al MF.</p>
<p><b>Articolul 384.</b> Obiectul impunerii</p> <p>(1) Obiect al impunerii este venitul din prestările acordate de subiecții impunerii.</p>			<p>• La art.384 alin.1 propunem de specificat veniturile încasate din prestările acordate, pentru claritate ca e metoda de casă.</p>	<p><b>Precizare</b></p>

<p>(2) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea de returnare/ restituire a mărfii sau valoarea discountului (reducerii) oferite, precum și valoarea avansului restituit urmare a rezilierii contractului, urmează să micșoreze mărimea obiectului impunerii în perioada fiscală în care a avut loc returnarea/restituirea mărfii ori s-a acordat discountul (reducerea) sau a fost restituit avansul, inclusiv în cazul în care vânzarea mărfurilor respective a avut loc în perioadele fiscale precedente.</p>				Textul modificărilor la CF revizuit conform avizului suplimentar al MF.
<p><b>Articolul 386. Achitarea impozitului unic</b>  (1) Achitarea, impozitului unic se efectuează de către antreprenorul independent sau de către instituția financiară mandatată.  (2) Impozitul unic se achită în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării veniturilor de către antreprenorul independent în contul bancar dedicat. Achitarea impozitului unic se efectuează integral la contul trezorerial de venituri al bugetului de stat conform codului IBAN corespunzător, generat de Ministerul Finanțelor în acest scop, și ulterior se repartizează în potrivit prevederilor art. 385 din Cod.  (3) Impozitul achitat în plus datorită returului de plăți rezultat în cazurile prevăzute în art.384 alin.(2) din Cod nu se restituie, supraplata se deduce din cota impozitului unic achitat în perioada fiscală următoare.  (4) Impozitul unic achitat conform prezentului capitol nu se va include în declarația anuală a persoanei fizice.</p>			<ul style="list-style-type: none"> <li>• La art.384 alin.2 nu este clar cum și când influențează obiectul impunerii, calculat după metoda de casă, valoarea de returnare a mărfii/discount-ul oferit. În mod normal, obiectul impunerii ar trebui micșorat la returnarea mijloacelor financiare din cont. Mai mult, avem indicat că antreprenorul nu utilizează documente primare, cu excepții care nu le-am văzut stabilite, respectiv nu este clar cum documentează acesta vânzarea/returul de marfa și discount-ul acordat.</li> <li>• La art.386 alin.2 propunem termen de achitare până la data de 25 a lunii următoare pentru uniformizare cu celelalte termene. Dacă încasarea se face zilnic, vânzarea mărfurilor de ex., practic zilnic trebuie efectuate plăți ale impozitului unic, ceea ce nu este real pentru acest gen de activitate.</li> </ul>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Textul modificărilor la CF revizuit conform avizului suplimentar al MF.</p> <p><b>Se acceptă</b></p> <p><b>Precizare</b></p> <p>Textul modificărilor la CF revizuit conform avizului suplimentar al MF.</p>
<p><b>Articolul 387. Măsuri fiscale pentru combaterea diminuării plăților în bugetele publice</b>  (1) Se consideră sub aspect fiscal ca activitate de muncă și se taxează respectiv prestația efectuată de un antreprenor independent:  - persoanei juridice prin simularea încetării raporturilor de muncă;  - într-un domeniu limitat temporar de Guvern;  - în activități sau ocupații neadmise pentru activitatea independentă;</p>			<ul style="list-style-type: none"> <li>• Art.387 alin.2, nu pot fi aplicate impozite “situațiilor”, impozitele se aplica, datorează și se achită de către contribuabili – subiectul impunerii ca componentă de bază a oricărui impozit. Deci, ar trebui indicat cine datorează și la ce costuri se plătesc aceste taxe. De ex. la contribuții sociale este indicat că plata contribuției se face din încasările impozitului unic, nefiind specificat modul de plată a contribuțiilor calculate în cazul datorării acestora de antreprenori ca rezultat al încălcării legislației. În general, modul în care se aplică amenzile la încălcarea</li> </ul>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Textul modificărilor la CF revizuit conform avizului suplimentar al MF.</p>

<p>- pentru o entitate care nu poate fi beneficiar al prestației unui antreprenor independent.</p> <p>(2) Situațiilor care cad sub incidența alin.(1) li se aplică:</p> <p>- impozitul pe venit: conform alin. a) din articolul 15 al Codului Fiscal;</p> <p>- contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii: conform p.1.1. din Anexa nr.1 la Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr.489/1999;</p> <p>- primele de asigurare obligatorie de asistență medicală: conform p.2 din Anexa nr.1 la Legea cu privire la mărime, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr.1593/2002.</p> <p>(3) Sub incidența alin.(1) cade și situația în care persoana juridică – beneficiar al prestației antreprenorului independent nu respectă limitele stabilite la art.24 din prezentul Cod și plafonul de deduceri prevăzut la art.380.</p> <p>(4) Situațiile descrise în prezentul articol, constatate de organul fiscal competent în conformitate cu capitolele 11, 13 și 14 din Titlul V se consideră încălcări a legislației fiscale și se sancționează conform normelor de la capitolul 15 al aceluiași Titlu.”</p>			normelor acestei legi și cine le suportă ar fi subiectul unei dezvoltări mai extinse.	<p><b>Precizare</b></p> <p>Textul modificărilor la CF revizuit conform avizului suplimentar al MF.</p>
<p><b>Articolul 36<sup>11</sup>. Inițierea și administrarea activității</b></p> <p>1. Pentru inițierea activității economice independente solicitantul completează Notificarea electronică, utilizând aplicația guvernamentală integrată a serviciilor electronice EVO și a Portalului guvernamental al cetățeanului (MCabinet). Conținutul Notificării este expus în Anexa nr.2 la prezenta lege.</p> <p>2. Serviciul Fiscal de Stat pune antreprenorul independent la evidență prin atribuirea Notificării recepționate de sistem a unui identificator unic de înregistrare și comunică prin sistem acest identificator solicitantului. Antreprenorul independent, în modul expus la p.1, poate modifica Notificarea deja înregistrată, în orice moment, fiind admise următoarele modificări: schimbarea numelui, schimbarea domiciliului, modificarea (substituirea sau completarea) domeniilor de activitate.</p> <p>3. Pentru luarea la evidență a antreprenorului independent nu se percep taxe.</p> <p>4. Solicitantul este în drept să exercite activitatea de antreprenor independent din momentul primirii identificatorului</p>	<p>Egor Cretu Scrisoare prin email egor.crety@gmail.com din 05.06.2025</p>		<p>Se propune ca Antreprenorul Independent să aibă posibilitatea sa elibereze bon electronic (care sa fie trimis clientului pe posta, după necesitate) și acest pe bon, antreprenorul, sub propria răspundere, desinestatator va completa datele(presupunem: denumirea serviciului, data prestarii, costul serviciului, entitatea în folosul căruia este prestat serviciul, dacă clientul e persoana juridica)</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Textul modificărilor la CF revizuit conform avizului suplimentar al MF.</p>

<p>menționat la p.2, care se consideră cod fiscal al antreprenorului independent.</p> <p>5. Activitatea economică independentă se efectuează printr-un cont dedicat deschis la o bancă comercială sau la un prestator al serviciilor de plată care activează în conformitate cu legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică. Antreprenorul independent poate avea un singur cont dedicat activității sale.</p> <p>6. Antreprenorul independent poate beneficia de serviciile entității în care a deschis contul dedicat, acordând acesteia mandat pentru calcularea și achitarea din numele antreprenorului a impozitului, monitorizarea respectării plafoanelor de încasări stabilite prin lege, pentru alte activități aferente.</p> <p>7. Modul de deschidere și utilizare a contului dedicat de antreprenor independent, condițiile de efectuare a operațiunilor de plată dintre antreprenori și beneficiari, utilizare a cardurilor de plată sau dispozitivelor asemănătoare, aplicare a sistemelor de plăți electronice (atribuirea de coduri a categoriei comerciantului MCC), regulile de evidență a plăților prin contul dedicat și de interacțiune cu organele fiscale, de eliberare a bonurilor/facturilor fiscale în format electronic, modul de stabilire și/sau mărimea comisioanelor percepute etc., cât și softul unificat pe țară de administrare a acestui cont și acestor operațiuni, se stabilesc în comun de Guvern și de Banca Națională a Moldovei.</p>				
<p><b>Articolul 385.</b> Cota de impozit și componentele impozitului</p> <p>(1) Cota impozitului unic constituie 12% din obiectul impunerii.</p> <p>(2) Impozitul unic achitat de antreprenorii independenți se încasează la Ministerul Finanțelor într-un cont trezorerial de încasări și ulterior se repartizează:</p> <p>a) impozitul pe venit din activitate – 4% din totalul impozitului unic;</p> <p>b) contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii – 8% din totalul impozitului unic.</p> <p>(3) Impozitul pe venit se repartizează între bugetul de stat și bugetul local al administrației publice locale în care contribuabilul își are domiciliul declarat în Notificarea de inițiere a activității, în proporție de 3/1.</p> <p>(4) La depășirea accidentală de către subiecții impunerii a plafonului de încasări stabilit în art. 381 alin.(1) din Cod</p>			<p><b>Impozitul unic de 12% ar fi înalt</b> pentru numai introducerea noului regim fiscal. Sigur, impozitul este mult <b>mai mic</b> decât la salariați, dar <b>mai mare</b> decât la SRL(4%+6%) și IT Park(7%). Pentru minimizarea riscului de eschivare fiscală(freelancerii sunt în cea <b>mai mare</b> grupa de risc), ar fi strategic mai înțelept de-a introduce acest regim de exemplu la 7% procente, ca sa fie egal cu impozitul de la chirie, și cu impozitul unic de la IT Park.</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Textul modificărilor la CF revizuit conform avizului suplimentar al MF.</p>

<p>cota impozitului unic constituie 24%. Impozitul unic dublat se aplică doar pentru valoarea depășirii plafonului, fără recalcularea impozitului achitat anterior. Depășirea se consideră accidentală dacă are loc în ultimul trimestru al perioadei fiscale și nu este mai mare de 10% din plafonul de încasări. Impozitul unic achitat de antreprenorii independenți în acest caz se repartizează potrivit prevederilor menționate la alin. (2).</p> <p>(5) La depășirea în limita admisă la alin.(4) a plafonului de încasări stabilit la art. 381 alin.(1) impozitul unic constituie 50% din valoarea depășirii și se aplică doar pentru valoarea depășirii plafonului, fără recalcularea impozitului achitat anterior. Impozitul unic achitat de antreprenorii independenți în acest caz se repartizează potrivit prevederilor menționate la alin. (2).</p>				
<p><b>Articolul 36<sup>15</sup>. Prevenirea simulației</b></p> <p>1. Se consideră simulație a activității economice independente și se penalizează acțiunile îndreptate la crearea unei activități independente aparent, care în realitate are ca scop substituirea raporturilor bazate pe un contract de muncă cu activitatea independentă. Prestarea de către un terț din numele antreprenorului independent în interesele acestuia se asimilează simulației.</p> <p>2. Persoane implicate în simularea activității economice independente se consideră atât persoana fizică care a inițiat o activitate simulată, cât și beneficiarul de lucrări/servicii acordate de această persoană fizică.</p> <p>3. Persoanele implicate în simularea activității independente poartă răspundere administrativă și materială în conformitate cu legea, fiind pasibile de sancțiuni îndreptate la acoperirea prejudiciilor cauzate statului ca efect a diminuării impozitelor, taxelor și primelor de asigurare obligatorie, cât și la restricționarea dreptului acestor persoane de a desfășura o anumită activitate pe un anumit termen.</p>			<p>Se propune introducerea unui impozit diferentiat pentru ar ameliorarea problemei „substituirea contractul de munca cu activitatea independentă”</p> <p>7% pentru servicii în folosul persoanelor fizice, 12% pentru servicii în folosul persoanelor juridice.</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Modificările legii 845 excluse din proiect conform avizului suplimentar al MF.</p>
<b>Expertizare</b>				
<p><b>Art. I. – Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi</b> (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.2, art.33), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p>Ministerul Justiției Nr.04/2-5491 Din 12.06..2025</p>		<p>În ceea ce privește conceptul antreprenorului independent propus de autor, menționăm că, soluțiile legislative preconizate în Capitolul VI3 sunt discutabile în raport cu prevederile art. 126 din Constituția Republicii</p>	<p><b>Precizare</b></p>

			<p>Moldova, în conformitate cu care, statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție. De asemenea semnalăm că, conținutul normativ propus la Capitolul Antreprenoriatul independent, nu acoperă întreaga problematică a relațiilor sociale ce reprezintă obiectul de reglementare, ceea ce poate duce la apariția unor lacune legislative. Astfel, important ar fi de menționat că, antreprenorul independent are calitatea de angajat propriu care se referă la dreptul de a fi asigurat în sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, al asigurărilor sociale de sănătate și al asigurărilor pentru șomaj, în condițiile prevăzute de legile care reglementează aceste domenii. Un alt aspect important ar fi cerințele față de calitatea serviciilor oferite și dreptul beneficiarului la servicii calitative. Sub aspectul stilului de redactare, se constată că normele inserate în capitolul respectiv nu sunt grupate după conținutul lor cu respectarea condițiilor generale de modificare ale actului normativ prescrise în art. 63 din Legea nr. 100/2017, care stabilește că modificările aduse actului normativ trebuie să se integreze armonios în actul respectiv, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea firească a elementelor structurale.</p>	<p>Modificările legii 845 excluse din proiect conform avizului suplimentar al MF.</p>
<p><b>Articolul 36<sup>o</sup>. Condiții generale</b>  1. Persoana fizică – rezident în sensul art.5 alin.3) și alin. 5) din Codul Fiscal, poate presta activitate economică independentă în forma organizatorică antreprenor independent cu statut de persoană fizică, ca activitate de bază sau complementară. Activitatea economică independentă este activitate desfășurată de o persoană fizică în scopul obținerii de venituri, care îndeplinește cel puțin patru din următoarele criterii:  - dispune de libertatea de alegere a locului și a modului de desfășurare a activității, precum și a programului de lucru;  - dispune de libertatea de a desfășura activitatea pentru mai mulți clienți;</p>			<p>La art. 36<sup>o</sup> expunem următoarele obiecții:  Din punct de vedere redacțional, menționăm că, normele juridice propuse depășesc condițiile generale cu privire la activitatea antreprenorului independent. Or, acest articol conține, definiția formei respective de activitate, criteriile pentru atribuirea statutului de antreprenor independent, obligațiile antreprenorului, răspunderea acestuia ș.a. Prin urmare, recomandăm revizuirea structurii articolului respectiv. Normele juridice cu privire la definirea activității antreprenorului independent în redacția propusă de autor (pct. 1) sunt lipsite de previzibilitate, claritate și accesibilitate, contrar principiului legalității și securității raporturilor juridice. Norma nu conține</p>	<p><b>Precizare</b>  Modificările legii 845 excluse din proiect conform avizului suplimentar al MF.</p>

<p>- riscurile inerente activității sunt asumate de către persoana fizică ce desfășoară activitatea;</p> <p>- activitatea se realizează prin utilizarea patrimoniului persoanei fizice care o desfășoară;</p> <p>- activitatea se realizează de persoana fizică prin utilizarea capacității intelectuale și profesionale și/sau a prestației fizice a acesteia, fără drept de a atrage în această activitate persoane terțe.</p> <p>2. Activitatea antreprenorului independent nu reprezintă activitate de muncă reglementată de Codul muncii și poate fi prestată complementar ultimei, nefiind muncă prin cumul.</p> <p>3. Antreprenorul independent nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică din nume propriu. Patrimoniul antreprenorului independent este inseparabil de bunurile lui personale.</p> <p>4. Antreprenorul independent poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile asumate cu întreg patrimoniul său, exceptându-se acele bunuri care, conform legislației în vigoare, nu fac obiectul urmăririi.</p> <p>5. Membrii familiei antreprenorului independent nu pot participa cu munca sa și nu pot contribui cu aportul propriu la activitatea antreprenorului independent și nu poartă răspundere pentru obligațiile acestuia.</p> <p>6. Antreprenorul independent activează pe întreg teritoriul țării indiferent de domiciliul indicat în notificarea de inițiere a activității și poate avea raporturi de drept civil cu un număr nelimitat de beneficiari.</p> <p>7. Antreprenorul independent are obligația să cunoască și să respecte cerințele legislației care reglementează domeniul de activitate asumat, al legislației privind protecția consumatorilor, și după caz, al altor acte normative care stabilesc drepturi și obligații în domeniul antreprenoriatului.</p>			<p>cerințe față de persoana care poate activa în calitate de antreprenor independent cum ar fi: de la ce vârstă poate fi înregistrată persoana în calitate de antreprenor independent, starea sănătății care i-ar permite desfășurarea activității pentru care se solicită, calificarea necesară pentru activitatea pentru care se solicită, îndeplinește condițiile de funcționare în domeniul sanitar, protecția muncii și apărării împotriva incendiilor. Astfel, recomandăm reglementarea clară a criteriilor de eligibilitate a persoanelor fizice care optează să desfășoare activitatea antreprenorului independent. Pentru claritatea conceptului de activitate economică independentă, considerăm necesar de a specifica că, activitatea independentă este o activitate desfășurată cu regularitate, în mod continuu, pentru obținerea de venituri. Norma derogatorie după conținutul său urmează a fi inserată în art. 36<sup>10</sup> care reglementează domeniile de activitate. În ceea ce privește realizarea activității independente fără dreptul de atrage în activitatea de bază persoane terțe cu excepțiile stabilite de lege, menționăm că, soluția normativă nu este justificată, or, realizarea unor activități nu poate avea loc fără colaborare cu persoane terțe. Totodată, norma respectivă nu cadrează cu soluția normativă preconizată la art. 36<sup>10</sup> pct. 4. Prevederile pct. 6 urmează a fi reexamineate conceptual prin prisma Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, care prevede obligația comerciantului de a desfășura activitatea de comerț în conformitate cu raza teritorială indicată în notificarea privind inițierea, modificarea, suspendarea sau încetarea activității de comerț, care se depune la autoritatea administrației publice locale (primăria satului (comunei), orașului sau municipiului) unde se intenționează sau se desfășoară activitatea de comerț, care poate fi diferită de primăria în a cărei rază teritorială își are adresa juridică sau domiciliul persoana.</p>	
<p><b>Articolul 36<sup>10</sup>. Domenii și reguli de activitate</b></p> <p>1. Sub incidența prezentului capitol cad domeniile de activitate care se conțin în Clasificatorul activităților din economia Moldovei (CAEM) și profesiile care se conțin în</p>			<p>La art. 36<sup>10</sup> atenționăm despre necesitatea reexaminării conceptuale a normelor propuse. Astfel, la pct. 2 și 3 unde se preconizează că prin lege pot fi interzise ca obiect al prestației antreprenorilor independenți unele</p>	<p><b>Precizare</b></p>

<p>Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (CORM), incluse în Lista activităților/profesiilor deschise pentru antreprenorii independenți, anexată la prezenta lege.</p> <p>Guvernul va monitoriza impactul normelor din prezentul Capitol și va propune, la necesitate, ajustări de excludere sau completare la Lista în cauză.</p> <p>2. Sunt interzise activități economice independente în domeniile prevăzute în Secțiunile J.61 (comunicații electronice), K.64 (intermedieri financiare), N.78 (privind forța de muncă), N.80.1 (securitate privată), R.92 (jocuri de noroc și pariuri) ale Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei.</p> <p>3. Prin lege pot fi interzise ca obiect al prestației de către antreprenorii independenți și unele mărfuri importate sau produse autohton.</p> <p>4. În scopul protecției drepturilor consumatorilor și intereselor legitime ale societății Guvernul poate suspenda, temporar, unele activități independente în anumite domenii și profesii cuprinse la p.1 din Lista domeniilor de activitate deschise pentru activitate economică independentă în baza Clasificatorului activităților din economia Moldovei (CAEM), Anexa nr.1 la prezenta lege</p> <p>5. Antreprenorul independent nu poate atrage în bază de contract de muncă sau contract civil persoane terțe în scop de suport sau contribuție la prestarea activității asumate.</p>			<p>activități și unele mărfuri importate sau produse autohtone și la pct. 3 în privința dreptului Guvernului de a suspenda temporar anumite activități independente, atenționăm asupra următoarelor aspecte: Potrivit art. 126 alin. (2) lit. b) din Constituția Republicii Moldova, Statul trebuie să asigure: libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție. De asemenea legea supremă a statuat în art. 54 că, exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. Totodată, amintim, că dreptul la muncă reprezintă un drept social economic complex, garantat de art. 43 din Constituție. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a menționat că, oricum ar fi exercitat dreptul la muncă, exigențele și condițiile legale care îi conferă titularului acest drept nu pot fi ignorate. Astfel, suspendarea unor activități ale antreprenorilor independenți sau interzicerea ca obiect al prestației antreprenorilor independenți unele activități și unele mărfuri importate sau produse autohtone, ar putea fi interpretat ca o ingerință în dreptul la muncă. În context, subliniem necesitatea reexaminării conceptuale a normelor vizate, cu respectarea prevederilor constituționale și asigurarea unei exprimări clare și precise a restrângerilor preconizate și condițiile aplicării acestora. La pct. 4 semnalăm că soluția normativă conține norme contradictorii. Astfel, autorul propune de a interzice antreprenorului independent de a atrage persoane terțe cu scop de suport sau contribuție la prestarea activității, în baza de contract de muncă sau contract civil, totodată permite antreprenorului de a beneficia</p> <p>Modificările legii 845 excluse din proiect conform avizului suplimentar al MF.</p>
--	--	--	---

			de serviciile terților (asistenți, curiei, ajutori, personal tehnic) în baza contractului civil de prestări servicii.	
<p><b>Articolul 36<sup>11</sup>. Inițierea și administrarea activității</b></p> <p>1. Pentru inițierea activității economice independente solicitantul completează Notificarea electronică, utilizând aplicația guvernamentală integrată a serviciilor electronice EVO și a Portalului guvernamental al cetățeanului (MCabinet). Conținutul Notificării este expus în Anexa nr.2 la prezenta lege.</p> <p>2. Serviciul Fiscal de Stat pune antreprenorul independent la evidență prin atribuirea Notificării recepționate de sistem a unui identificator unic de înregistrare și comunică prin sistem acest identificator solicitantului. Antreprenorul independent, în modul expus la p.1, poate modifica Notificarea deja înregistrată, în orice moment, fiind admise următoarele modificări: schimbarea numelui, schimbarea domiciliului, modificarea (substituirea sau completarea) domeniilor de activitate.</p> <p>3. Pentru luarea la evidență a antreprenorului independent nu se percep taxe.</p> <p>4. Solicitantul este în drept să exercite activitatea de antreprenor independent din momentul primirii identificatorului menționat la p.2, care se consideră cod fiscal al antreprenorului independent.</p> <p>5. Activitatea economică independentă se efectuează printr-un cont dedicat deschis la o bancă comercială sau la un prestator al serviciilor de plată care activează în conformitate cu legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică. Antreprenorul independent poate avea un singur cont dedicat activității sale.</p> <p>6. Antreprenorul independent poate beneficia de serviciile entității în care a deschis contul dedicat, acordând acesteia mandat pentru calcularea și achitarea din numele antreprenorului a impozitului, monitorizarea respectării plafoanelor de încasări stabilite prin lege, pentru alte activități aferente.</p> <p>7. Modul de deschidere și utilizare a contului dedicat de antreprenor independent, condițiile de efectuare a operațiunilor de plată dintre antreprenori și beneficiari, utilizare a cardurilor de plată sau dispozitivelor asemănătoare, aplicare a sistemelor de plăți electronice (atribuirea de coduri a categoriei comerciantului MCC),</p>			<p>La art. 36<sup>11</sup> semnalăm că, simplificarea procedurii administrative la inițierea activității economice independente este binevenită. Totodată, este necesar de a respecta dreptul beneficiarilor la serviciile de calitate, oferite de persoane cu pregătire respectivă în domeniul ales. Astfel, pentru inițierea activității economice independente recomandăm completarea de către solicitant a unei cereri, în loc de Notificarea propusă în proiect, elaborată eventual către Serviciul Fiscal de Stat (similar mecanismului aplicat aferent persoanelor fizice care desfășoară activitatea conform cap. 102 al titlului II din Codul fiscal). Considerăm oportun, în cazul în care, pentru anumite activități economice incluse în Lista domeniilor de activitate deschise pentru activitate economică independentă, este necesară îndeplinirea unor condiții de pregătire profesională, solicitantul să facă dovada îndeplinirii acestora.</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Modificările legii 845 excluse din proiect conform avizului suplimentar al MF.</p>

<p>regulile de evidență a plăților prin contul dedicat și de interacțiune cu organele fiscale, de eliberare a bonurilor/facturilor fiscale în format electronic, modul de stabilire și/sau mărirea comisioanelor percepute etc., cât și softul unificat pe țară de administrare a acestui cont și acestor operațiuni, se stabilesc în comun de Guvern și de Banca Națională a Moldovei.</p>				
<p><b>Articolul 36<sup>12</sup>. Relațiile antreprenorului independent cu beneficiarii prestațiilor</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. De prestațiile antreprenorului independent poate beneficia orice persoană fizică (consumator) și orice persoană juridică indiferent de tipul de proprietate, de forma juridică de organizare și de subordonarea departamentală sau apartenența de ramură, atât din țară, cât și de peste hotare.</li> <li>2. Relațiile dintre antreprenorii independenți și beneficiari se bazează pe acorduri/contracte verbale sau scrise. Forma scrisă este obligatorie în relațiile cu beneficiarul – persoană juridică și dacă aceasta o va cere beneficiarul – persoană fizică. Prestația în favoarea beneficiarului – persoană juridică se confirmă prin act de predare-primire și se achită prin transfer la contul dedicat al prestatorului.</li> <li>3. Antreprenorul independent nu poate substitui activitatea sa bazată pe un contract de muncă cu activitatea independentă.</li> <li>4. Antreprenorul independent nu poate presta în favoarea beneficiarului – persoană juridică, dacă deține în capitalul social al acestuia o cotă de participare/acțiuni în valoarea de peste 5% sau dacă este membru al unui organ de conducere sau control al beneficiarului.</li> <li>5. Guvernul poate limita în dreptul de a încheia relații cu antreprenorii independenți unele categorii de beneficiari, în dependență de domeniile lor de activitate, amplasare, regim juridic și fiscal etc. Temeiul și criteriile pentru limitare se vor indica în hotărârea de Guvern respectivă.</li> <li>6. Persoanele juridice pot beneficia de prestațiile antreprenorilor independenți în condițiile și limitele prevăzute în Codul Fiscal.</li> </ol>			<p>La pct. 36<sup>12</sup> soluțiile propuse sunt conceptual discutabile prin prisma normelor constituționale ale art. 43. Potrivit alin. (1) al acestui articol, orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului. Privitor la textul propus la pct. 3 „substituirea activității pe bază de contract de muncă cu activitatea independentă” remarcăm că, situația în care salariatul își încetează raporturile de muncă cu angajatorul și trece la o altă formă de activitate în condițiile legii, nu poate fi interpretată ca substituirea unei activități. Or, activitatea antreprenorului independent presupune lipsa unei relații de subordonare, pe cont propriu, pentru obținerea de venituri. Totodată, stabilirea unei interdicții pentru a trece de la activitatea în baza unui contract de muncă la activitate de antreprenoriat independent nu este justificată și contravine dreptului persoanei la libera alegere a muncii. Referitor la soluția preconizată în al doilea enunț al pct. 3, semnalăm lipsa unei legături între interdicția impusă antreprenorului independent de a presta în decurs de un an, în favoarea fostului său angajator servicii similare celor care au fost obiect al contractului de muncă, în raport cu scopul legitim pentru care legiuitorul impune restrângerea dreptului la muncă. Or, din conținutul proiectului și argumentele notei de fundamentare nu se atestă scopul legitim de a impune restricțiile respective. Această lipsă de coerență din partea legiuitorului nu satisface condiția existenței unei legături raționale între măsura limitativă a exercițiului unor drepturi și scopul legitim prin prisma art. 54 din Constituție. Situație similară se atestă și la normele propuse la pct. 5. Mai mult, atenționăm că, norma nu corespunde cerințelor de</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Modificările legii 845 excluse din proiect conform avizului suplimentar al MF.</p>

			<p>previzibilitate a normei juridice. Cu referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului care de nenumărate ori a subliniat importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, semnalăm că, norma juridică trebuie să fie clară, inteligibilă, întrucât cei cărora li se adresează trebuie nu doar să fie informați în avans asupra consecințelor actelor și faptelor lor, ci să și înțeleagă consecințele legale ale acestora</p>	
<p><b>Articolul 36<sup>13</sup>. Transparență și acces la informații</b>  1. Autoritățile publice competente au obligația de informare publică, prin plasarea informației pe paginile sale web oficiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• despre condițiile de inițiere și administrare a activității economice independente a persoanelor fizice;</li> <li>• despre antreprenorii independenți luați la evidență, cu indicarea numelui, datelor de contact și domeniilor de activitate asumate;</li> <li>• despre restricțiile și limitările stabilite pentru unele domenii, categorii de prestatori și beneficiari, în conformitate cu prezenta lege și alte acte normative.</li> </ul> <p>Informația publică de pe paginile web va permite potențialilor consumatori și beneficiari să identifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• faptul luării la evidență ca antreprenor independent a persoanei fizice care și-a oferit prestația (după IDNP-ul persoanei);</li> <li>• lista de antreprenori independenți care prestează într-un anumit domeniu, profesie și teritoriu (după codul CAEM sau CORM și domiciliu).</li> </ul> <p>2. Antreprenorii independenți vor informa potențialii consumatori/beneficiari, din proprie inițiativă și la cererea acestora, despre condițiile în care activează, calificarea și experiența de care dispun în domeniul respectiv, alte date relevante care vor contribui la acordarea unor servicii calitative și vor proteja drepturile și interesele consumatorilor/beneficiarilor.</p>			<p>La art. 36<sup>13</sup> semnalăm că norma privind simulația activității nu conține criterii clare și previzibile pentru aprecierea, în mod concret, a cazurilor de activitate aparentă și a modului de stabilire a acestora. La fel, atenționăm că conținutul articolului respectiv nu corespunde titlului propus, care se referă la prevenirea simulației. Mai mult, semnalăm că proiectul nu conține soluții în scopul prevenirii simulației, iar argumentele prezentate în nota de fundamentare sunt insuficiente pentru a identifica aceste soluții.</p>	<p><b>Precizare</b>  Modificările legii 845 excluse din proiect conform avizului suplimentar al MF.</p>
<p><b>Art. VII Codul contravențional nr.218/2008</b> (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, art.78–84, nr.100), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul cu următorul cuprins:  <b>„Articolul 310<sup>4</sup>. Încălcarea legislației privind activitatea antreprenorilor independenți</b></p>			<p>În contextul obiecțiilor expuse, amendamentele la Codul contravențional nu pot fi susținute în formula propusă și în acest sens propunem următoarea redacție:  „Articolul 310<sup>4</sup>. Încălcarea legislației privind activitatea antreprenorilor independenți (1)  Desfășurarea activității de antreprenor independent</p>	<p><b>Precizare</b>  Modificările Codului Contravențional excluse din</p>

<p>(1) Desfășurarea activității de antreprenor independent fără deschiderea contului dedicat de antreprenor în modul stabilit de lege se sancționează cu un avertisment la prima constatare a contravenției, cu recomandarea de a se încadra în timpul acordat în acest scop dispozițiilor legale; se sancționează cu amendă de la 100 la 300 unități convenționale dacă se constată că în timpul acordat contravenientul nu a îndeplinit recomandarea dată în avertisment; se sancționează cu amendă de la 300 la 1500 unități convenționale dacă se constată încălcarea repetată în decursul a 6 luni după aplicarea primei amenzi; se sancționează cu privarea de dreptul de a desfășura anumită activitate sau privarea de dreptul de a deține anumite funcții dacă se constată încălcarea repetată în decursul a 6 luni după aplicarea celei de a doua amenzi.</p> <p>(2) Simulația activității de antreprenor independent, prevăzută la art.36<sup>15</sup> din legea nr.845/1992 se sancționează cu amendă de la 100 la 300 unități convenționale aplicată antreprenorului independent concomitent cu amendă de la 300 la 500 unități convenționale aplicată persoanei juridice beneficiar al prestațiilor antreprenorului independent;</p> <p>(3) Acțiunile specificate la alin.(2), săvârșite repetat în cursul aceluiași an, se sancționează cu amendă de la 300 la 500 unități convenționale aplicată antreprenorului independent concomitent cu amendă de la 500 la 1500 unități convenționale aplicată persoanei juridice beneficiar al prestațiilor antreprenorului independent, cu sau fără privarea de dreptul persoanei fizice de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.</p> <p>(4) Acțiunile specificate la alin.(2), săvârșite de o persoană juridică, care au adus la prejudicierea considerabilă a bugetului public, se sancționează cu privarea de dreptul persoanei juridice de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.”</p>			<p>fără deschiderea și/sau utilizarea contului dedicat în modul stabilit de lege, se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 50 la 150 unități convenționale.</p> <p>(2) Săvârșirea repetată a aceleiași contravenții prevăzute la alin. (1) pe parcursul aceluiași an calendaristic de către o persoană sancționată anterior, printr-o hotărâre/decizie definitivă, pentru această contravenție, se sancționează cu amendă de la 200 la 300 unități convenționale, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.”. Totodată, Codul contravențional se va completa în sensul stabilirii entității care va constata și examina noile contravenții. În partea ce ține de contravențiile ce vizează simulația activității de antreprenor independent, nu ne vom expune din considerentul nesușinerii conceptuale a acesteia (a se vedea observațiile expuse supra).</p>	<p>proiect conform avizului suplimentar al MF.</p>
<p><b>Art. VIII Dispoziții finale și tranzitorii</b> (1) Prezenta lege intră în vigoare după 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>			<p>La Art. VIII în ceea ce privește intrarea în vigoare a actului normativ, se va ține cont de faptul că pentru implementarea noilor prevederi ar fi nevoie de un</p>	<p><b>Precizare</b></p>

<p>(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi:</p> <p>a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;</p> <p>b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>c) va adopta actele normative necesare implementării prezentei legi.</p> <p>(3) În vederea implementării prevederilor prezentei legi ținând cont de potențialele riscuri de diminuare a colectărilor la bugetele publice, Guvernul va stabili o procedură specială de monitorizare și reacționare la situațiile de risc în cauză</p>			<p> timp suficient pentru ca instituțiile implicate să adapteze corespunzător sistemele administrative și tehnice la noul regim de activitate economică.</p> <p>Subsidiar, la stabilirea datei intrării în vigoare a noilor prevederi, ce se referă la stabilirea de obligații, cerințe sau interdicții suplimentare în desfășurarea activității economice, autorul proiectului se va asigura că toate persoanele interesate vor lua cunoștință de conținutul legii într-o perioadă rezonabilă necesară pentru a le permite persoanelor care cad sub incidența ei să-și ajusteze conduita socială, astfel încât să nu le fie lezată dreptul. Într-o consecutivitate logică a celor enunțate și a obiecțiilor expuse, pentru respectarea echilibrului între reglementările concurente și evitarea unor inconsecvențe, recomandăm înlăturarea deficiențelor de ordin conceptual și reformularea redacțională a proiectului în conformitate cu cerințele de calitate a actului normativ.</p>	<p>Conform avizului suplimentar al MF legea va intra în vigoare la 01.01.2026.</p>
<p><b>Art. I. – Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi</b> (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.2, art.33), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p>Centrul Național Anticorupție Nr. ELO25/10637 din 12.06.2025</p>		<p>Art. I pct.2 2. La articolul 13 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr. 2, art. 33), cu modificările ulterioare: [...] punctul 8 se abrogă</p> <p>Prevederile citate supra, vizează abrogarea restricțiilor de înregistrare a unităților de drept în cazul în care pe numele unei persoane au fost înregistrate anterior întreprinderi care nu funcționează și care nu au fost lichidate în modul stabilit de lege sau care au datorii la bugetul public național. Aspectul dat a constituit obiect al expertizei anticorupție în contextul examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative număr unic 1159/MDED/2024, asupra căruia CNA s-a expus prin raportul de expertiză anticorupție nr. ELO25/10444 din 27.03.2025, concluziile căruia le reiterăm după cum urmează: Conform prevederilor art.13 alin.(8) al Legii nr.845/92 (supuse abrogării potrivit proiectului): Articolul 13. Formele activității de antreprenoriat 8. În cazul în care pe numele unei persoane au fost înregistrate anterior întreprinderi care nu funcționează și care nu au fost lichidate în modul stabilit de lege sau care au datorii la</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Modificările legii 845 excluse din proiect conform avizului suplimentar al MF.</p>

		<p>bugetul public național, persoanei în cauză i se refuză înregistrarea unei noi întreprinderi pînă la înlăturarea circumstanțelor menționate. Intervenția propusă la articolul 13 alineatul (8) din Legea nr. 845/1992, necesită o reconsiderare inclusiv prin prisma practicii de reglementare în state membre UE în materie de autorizare a operațiunilor înregistrării persoanelor juridice de către asociați, acționari, membri și reprezentanții legali sau desemnați care au datorii la bugetul public (în special de referință constituie practica înregistrată de către România, Germania, Franța, Italia, Spania, Marea Britanie - care aplică restricții în acest sens). Conform art.1, 4 al Legii nr.845/92: ”Antreprenoriat este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială [...]”, ”Managerul-șef de întreprindere poartă răspundere materială pentru obligațiile întreprinderii pe care o conduce...[...]”, Apreciind prin prisma prevederilor art.58, 132 Constituția RM, art.181, 298 Cod Fiscal se remarcă faptul că finalitatea scontată a prevederilor art.13 alin.(8) al Legii nr.845/92 (propuse a fi abrogate), ține inclusiv de responsabilizarea persoanelor (pe numele căreia au fost înregistrate anterior întreprinderi care [...] au datorii la bugetul public național), în contextul asigurării echității fiscale și onorării de către contribuabili a obligațiilor față de bugetul public național, or conform prevederilor art. 6 alin.(8) Cod Fiscal: Impozitele și taxele enumerate la alin.(5) și (6) se bazează pe [...] c) echitatea fiscală – tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale; Omisiunea sau ambiguitatea reglementării responsabilității unui subiect de drept, pentru încălcarea prevederilor proiectului/cadrului normativ, determină caracterul declarativ și responsabilizarea insuficientă a subiecților vizați pentru respectarea prevederilor legale (periclitînd în speță disciplina fiscală). În context, se evidențiază faptul că legislația prevede mecanisme simplificate în ceea ce privește persoanele juridice inactive, care nu au datorii la bugetul public național, care potrivit art.26 al Legii nr.220/2007 cu privire la</p>	
--	--	---	--

		<p>înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali sunt radiate din oficiu.</p> <p><b>Recomandări:</b> În context, se recomandă reconsiderarea inițiativei și identificarea, în comun cu Ministerul Finanțelor și organele de administrare fiscală, a unei formule de reglementare care va asigura convergența și echilibrul între interesul public și interesele persoanelor private. Sub acest aspect, ținând cont de practica de aplicare a restricției prenotate, în calitate de soluție de compromis, pot fi examinate inclusiv opțiuni alternative de 4 intervenție legislativă (plafonarea cuantumului datoriilor care sunt apreciate drept datorii critice (în legislația unor state se operează cu noțiunea ”semnificative” în acest sens) și impune aplicarea restricției în speță, delimitarea strictă a categoriilor de subiecți vizați/etc</p>	
<p><b>Articolul 36<sup>15</sup>. Prevenirea simulației</b></p> <p>1. Se consideră simulație a activității economice independente și se penalizează acțiunile îndreptate la crearea unei activități independente aparent, care în realitate are ca scop substituirea raporturilor bazate pe un contract de muncă cu activitatea independentă. Prestarea de către un terț din numele antreprenorului independent în interesele acestuia se asimilează simulației.</p> <p>2. Persoane implicate în simularea activității economice independente se consideră atât persoana fizică care a inițiat o activitate simulată, cât și beneficiarul de lucrări/servicii acordate de această persoană fizică.</p> <p>3. Persoanele implicate în simularea activității independente poartă răspundere administrativă și materială în conformitate cu legea, fiind pasibile de sancțiuni îndreptate la acoperirea prejudiciilor cauzate statului ca efect a diminuării impozitelor, taxelor și primelor de asigurare obligatorie, cât și la restricționarea dreptului acestor persoane de a desfășura o anumită activitate pe un anumit termen.</p>		<p>Prim-plan, apreciind prin prisma normelor de tehnică legislativă vizate de art.54 al Legii nr.100/2017 se remarcă caracterul neuniform al terminologiei utilizate (“simulație a activității de antreprenor”/”simularea activității economice independente”, Lista domeniilor de activitate deschise pentru activitate economică independentă în baza Clasificatorului activităților din economia Moldovei”/”activități sau ocupații neadmise pentru activitatea independentă”). Deficiența prenotată, poate provoca practici vicioase de interpretare a sensului normei, și anume, tratarea ca fenomene diferite a aceluiași fenomen, din cauza numirii diferite a lui sau tratarea ca același fenomen a fenomenelor distincte din motivul confundării a două noțiuni diferite în textul reglementării și poate determina abuzuri atât din partea agenților publici responsabili de implementare, cât și exponenților sectorului privat.</p> <p><b>Recomandare:</b> Uniformizarea terminologiei utilizate (“simulație a activității de antreprenor”/”simularea activității economice independente”, Lista domeniilor de activitate deschise pentru activitate economică independentă în baza Clasificatorului activităților din economia Moldovei”/”activități sau ocupații neadmise pentru activitatea independentă”).</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Modificările legii 845 excluse din proiect conform avizului suplimentar al MF.</p>

			<p>Totodată, apreciind amendamentele vizate de Art. VII al proiectului, utilizarea expresiei ”poartă răspundere administrativă și materială” (Art. I. pct.5 al proiectului (Art.3612 alin.(3) al Legii nr.845/1992)), necesită o reconsiderare, cu revizuirea condescendentă a categoriei de răspundere juridică.</p> <p><b>Recomandare:</b> Reconsiderare expresiei ”poartă răspundere administrativă și materială” (Art. I. pct.5 al proiectului (Art.3612 . alin.(3) al Legii nr.845/1992)), cu revizuirea condescendentă a categoriei de răspundere juridică aplicabilă.</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Modificările în cauză excluse din proiect conform avizului suplimentar al MF.</p>
<p><b>Art. VII Codul contravențional nr.218/2008</b> (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, art.78–84, nr.100), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul cu următorul cuprins:</p> <p><b>„Articolul 310<sup>4</sup>.</b> Încălcarea legislației privind activitatea antreprenorilor independenți</p> <p>(1) Desfășurarea activității de antreprenor independent fără deschiderea contului dedicat de antreprenor în modul stabilit de lege</p> <p>se sancționează cu un avertisment la prima constatare a contravenției, cu recomandarea de a se încadra în timpul acordat în acest scop dispozițiilor legale;</p> <p>se sancționează cu amendă de la 100 la 300 unități convenționale dacă se constată că în timpul acordat contravenientul nu a îndeplinit recomandarea dată în avertisment;</p> <p>se sancționează cu amendă de la 300 la 1500 unități convenționale dacă se constată încălcarea repetată în decursul a 6 luni după aplicarea primei amenzi;</p> <p>se sancționează cu privarea de dreptul de a desfășura anumită activitate sau privarea de dreptul de a deține anumite funcții dacă se constată încălcarea repetată în decursul a 6 luni după aplicarea celei de a doua amenzi.</p> <p>(2) Simulația activității de antreprenor independent, prevăzută la art.36<sup>15</sup> din legea nr.845/1992</p> <p>se sancționează cu amendă de la 100 la 300 unități convenționale aplicată antreprenorului independent concomitent cu amendă de la 300 la 500 unități convenționale aplicată persoanei juridice beneficiar al prestațiilor antreprenorului independent;</p>			<p>Apreciind prin prisma normelor de tehnică legislativă vizate de art.54 al Legii nr.100/2017, se remarcă faptul că utilizarea expresiei ”prejudicierea considerabilă a bugetului public,” (Art. VII al proiectului, Articolul 310<sup>4</sup> Codul contravențional nr.218/2008), atribuie caracter ambiguu normei, fapt care poate determina interpretarea și aplicarea tendențioasă a normei și multiple riscuri de corupție aferente proceselor reglementate.</p> <p><b>Recomandare:</b> Reconsiderare expresiei ”prejudicierea considerabilă a bugetului public,” și reglementarea unor indici cuantificabili întru delimitarea aspectelor vizate de autor, care vor permite delimitarea clară și fără echivoc a valorilor prejuficiului considerat considerabil.</p>	<p><b>Precizare</b></p> <p>Modificările Codului Contravențional excluse din proiect conform avizului suplimentar al MF.</p>

<p>(3) Acțiunile specificate la alin.(2), săvârșite repetat în cursul aceluiași an, se sancționează cu amendă de la 300 la 500 unități convenționale aplicată antreprenorului independent concomitent cu amendă de la 500 la 1500 unități convenționale aplicată persoanei juridice beneficiar al prestațiilor antreprenorului independent, cu sau fără privarea de dreptul persoanei fizice de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.</p> <p>(4) Acțiunile specificate la alin.(2), săvârșite de o persoană juridică, care au adus la prejudicierea considerabilă a bugetului public, se sancționează cu privarea de dreptul persoanei juridice de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.”</p>				
<b>Ședințe Interinstituționale</b>				
<p><b>Art.1 La legea nr.845 / 1992</b></p>	<p><a href="#">Ministerul Finanțelor Aviz suplimentar expediat prin e-mail pe 11.06.25</a></p>		<p>Conform avizului suplimentar al MF expediat prin e-mail pe 11.06.2025</p>	<p><b>Se acceptă total</b></p>